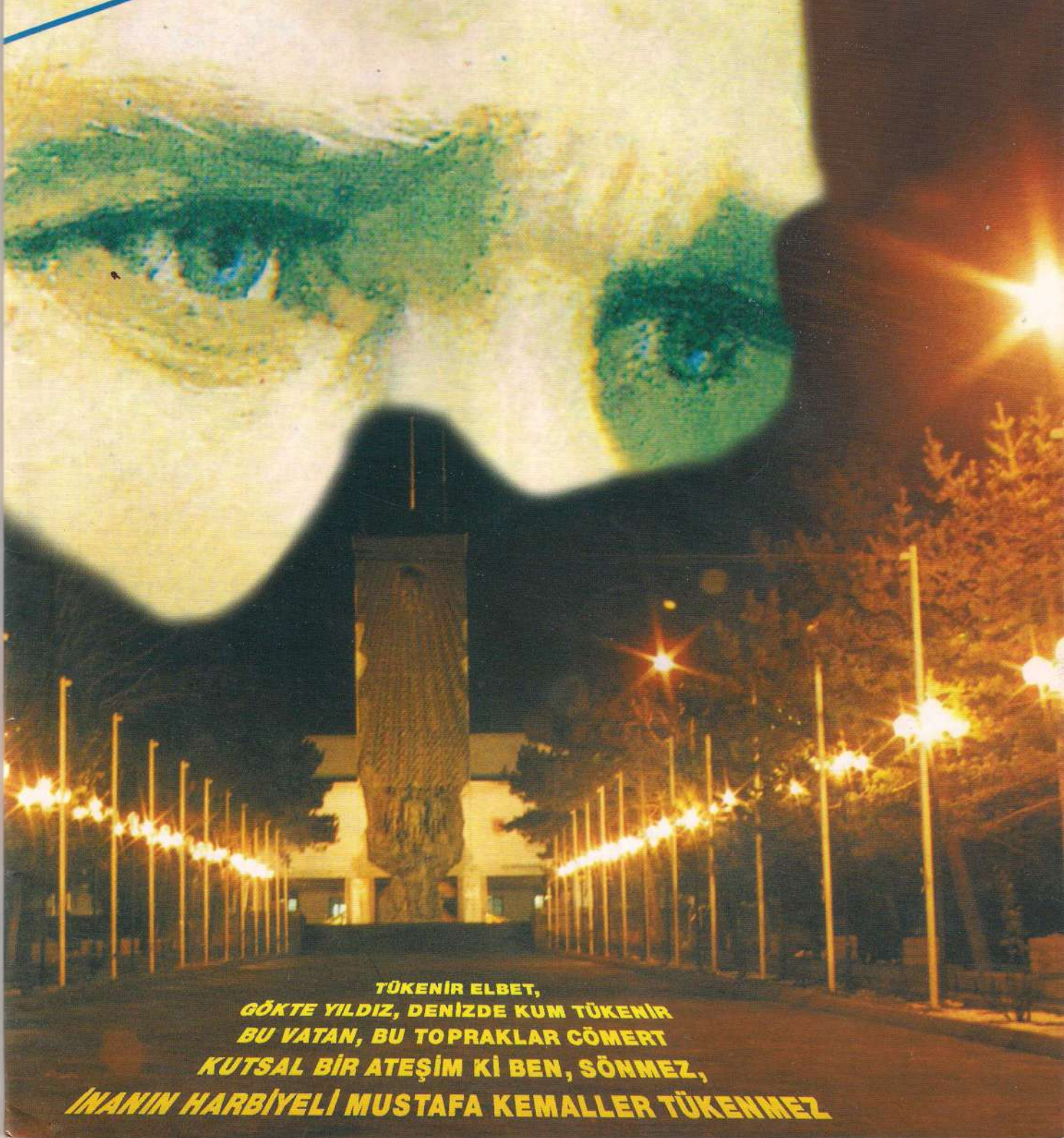

YAZMAK, GELECEKTE YAŞAMAKTIR

ÇİZGİ ÖTESİ

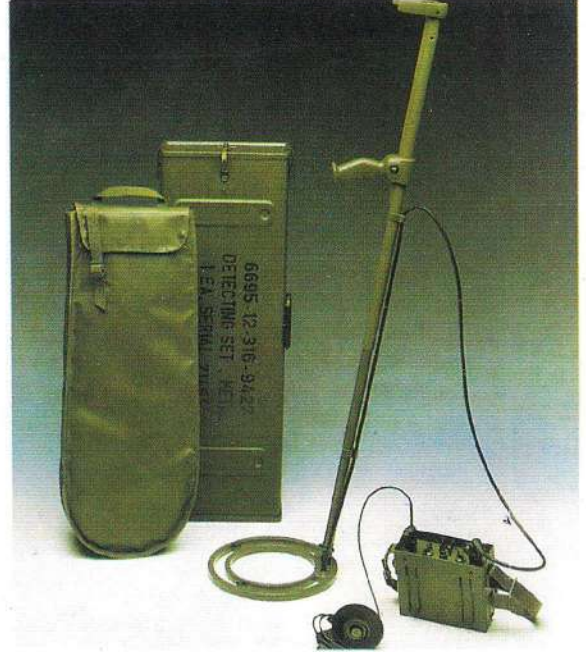
YIL: 3 • SAYI: 14 • MART 1996 • KARA HARP OKULU

**TÜKENİR ELBET,
GÖKTE YILDIZ, DENİZDE KUM TÜKENİR
BU VATAN, BU TOPRAKLAR CÖMERT
KUTSAL BİR ATEŞİM Kİ BEN, SÖNMEZ,
İNANIN HARBİYELİ MUSTAFA KEMALLER TÜKENMEZ**

TRANSVARO

ELEKTRON ALETLERİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

GECE GÖRÜŞ CİHAZLARI

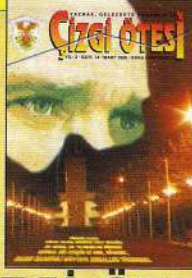
TRANSVARO 1988 yılından bu yana Silahlı Kuvvetlerimizin muhtelif tipteki gece görüş cihazları ihtiyacını karşılamak üzere imalat yapmaktadır. Üretimine 1992 yılından beri 5000 m² kapalı alana sahip ve özellikle elektrooptik cihaz imalatı için dizayn edilmiş yeni fabrikasında devam etmektedir.

TV/PSS-12 MAYIN DEDEKTÖRÜ

Halen-Almanya, İngiltere, Hollanda, Fransa, İtalya gibi ülkeler tarafından yaygın olarak kullanılan, Birleşmiş Milletlerin standart mayın dedektörü haline de gelmiş bulunan ABD'nin standart olarak kabul ettiği AN/PSS-12 (NSN 6665-21-906-1023) mayın dedektörü, 1995 yılından itibaren TRANSVARO tarafından TV/PSS-12 adı altında MIL-D-0023359G (ME) standartlarına uygun olarak Türkiye'de üretilmeye başlanmıştır.

- GECE GÖRÜŞ DÜRBÜNÜ • GECE GÖRÜŞ GÖZLÜĞÜ • HAFİF SİLAH GECE GÖRÜŞ DÜRBÜNÜ • AĞIR SİLAH GECE GÖRÜŞ DÜRBÜNÜ • PİLOT GECE GÖRÜŞ GÖZLÜĞÜ • UZAK GÖZETLEME CİHAZI • SUBAY EL DÜRBÜNÜ • KESKİN NİŞANCI DÜRBÜNÜ • MAYIN VE ÜST ARAMA DEDEKTÖRLERİ

ESKİ PAPAZ KÖPRÜSÜ MEVKİİ DEREBOYU CADDESİ, 12, HALKALI 34660 İSTANBUL
TEL : 212-548 95 90 • FAX : 212-548 43 86

ÇİZGİ ÖTESİ

Kara Harp Okulu

Yıl : 3 Sayı : 14 • MART'96

BASIN YAYIN GENEL KOORDİNATÖRLÜĞÜ

Sorumlu Komutan

Kur. Kd. Alb. Eyüp KAPTAN

İdari Sorumlu Komutanlar

Kur. Yb. Atilla ONKÖK

P. Yzb. Basri POLAT

Sorumlu Harbiyeliler

Harbiyeli Muzaffer GEZER

Harbiyeli İlksen GÖRKEM

Harbiyeli Bülent GÖKÇİÇEK

Redaksiyon

Öğ. Yzb. Süer EKER

DERGİ SORUMLULARI

Başkan

Harbiyeli İlksen GÖRKEM

Başkan Yardımcıları

Harbiyeli Davut SAĞIR

Harbiyeli Mehmet ÖZKAN

Harbiyeli Muzaffer COBAN

Reklam Sorumluları

Harbiyeli Hakan EROL

Harbiyeli Yalçın İŞCAN

Harbiyeli Ertan İNAL

Alay Sorumluları

Harbiyeli Mehmet KÜÇÜK

Harbiyeli Kamil ÖZTÜRK

Harbiyeli Harun DOĞANAY

Harbiyeli Erol CETİN

Harbiyeli Emrah ŞAHİN

Harbiyeli Hakan ŞAHİN

Harbiyeli Adnan BAHAT

Fotoğraflar

Svl. Memur Nazmi ALTUN

Harbiyeli Ö. Zafer POLAT

HARP OKULU TELEVİZYONU

SORUMLULARI

Başkan

Harbiyeli Bülent GÖKÇİÇEK

Başkan Yardımcısı

Harbiyeli T. Hilmi POLAT

Alay Sorumluları

Harbiyeli Ümit ERSOY

Harbiyeli İsmet CEHRELİ

Harbiyeli Celal KOCA

Harbiyeli Murat ERDOĞAN

Bu dergide yayımlanan hiçbir yazı ya da fikir, Türk Silahlı Kuvvetleri'nin resmi görüşünü ifade etmez.

Dizgi - Tasarım

MaviElma (312) 433 90 16

Renkayırımı Film Çıkışı

REPRO MERT (312) 230 61 91

Baskı

BAŞKENT KÜŞE (312) 431 54 90

Yazışma Adresi

Kara Harp Okulu

ÇİZGİ ÖTESİ

1 nci Tabur

ANKARA

Tel: 417 51 90 / 3058-52

Fax : 418 32 26

e-mail: cizgi@ata.kho.edu.tr

EDİTÖRDEN

İÇİMİZDESİN!

Herkes berşey bitti artık, umut yok diyordu. Bitmişti sanki, biç bir şey yapılamazdı... O umudunu yitirmede, bir kişi tek başına ne yapabilir ki demedi. Ve canından çok sevdiği askerlik mesleğinden, vatanın kurtuluşu uğruna istifa etti. O, gözlerinin rengindeki denizi Bandırma vapuruyla geçerek milletin bağrında yeşerdi.

O, karanlık günleri aydınlatan meşaleyi alevlendirdi. Gün be gün büyüyen bu ateş yurdun dört bir yanına kıvılcımlar saçtı. Vatan için atan kalpler, O'nun önderliğinde uygarlığa yelken açtı. O; "canına kıyılan bir millet berşeyi göze alır" demişti ve öyle de oldu.

Harbiye'de her 13 Mart'ta geçmişte yaşanmış mücadele dolu yıllar birkez daha yaşanır. Mustafa Kemal her bir Harbiyelinin "İÇİMİZDESİN!" haykırışıyla gür bir ses olup, kulaklarda yankılanır. Biliyoruz ki; SENİ görmek demek yüzünü görmek değildir. SENİN fikirlerini, SENİN duygularını bütün benliği-mizle kabul ediyor ve anlıyoruz. Zaten SEN de öyle dememiş miydin?..

Ulu Önder Atatürk'ü, çok az insanın görebildiği Anıtkabir "Özel Bölümü"nde ziyaret ettik. Ülkemizin dört bir yanından gelen vatan toprağıyla örtülü ATAMIZI içimizde bir kez daha hissettik.

Biz şanslıyız çünkü, Atatürk'ün konuşmalarına katılıp O'ndan ilham almış O'nun elini tutmuş, taktirine layık olmuş ilk kadın pilot, kadınlarımızın gururu sayın Sabiba GÖKÇEN ile sohbet etme fırsatı bulduk. Her bir sözünü Atamızdan duyarcasına nefeslerimizi tutarak dinledik ve yaşayan bir tarihi sizlerle buluşturduk.

Geçen ay içinde sınıf okullarını Harbiyelilere tanıtmak amacıyla çalışmalar başlanan Basın Yayın Kolunun ilk durağı Kara Havacılık Sınıf Okulu'ydü. Gezinin görüntüleri en kısa zamanda HTV'de belgesel olarak yayınlanacağı müjdesini veriyoruz.

Çizgi Ötesi Harp Okulları ve GATA diploma törenlerinde mezunlar adına ve komutanlar tarafından yapılan bütün konuşmalar, şiirler ve metinlerin bir broşür haline getirilmesine katkıda bulundu.

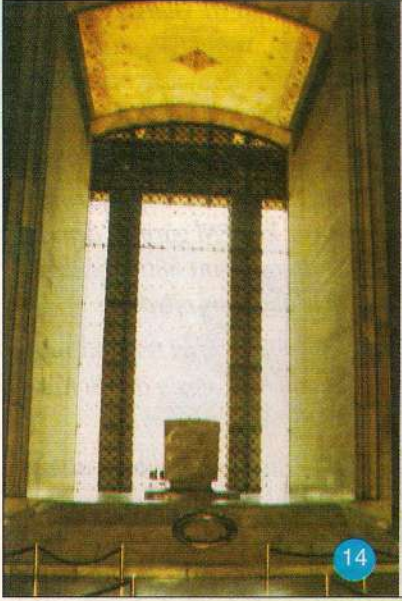
Geçtiğimiz ayın en önemli olaylarında birisi de Basın Yayın Kolunun organize ettiği şiir yarışmasıydı. Şair Cabit KÜLEBİ'nin de şeref konuğı ve jüri üyesi olarak katıldığı zaman zaman izleyenlerin kendinden geçtiği yarışma, Harbiyelilerce çok beğenildi.

Bu sayımızda 13 Mart Özel, Çanakkale Özel dosyalarını, medya gerçeğinin perde arkasını, bir Türk'ün krallar gibi karşılanışını, askeri teknolojiadaki gelişmeleri zevkle okuyacağınızı umuyoruz.

13 Mart gösterileri için hazırlık yapan bir çok Harbiyeli sömestr tatilinden fedakarlık yaparak çalışmalarını sürdürdüler. Özveriyle hazırlanan 13 Mart çalışmalarını izlemek ve okulumuzu tanımak isteyen okuyucularımızı 13 Mart etkinliklerimizi izlemeye davet ediyoruz.

Çizgi Ötesi

BU SAYIDA

ÇEVİRİ: VERSAY'DA BİR TÜRK

Fransızlar bir Türkle ilk kez tanışıyor.....6

DENEME: MEYDAN MEDYANIN

Medya istediğini rezil, istediğini vezir kılıyor.....8

13 MART ÖZEL:

UÇMAK BİR TUTKUYDU.....10

İlk Türk kadın pilotu Sabiha GÖKÇEN Harbiyelilerin sorularını cevaplandırdı

DÜŞÜNCE UFKU12

Pusulanın ibresi M. Kemal'i gösteriyor

ANITKABİR'DE.....14

İki televizyon kanalından sonra Anıtkabir özel bölümlerini ilk defa Harbiye televizyonu görüntüledi

MUSTAFA KEMAL'İ TANIMAK ADINA16

Atatürk'ü ne kadar tanıyoruz?

ÇANAKKALE ÖZEL:

ÇANAKKALE NEDEN GEÇİLMEZ?.....26

Kahraman bir milletin, varlığını bütün dünyaya ispat edişi

YARATICI DÜŞÜNCE: EUREKA!34

Arşimet'in çılgılığı

EKONOMİ: SIFIR ATMAK ÇÖZÜM MÜ?.....36

Sıfır atmak paranın kaybolan itibarını kurtarabilecek mi?

SİNEMA: TURİST ÖMER39

"kendi olamama" kompleksini tatmamış bir oyuncu

DİĞERLERİ

HABERLER: Harbiyede son gelişmeler.....3

13 MART ÖZEL :

ŞİİRLERDE ATATÜRK17

ATATÜRK HARP OKULUNDA.....19

UNUTULMAYAN BÜYÜK YOLCU20

HARBİYELİ'DEN25

ÇANAKKALE ÖZEL :

ŞİİR: ÇANAKKALE29

ÇANAKKALE TAHLİYESİ VE İNGİLİZLERİN ŞANSI.30

İBRETLE VE NÜKTELER.....32

GÜNCEL: SEVGİLİLER GÜNÜ38

MAKALE: AST - ÜST İLİŞKİSİNDE YENİ BOYUT40

MAKALE: YAPAY ZEKA.....41

OKUYUCU GÖZÜYLE.....42

KİTAP TANITIMI.....44

ŞİİR: BİR GÜN MUTLAKA.....46

ŞİİR YARIŞMASI

Öğrenci Alay Komutanlığınca Harbiyeliler arasında her yıl düzenlenen geleneksel "Şiir Yarışması" 15 OCAK 1996 günü saat 15.30'da Kültür Sitesi Atatürk Amfisi'nde Basın Yayın Kolu tarafından organize edilmiştir.

Ok. K. Tümğ. Yaşar BÜYÜKANIT, Öğt. Bşk. Kur. Alb. Şadi KILIÇ, Kur. Bşk. Kur. Alb. Ahmet ÖZÜMİT, Öğc. A. K. Kur. Alb. Eyüp KAPTAN, Temel Bil. Bölüm Bşk. Öğ. Alb. Ahmet ERÜZ, Öğ. Yzb. A. Rıza OKTAY, Öğ. Yzb. Süer EKER, Öğ. Yzb. Ahmet KIYMAZ, Öğ. Yzb. Fahrettin ÖNDER ve Şair Cahit KÜLEBİ'den oluşan jüri, 296 eser arasından 10

şiiri yarışmaya değer görmüş ve yapılan değerlendirme sonucunda Harbiyeli Yavuz ÜLKÜ'nün yazıp Özgür BORA'nın okuduğu "BİR GÜN MUTLAKE" adlı şiir birinci, Ümit ER-SOY'un "MAHŞERİN DÖRT ATLISI" ikinci, Ahmet EJDER'in "GÜL KURUSU" üçüncü seçilmiş olup, Özcan YETİŞ'in "BEN KİMİM" şiiri Basın Yayın Kolu Özel ödülüne, Vugar MURADOV'un "ANA VETEN" isimli şiiri de Ok. K. Özel ödülüne layık görülmüştür.

Şair Cahit KÜLEBİ'nin konuşmasından sonra, dereceye giren Harbiyelilere ödül olarak Çizgi Ötesi plaketi, dolmakalem ve Cahit KÜLEBİ'nin imzalı şiir kitabı verilmiştir.

"Şiirin gizemli dünyasında kimi zaman soluk almaktan korkup nefeslerimizi tuttuk, kimi zaman da heyecandan kalbimiz yerinden fırlayacak gibi oldu. Şiir yağmuruyla ıslandıktan sonra, bitmeseydi keşke dedik ve istemeye istemeye salondan ayrıldık."

Yarışmadan sonra Cahit KÜLEBİ Okul Komutanı tarafından Öğretim Başkanlığında kabul edildi. Ardından HTV'de Cahit KÜLEBİ ve Harbiyelilerle şiir üzerine kısa bir söyleşi yapıldı. Şair Cahit KÜLEBİ Öğt. Bşk. Kur. Alb. Şadi KILIÇ tarafından uğurlandı.

haberler

YARATICILIK VE EĞİTİM PANELİ

1995-1996 Eğitim ve Öğretim Yılında öğretim faaliyetlerinin sürdürülmesi yanında, öğretimde gelişmeye yönelik araştırma ve uygulamalara da devam edilmektedir. Bu araştırmalar kapsamında, öğrencileri yaratıcı düşünceye yönlendirici faaliyetlerin neler olması gerektiği konusunda Ok. K.İğınca çalışmalarına başlanmış olup bu çalışmalar sürdürülmektedir.

1996 Yılında yapılması planlanan 3 ncü Hizmetiçi Eğitim Semineri "YARATICILIK VE EĞİTİM PANELİ" adı altında 06-07 ŞUBAT 1996 tarihlerinde Kültür Sitesi ATATÜRK Amfisinde Öğt. Bşk.İğ. koordinatörlüğünde planlanıp icra edilmiştir.

Panelde Öğt. Bşk.İğ. yanında Öğc. A. K.İğ. P.D.R. ve AR-GE Şube Md.lükleri personeli ile ANKARA Üniversitesi, HACETTEPE Üniversitesi, ODTÜ ve BAŞKENT Üniversitesi'nden ilgili öğretim üyeleri katılmıştır.

TANITIM GEZİSİ

18 - 25 Ocak tarihleri arasında Ok. K. Tümğ. Yaşar BÜYÜKANIT, Kur. Kd. Alb. Eyüp KAPTAN, Kur. Yb. Ahmet DENİZ, Öğ. Yb. Neşat KARAKELLE, P. Kd. Ütğm. Timuçin BÖREKÇİLER ve Harbiyeli Ahmet AŞIK, Mehmet AÇIK, Ufuk Hilmi ORHAN, Mefharet ÖZKÖYLÜ'den oluşan heyet Kara Harp Okulu'nu tanıtım maksadıyla sırasıyla Kuleli, Işıklar, Maltepe Askeri Liselerinde birer konferans verdi. Ayrıca KHO heyeti 19 Ocak 1996 günü 1 nci Ordu Komutanı Org. Hikmet KÖKSAL tarafından makamında kabul edildi.

ROMANYA GENEL KURMAY BAŞKANI'NIN ZİYARETİ

Genelkurmay Başkanı Org. İsmail Hakkı KARADAYI'nın davetlisi olarak 29 OCAK-01 ŞUBAT 1996 tarihleri arasında TÜRKİYE'ye gelen ROMANYA Genelkurmay Başkanı Korg. Dumitru CIOFLINA ve beraberindeki heyet, 30 OCAK 1996 SALI günü K.H.O.'nu ziyaret etmişlerdir.

ROMANYA Askeri Heyetine; K.H.O.'nun tarihçesi, kuruluşu, Eğitim-Öğretim faaliyetleri ve Eğitim-Öğretimi destekleyici konuları içeren bir brifing verilmiş, Okul Şeref Salonundaki dinlenme ve görüşme esnasında Karma Tabur ve LAGDEM uygulamaları hakkındaki soruları cevaplandırılmış, Öğt. Bşk. İğında da; Yönetim ve Liderlik Laboratuvarı, Muharebe Modelleme ve Simülasyon Merkezi ile HTV'de incelemelerde bulunan Heyet, törenle okuldan uğurlanmışlardır.

Gn. Kur. Bşk. Org. İsmail Hakkı KARADAYI'nın ev sahipliğinde; 30 OCAK 1996 günü K.H.O.'na ziyarette bulunan ROMANYA Askeri Heyetinde bulunan personele ve ANKARA Garnizonunda görevli bulunan, General ve Amiraller ile eşlerine 29 OCAK 1996 PAZARTESİ akşamı saat 21.00'de Kültür Sitesi ATATÜRK Amfisinde Devlet Halk Dansları Topluluğu gösteri yapmıştır.

ARTIK HER HARBİYELİNİN BİR e-mail ADRESİ VAR

08 OCAK 1996 tarihinden itibaren yeni bir LINUX sunucusu hizmete geçmiştir. Bu sunucu üzerinde her Harbiyeli ve Kara Harp Okulu'nda görevli her personele bir kullanıcı ismi tanımlanmıştır. 'Harbiye' diye adlandırılan bu sunucu İNTERNET'e bağlı olduğu için her Harbiyelinin kendisine ait bir elektronik posta adresi olmuştur.

Böylece Harbiyeliler bundan sonra;

* İNTERNET'de kendilerine ait elektronik posta adreslerini kullanacaklar ve adreslerine gönderilen postaları sadece kendileri okuyup istedikleri süre ile saklayabileceklerdir.

* Gelen elektronik postalara çok kolay ve süratle cevap verebileceklerdir.

* Kolayca İNTERNET'e bağlı her hangi bir bilgisayardan elektronik posta atabileceklerdir.

* Haber gruplarına üye olabilecek, bu grup-

lardan gelen mesajları kolaylıkla takip edebileceklerdir.

* Öğretmenler ve idareci personel ile zaman sınırlaması olmadan haberleşebileceklerdir.

Son iki yıldır Harbiyeliler İNTERNET'in kaynaklarını (WWW-GOPHER, ANONYMOUS, FTP SITES vb.) dershanelerde mevcut olan ftp, telnet, netscape, gopher benzeri yazılımlarla kullanabilmekteydiler. Şimdi kendilerine sağlanan bu son imkanla her Harbiyelinin bilgi çağı toplumunun potansiyel bir üyesi olduğu söylenebilir.

Harbiyelilerin elektronik posta adresleri kolayca bulunabilir. 'HARBİYE' adlı makinanın İNTERNET adresi 'harbiye.kho.edu.tr'dir. Öğrencilerin kullanıcı isimleri ise 'h' harfi ve apolet numaralarından oluşmaktadır. Dolayısıyla 1221 apolet no.lu öğrencinin elektronik posta adresi 'h1221@harbiye.kho.edu.tr.' olmaktadır. Ayrıca Şubat 1996 sonundan itibaren K.H.O. CD-ROM üretme yeteneğine kavuşmuş olacaktır.

HARP OKULLARI VE GATA MEZUNİYET TÖRENLERİ BROŞÜRÜ

29-31 AĞUSTOS 1995 tarihleri arasında icra edilen Harp Okulları ve GATA diploma törenlerinin, başta Sayın Cumhurbaşkanı olmak üzere üst düzey Devlet Erkanı ve komutanlar tarafından izlenerek takdirlerini kazandığı Gnkur. Bşk. liğınca bildirilmiştir. Harp Okulları ve GATA diploma törenlerinin daha geniş kesimlere yansıtılması için 1995 yılı diploma törenlerinde mezunlar adına ve komutanlar tarafından yapılan bütün

konuşmalar; şiirler, metinler ve resimlerle takviye edilerek K.H.O.K. liğınca **ÇİZGİ**

ÖTESİ'nde görevli Harbiyeliler tarafından broşür haline getirilmiş ve hazırlanan bu broşür K.K.K. liğine sunulmuştur.

HTV KARA HAVACILIKTA

Sınıf Okullarını tanıtmak amacıyla çalışmalarına başlayan Basın Yayın Kolu'nun ilk durağı Kara Havacılık Sınıf Okulu'ydü.

HARBİYELİLERE 2 ÖDÜL BİRDEN

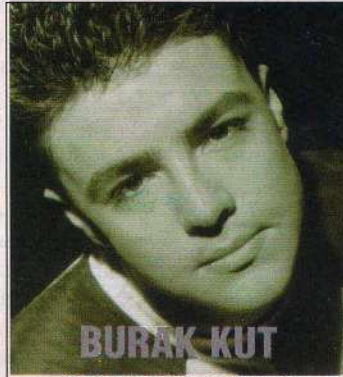
1996 OYAK Resim Yarışmasına 7 yağlı boya tablo ile yarışmaya katılan Resim Kolu'ndan Hakan YILDIZ ve Gökhan DEMİRKIRAN mansiyon ödülüne layık görüldüler. Mansiyon ödülü alan iki Harbiyeli 5 Cumhuriyet altını ile ödüllendirilmişlerdir.

KONFERANSLAR

04 OCAK 1996 günü ATATÜRK Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumunda Prof. Dr. Fahir ARMAOĞLU tarafından "TÜRKİYE ve ORTA DOĞU",

25 OCAK 1996 tarihinde İsmet SOLAK tarafından "ATATÜRK ve TBMM'NİN İLK YILLARI",

11 OCAK 1996 günü 4 ncü Sınıf Harbiyelilere Kültür Sitesi ATATÜRK Amfisinde Doç. Dr. Ümit ÖZDAĞ tarafından "TÜRKİYE, İRAN, ORTA DOĞU, KAFKASLAR ve ORTA ASYA" konulu konferanslar verilmiştir.

**BURAK KUT
ARAMIZDAYDI**

06-01-1996 tarihinde Gazi Ordu Evi'nde komutanlarımızın ve Harbiyelilerin katıldığı yılbaşı balosu düzenlenmiştir. Baloya Burak KUT da katılarak renk katmıştır.

SPOR

TÜRKİYE JUDO ÜÇÜNCÜLÜĞÜ

Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünce 27-28 ARALIK 1995 tarihlerinde MERSİN'de düzenlenen ve 29 Üniversiteden 189 sporcunun katıldığı Yükseköğretim Kurumları TÜRKİYE Judo karşılaşmalarında Öğ. Bnb. Yusuf ÖZİŞİK'in antrene ettiği K.H.O. Judo Takımı 2 ikincilik, bir üçüncülük, 4 beşincilik elde ederek takım halinde TÜRKİYE üçüncüsü olmuştur.

KROS LİGİ MÜSABAKALARI

Atletizm Federasyonu tarafından 13 OCAK 1996 CUMARTESİ günü ADANA'da düzenlenen TÜRKİYE Kros Ligi II nci Kademe müsabakalarında K.K. Gücü, Büyük Erkeklerde 17 Takım arasında 5 nci, Genç Erkeklerde ise 33 Takım arasında 4 ncü olmuştur. Yapılan CISM kros seçmeleri sonucunda, Mart 1996'da Cezayir'e gidecek kros takımını K.H.O. oluşturdu.

ATLETİZMDE TÜRKİYE BİRİNCİLİKLERİ

10-11 ŞUBAT 1996 tarihinde İzmir Atatürk Stadı Kapalı Atletizm Pisti'nde yapılan Salon Gençler ve Büyükler Türkiye Atletizm Yarışmalarında Harbiyeliler 3 birincilik ve 3 üçüncülük derecesi almıştır.

TÜRKİYE BİRİNCİSİ OLANLAR

Büyükler 400 m. : Bilal CANTÜRK 50 sn.

Büyükler 800 m. : Cevat KÜÇÜK 1 dk. 55 sn.

Gençler 50 m. : Erdal ŞAHİN 6 sn. 12 sls.

TÜRKİYE ÜÇÜNCÜSÜ OLANLAR

Büyükler 400 m. : Cevat KÜÇÜK 51 sn. 9 sls.

Büyükler 50 m. Engelli : Serhat ULUCAN 7 sn. 28 sls.

Büyükler 50 m. : B. Barış SARP 6 sn. 06 sls.

YÜZME YARIŞMALARI

1991-1992 Eğitim-Öğretim yılında çalışmalarına başlayan Kara Harp Okulu yüzme takımı özverili çalışmalarla günümüze kadar gelmiştir. Bu süre içerisinde yapılan çeşitli yarışmalarda puanını sürekli olarak artırmıştır. Son olarak bir hafta gibi kısa süreli bir çalışmanın ardından Ankara Kış Kupası Yüzme Müsabakalarına katılan takımımız Harbiyelilerinden beş kişi İstanbul'da yapılacak olan Türkiye Şampiyonasına katılmaya hak kazanmışlardır.

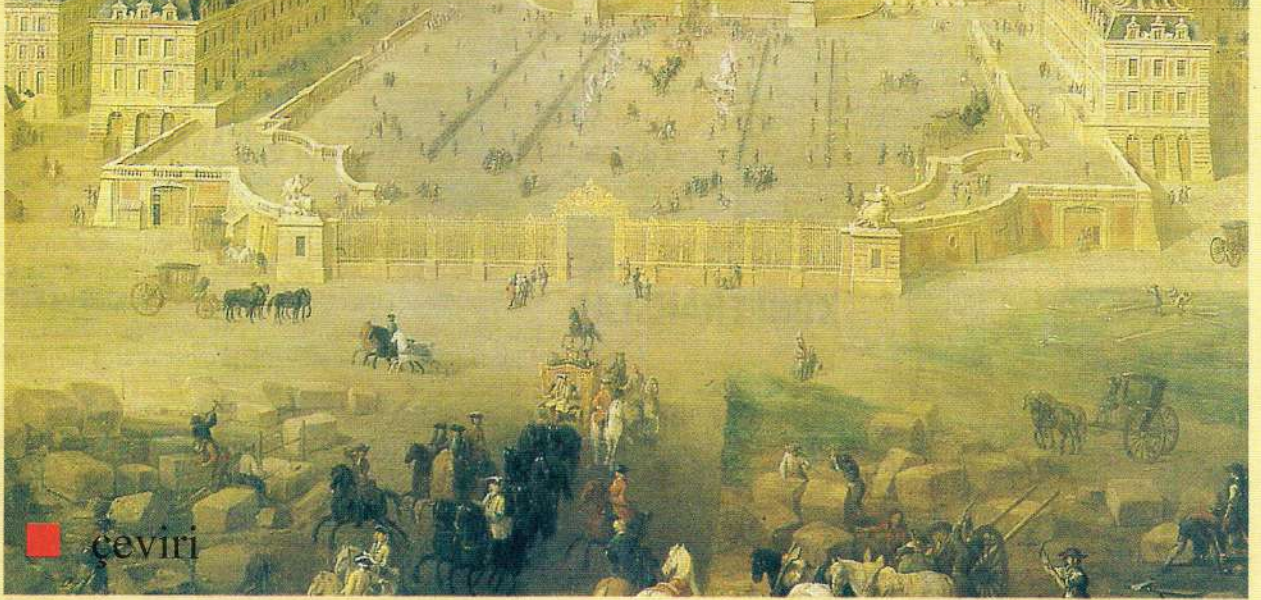
KHO Yüzme Takımı Puanları

Türkiye Şampiyonasına Katılmaya Hak Kazanan Harbiyeliler

Tolga ÖZ / Levent KARAMALAK / Onur AL-CAL / Fikret POYRAZİNMEZ / Aydın İMRE

VERSAY'DA BİR TÜRK

ceviri

Meftun GÖKTEPE / 3 ncü Sınıf
Mehmet AÇIKGÖZ / 3 ncü Sınıf

1721'de Osmanlı İmparatorluğu'nun ilk büyükelçisi XV. Louis'in sarayına ulaştığında Doğu, Batıyla buluştu. Fransız ve Türkler ortak birçok yanlarının olduğunu anladılar. Örneğin birbirlerinin alışkanlıklarına şaşkınlıkları gibi...

İlk Osmanlı Büyükelçisi Mehmet Efendi, Paris'e Mart 1721'de geldiğinde halk, elçiyi ve beraberindekileri görmek için caddelere döküldü. Bu olay Fransa'nın resmi gazetesi olan "Le Nouveau Mercure" tarafından şöyle anlatıldı:

Oğlu Said'in de içine bulunduğu Büyükelçi ve beraberindekiler Saint-Antoine'den geçici olarak kalacakları Tourron'a ilerledi. Caddelerde özellikle o gün için, yeni üniformalarını giymiş Fransız askerleri dizilmişti.

Paris hakkında çok büyük coşku uyandıran Mehmet Efendi'nin geliş res-

mi kaynaklarca üstü kapalı geçirildi. Mehmet Efendi'nin sonradan yazdığına göre; "Paris sokakları yanyana altı atlı araba geçebilecek kadar büyük olmasına rağmen o gün bazı yerlerde kalabalıktan üç süvarinin bile yan yana geçmesi çok zor olmuştur."

"Paris evleri dört ya da beş kat yükseklikte olup pencereleri önceden hiç Türk görmemiş ve Türkler'in nasıl olduklarını görmek isteyen çocuk, kadın ve erkeklerle doluydu. Kralın kendisi, amcası, öğretmeni, Duc d'Orleans ve bütün saray üyeleri ve büyük lordlar benim gelişimi görmek için yerlerini almışlardı. Olayın değerine yakışır bir arabayla gelmeme rağmen eminim ki Paris'te hiç kimse bizimki gibi güzel bir giriş görmemiştir."

Paris'e Osmanlı Elçiliği açma fikri ilk defa Sadrazam İbrahim Paşa tarafından Fransa'nın İstanbul Büyükelçisi Marquis de Bonnac'a teklif edildi. Bonnac o kadar şüpheliydi ki bu konuşmayı Fransa Dışişleri Bakanı Guillaume Dubois'e iletme bile üşenmedi.

Bonnac'ın şüphesi anlaşılabilir:

Birçok Avrupalı milletin büyükelçileri senelerdir İstanbul'da olmasına rağmen, Osmanlılar büyükelçi göndermeyi onur kırıcı olarak görüyordu. Önemli meseleler olduğunda bir Osmanlı vekili ve düşük seviyeli bir elçi gönderilirdi.

İbrahim Paşa Bonnac'a elçiliğin maksadının; Fransızlar'ın elinde bulunan Türk savaş esirlerini kurtarmak için anlaşmak ve bunun karşılığında Kudüs'teki kutsal Mezal Kilisesi'nin kubbesini tamir ettirmek olduğunu söyledi. Ama Bonnac bu misyonun amacının Fransa'daki siyasi durumla ve hepsinden önemlisi John Law'ın ekonomik planı ile ilgili istihbarat olduğundan şüphelenmişti.

Mehmet Efendi elçiliği sırasında hiç Fransızca konuşmadı, fakat gördüklerini anlatmakta da pek az zorlandı.

Bazı şeyler ne yazık ki aynıydı. Seyahat zor ve yollar korkunçtu. Fransa'da kış sertti. Mehmet Efendi 45 gün deniz yolculuğuyla Toulon'a geldiğinde Güney Fransa'nın vebadan kırıldığını gördü.

Fransız yetkililer Mehmet Efendi ve

beraberindekilere karantina zamanını geçirmesi için denize 240 km uzaklıkta-ki Sete şehri düzenledi. Mehmet Efendi'nin küçük sarayında bir kahya, bir imam, bir haznedar, bir mühürücü, bir gardrop sorumlusu, bir protokol sorumlusu, bir başhizmetçi, bir çevirmen, bir doktor, birkaç uşak, bir aşçı ve yardımcısı, bir çaycı ve bir saka (evlere çeşmelerden su taşıyan kimse) vardı.

Hergün bu grup 36 tavuk, sekiz düzine yumurta, altı koyun, bir bütün düve, sekiz güvercin, yüz kg pirinç, 18 kg şeker, 5 kg nohut, 6 kg yağ, 1,5 kg muz, 4,5 kg peynir, bir düzine portakal, bir düzine limon, 450 kg ekmek tükettiği için 40 günlük masraf müthişti.

Su yolundaki ilk günleri boyunca Mehmet Efendi, Fransız insanının bitmek bilmeyen merakı ile tanıştı. "Fransızlar beni görmek için çok istekliydi. Kilometrelerce mesafeden beni görmeye gelenlerden birbirini ittirip suya düşenler de oldu. Mirepox isimli kasabada kıyıdaki insanlardan yolu açık tutmak isteyen bir asker bir adamı süngüledi. Kurbanın kardeşi bağırarak kendini ileri attı ve aynı asker onu da süngüledi. Sanırım o adam yarasından dolayı o gece öldü."

Grup yeni yerine yerleşince, ziyaretçiler Türkler'in yemek yemesini görmek için sokaklara döküldü. Fransa'da kaldıkları süre içinde Mehmet Efendi ve arkadaşları islam perhiz kurallarına uydular ve kendi yemeklerini kendileri hazırladılar. Bu Fransızlar'ı şaşırttı.

Mehmet Efendi'nin yemeklerinin sadeliği ev sahiplerini hayrete düşürmüştü. O'nun rütbesinde hiç bir Fransız 40 veya 50 tabak yemekle memnun olmazdı.

Bir hafta sonra 15. Louis tarafından saraya kabul edildi. Odadaki müthiş kalabalıktan zor zahmet kralın yanına ulaşabildi. Her tarafta mücevherlerle bezenmiş elbiseler giyen saray hanımlarının oturması için sıralar yerleştirilmişti.

11 nci yaş gününü henüz kutlayan Louis, Mehmet Efendi yaklaşırken aya-

Paris evleri dört ya da beş kat yükseklikte olup pencereleri önceden hiç Türk görmemiş ve Türkler'in nasıl olduklarını görmek isteyen çocuk, kadın ve erkeklerle doluydu.

ğa kalktı. Mehmet Efendi ise padişahın mektubunu çıkardı ve Dışişleri Bakanına uzattı.

Sonra "Ben iki imparatorluk arasındaki sıcak ve eskiye dayanan dostluğu teyit etmek ve Sultanımızın Yüce Fransız Hükümdarına duyduğu hürmet, sevgi ve saygıyı iletmek amacıyla büyükelçi olarak gönderildim." diyerek geliş sebebini açıkladı.

Kral adına uygun bir cevap verildi.

Mehmet Efendi'ye göre kral kendisi cevap veremeyecek kadar utangaçtı, ama güzelliği eşsizdi ve elbisesi ışıltılar saçan mücevher ve altınlarla bezenmişti.

Ertesi gün getirdiği hediyeleri krala gönderdi: koşum takımıyla beraber bir midilli atı, altın işlemeli ok, kılıf ve yay, altından yapılmış Yunan elbiseleri ve Hint elbiseleri.

Her günü dopdolu geçmekteydi. Kralın da hazır bulunduğu bir yırtıcı kuş avına katıldı. Küçük Kral misafiri hakkında çok meraklı olduğundan bir araba gezintisi düzenleyerek kendisiyle gayriresmi görüşme fırsatı buldu. "Paris'te Türk gören pek kimse olmadığı için çok ilgi çekiyorduk. Ne kadar kralla görüştüysek o kadar da protokolde olmayan görüşmeler tertiplendi."

Mehmet Efendi ve oğlu Said Paris'i serbestçe geziyorlardı ama sürekli olarak kalabalık tarafından takip ediliyorlardı.

Mehmet Efendi'nin bahçelere düşkünlüğü öğrenildiğinde Orlean Dükü'nün annesi Prenses Polatin'in şatosu Saint-Cloud'a götürüldü. Buradaki çeşmelerden çok etkilendi. Daha sonra yolda Paris'in bütün güzelliğiyle görüldüğü Meydan Şatosunda öğle yemeği yiyerek, Versay'a hareket etti. Bütün gelen ziyaretçilerde olduğu gibi Versay ve bahçeleri Mehmet Efendi'de de derin bir etki bıraktı. "Söyleyebilirim ki bunları kelimelerle anlatamam, görmeniz gerek." Hayvanat bahçesinden de çok hoşlandı, özellikle kafeslerdeki hayvanları seyreden kalabalığı ıslatmak için kullanılan gizli su fışkıyelerinden. "Bu sırrı bilmeyen arkadaşlarıma bu şakayı yapmadan duramazdım. Bu, dünyadaki en zevkli şeydi."

Sultan'a Versay hakkında duymuş olduğu her şeyin doğru çıktığını belirterek bitirir. Saray Avrupa'daki en şahane saraydı. "Mükemmel yapılmış ahırları gördüğümde daha çok şaşırdım. Bana anlatıldığına göre bu ahırlar Alman İmparatorunun sarayından bile daha güzelmış."

7 Eylül'de bir ay sürecek İstanbul'a

dönüş yolculuğu için denize açıldılar. Raporunu yolda bitirdi ve dönüşte bir özetini Sadrazama verdi.

Paris evleri dört ya da beş kat yükseklikte olup pencereleri önceden hiç Türk görmemiş ve Türkler'in nasıl olduklarını görmek isteyen çocuk, kadın ve erkeklerle doluydu.

Çağdaş Fransa kültüründen çok farklı Osmanlı kültürünü temsil eden Mehmet Efendi, Fransa'da akıllı, ağırbaşlı ve modern bir Fransız insanının ilgilerini paylaşılabilecek bir kişi olarak etki bırakmıştı. ■

KAYNAKÇA

Aramco World Kasım/Aralık 1993

MEYDAN

yani, şimdi biz

evet

çocuklar! Size sorumu soruyorum ve 5 dakika süre veriyorum: Hangi çağda yaşamaktayız, şimdi? Lütfen yetkili kurumlarla görüşüp kararınızı bildiriniz!

- Yeni çağ, öğretmenim!
- Öğretmenim, yakın çağ değil mi?
- Bence uzay çağındayız!
- Öğretmenim müsaade eder misiniz?

- Tabi, çocuğum! Buyur.

- Öğretmenim bugün yaşadığımız ne yakın çağ ne uzay çağı. Ne bilgi çağında ömür sürmekteyiz, ne de teknoloji... İnsanlık bugün, bütün eriticiliğiyle, kavuruculuğuyla, bütün esir ediciliğiyle kocaman bir gerçeği tadıyor: Medya çağı. Bugün medyanın açık "işgali" altındaki özel yaşamlarımızın ne kadar "özel" ve ne kadar "yaşam" olduğu tartışmalıdır. "Seyir" alanımızı genişleten medya, yaşam alanımızı daraltıyor. Dünyada, kalabalıkları bu denli etkileyen minik fakat güçlü başka bir azınlık yoktur. Neyi, nasıl yiyeceğimizi, neyi nasıl giyeceğimizi, nasıl yürüyüp nasıl oturacağımızı, neye guleceğimizi, ağlayacağımızı belirleyen mekanizma o. "Sen sosyal bir yaratıksın, toplumun normlarına uyduğun sürece ve ölçüde insansın. Ve o normları ben belirlerim." diye fısıldıyor kulaklara. "Yoksa seni afiş ederim!"

Medya bugün popülizmin kuca-

ğında yaşıyor. Tek gelir kaynakları olan reklam piyasasından aslan payını kapmak isteyen gazete ve televizyon şirketleri, şiddet, cinsellik ve korku gibi, post-modern kültürün sosyo-psikolojik buhranları altında günboyu ezilip, "seyirlik" birşeyler arayan izleyici kitlesinin "hayır" diyemeyeceği öğeleri içeren ve kolayca tüketilebilen programlarla cüzdanını doldurma kaygısını taşıyor. Reality Show'lara dönüşen ana haber bültenlerinde gecelerimize kan damlıyor, ağlayan çocuk sesleri damlıyor, bacağı kesilmiş 15 yaşındaki Özlem'in hüznü damlıyor, bir şehit anasının çığlıklara karışan gözyaşları damlıyor, asgari ücretle çalışan beş çocuk babasının çaresizliği damlıyor. Kan kanseri olan Küçük Gökhan'ın dinmeyen ızdırabı... az sonra... damlıyor, Küçük Gökhan'a yardım etmek isteyen hayırseverler için banka hesap numarası veriliyor, medya hümanist davranıyor, Gökhan'ın babası televizyonumuza teşekkür ediyor... Medya, bunları gerçekten acılarımıza ortak olduğu için mi yapıyor? Hayır hanımefendiler, lütfen hanımefendiler, medya acılarımızı, gözyaşlarımızı paketleyip, şişe şişe doldurup, ambalajlayıp piyasaya sürüyor. Lütfen, beyefendiler! Bunun adı ticarettir, duygu ticaretidir.

- Fakat, çocuğum, bizce...
- Evet öğretmenim, işin bir de

MEDYANIN

hangi çağdayız?...

"bizcesi" var, bize bakan yönü var. Sömürülmesine izin veriyoruz en yüce duygularımızın. Tam gün izlemede, prime-time'da onlara prim veren biziz. Ratinglerini biz yükseltiyoruz. Ne kadar rating; o kadar reklam, ne kadar reklam o kadar para, o kadar rating o kadar reklam ne kadar... Bu garip döngünün bir yerlerinde biz de yer alıyoruz.

Medya tüketim çılgınlığını körüklüyor, öğretmenim! Tükettiğimiz ölçüde insan olabileceğimizi işlemeye çalışıyor beyinlerimize. Sanayi devriminden geçmiş ve bilgi toplumu olma yoluna girmiş ABD ve Batı Avrupa ülkeleri kadar üretemeyen 3. Dünya ülkeleri, onlar gibi ve onlar kadar tüketmeye teşvik ediliyor. Bu noktada Somali'nin ağız kokusu, pahalı Fransız parfümlerinin kokusuna karışıyor, yavaş yavaş magazin programı kimliğine bürünen haber programlarında önlüğü yamalı ilkokul öğrencisi ünlü modacının 96 yaz kreasyonlarını izliyor, bir sanatçının viskisi evimizin kilimine sığıyor, kuru soğanı bulgur pilavına katık eden kadının ağzında bir garden-party'deki muzlar eriyor,

bir villanın silüeti, gecekondu duvarına yansıyor... Ve bu programlar, adeta hayatın gerçeklerini bilinç altına tıktırmak, gömmek isteyen bizlerin katkılarıyla, ratingdeki zirveyi zorluyor. Medya yalnız yeme-giyme tüketimini kamçulamıyor; kültürü, sanatı, edebiyatı, toplumsal alışkanlıkları yüzyılımızın şanına yakışır bir hızla tüketiyor. Yarattığı parlatılmış imajlar sönünce, image-

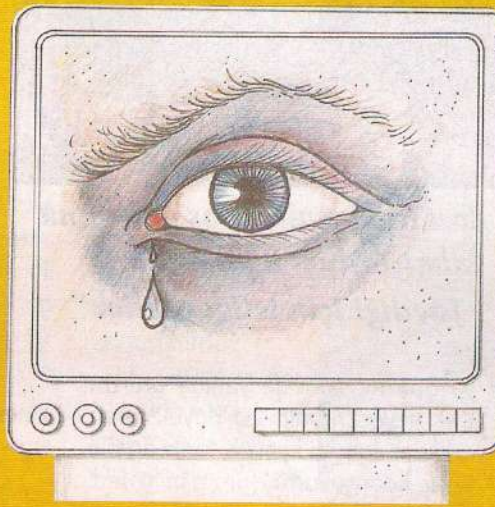
maker'ımız boş durmuyor, hemen bir yenisini cilalıyor.

Medya kimi zaman halk tarafından seçilmiş siyasi otoritenin görevine soyunuyor. Asıl işlevi bilgilendirmek olan medya, yönetme ve yönlendirme sürecine sızmaya çalışıyor. İstedikini rezil, istedikini vezir kılıyor. Resmi ve özel kuruluşların en önemli ünitelerinden biri de basın ve halkla ilişkiler sayılıyor, basınla ilişkiler, halkla ilişkiler demek oluyor. Okuma kültürüne geçmeden, televizyon kültürüne geçen bizim gibi toplumlar bunun sancılarını çekiyor.

Günah keçisi değil elbet, medya. Çokça faydasını gördük onun. Demokrasi kültürünün, çok sesliliğin gelişmesinde büyük katkıları var. Dünyanın küçük bir köy halini almasını sağlayan bilgi transferi onunla gerçekleşiyor.

Şunu unutmayalım, hanımefendiler, yoğurt ne ise kaymağı da odur: Medya toplumun yansımasıdır, bir anlamda. Ondan şikayetçi isek, çözümü biraz da kendimizde aramamız gerek. Gazeteleri uzaydan gelen 6 bacaklı yaratıklar okumuyor, televizyonlarımızı iglolarının içinde eskimolar izlemiyor. Olana rağbet ettiğimiz sürece, medya bu tavrını sürdürecektir.

-Oturabilirsin çocuğum! ■

"Reality Show'lara dönüşen ana haber bültenlerinde gecelerimize kan damlıyor, ağlayan çocuk sesleri damlıyor, bacağı kesilmiş 15 yaşındaki Özlem'in büznü damlıyor, bir şebit anasının çığlıklara karışan gözyaşları damlıyor, asgari ücretle çalışan beş çocuk babasının çaresizliği damlıyor. Kan kanseri olan Küçük Gökhan'ın dinmeyen ızdırabı..."

13 mart özel

Uçmak bir tutku

Necdet ÖZDEMİR / 3 ncü Sınıf - Talip GÖKTAŞ / 3 ncü Sınıf - Fuat GÜNEŞ / 3 ncü Sınıf

Çizgi Ötesi : Atatürk'ün 1925 yılındaki Bursa gezisinin en önemli yanı, sizin Atatürk'le tanışmış olmanızdı. O günü hatırlıyor musunuz?

Sabiha Gökçen : O'nu hiç bir zaman unutmam. Atatürk'ü görmeden evvel tanışmıştım. Bursa Kurtuluş Savaşı'nda Yunanlılar tarafından işgal edildiğinde her evde, her yerde "Gazi Paşa kurtaracak bizi" deniliyordu. Bu kafamda öyle bir yerleşmişti ki O'nu görmeden bu şekilde tanışmıştım. O'nun buraya gelişi ne büyük bayramdı. Sokaklara dökülmüştü halk, ağlamalarla karşılanıyordu. Ben kendisine yaklaşamadım. O sıralar yatılı okula gitme düşüncesi hasıl olmuştu bende. Fakat ağabeyim bana çok iyi bakıyordu. "M. Kemal Paşa nasıl birisi?" diye hep sorardım. O da bana anlayabileceğim şekilde anlatırdı. Bir akşam eve geldiğinde bana "M. Kemal Paşa geliyor" dedi. Çok sevindim. Bizim yazlık evimiz vardı, onun bahçesinde misafir edileceğini söyledi. Kendi kendime "Gazi Paşa'yı mutlaka görmeliyim" diyordum. Her sabah kalkıyor, bahçeye çıkıp bakıyordum. Bir gün Gazi Paşa'yı bahçede gördüm. O tarafa doğru koştum. Tabi hemen ulaşmak imkansız. Nöbetçi engel oldu. Gazi Paşa bunu görünce "Bırakın çocuğu gelsin buraya" dedi. Heyecan içindeydim. Bahçede masa vardı ve ora-

"Evet tabancanın boş olduğunu bilmiyordum ama Atatürk istediği için tetiği çektim."

ya oturdu. Beni de yanına oturttu. Çok heyecanlıydım. O büyük insan, o kadar ilgili idi ki evde sanki ağabeyimle konuşuyormuşum gibi hissediyordum. "Beni niye bu kadar görmek istedin?" dedi. "Bizi kurtardığınız için" dedim. Sohbet devam ederken "Bir dileğim olacak, yatılı okula gitmek istiyorum" dedim. Şöyle bir durdu. "Ben seni manevi kızım olarak alsam benimle gelir misin?" dedi. Tabi ilk anda ben evet diyemedim. Aileme sormadan evet diye-

mezdim. "Ağabeyime sorayım, kabul ederse gelirim" dedim. Daha sonra ağabeyimi çağırıp onunla konuşmuş ve ağabeyim kabul etmiş. İşte Gazi Paşa'yla ilk tanışmamız böyle oldu.

Ç.Ö. : Gökçen soyadını da size kendisi vermişti. Bu soyadı verirken "Gökçen soyadı da havacılığa çok yakışır" der. Acaba bu soyadını vermeden önce Atatürk sizi havacı yapmayı mı düşünmüştü?

S. Gökçen : Atatürk bana bu soyadını verdiği zaman ben havacı değildim. 1934'da Soyadı Kanunu çıktığında Atatürk çevresinde bulunanlara bir soyadı veriyordu. Bir akşam da bana "Sabiha sana da Gökçen soyadını veriyorum" dedi. Çok sevindim. Ertesi gün de "Sen yalnız uçacaksın" dedi. Ve iki tur yapıp indim. Öyle bir sevinç ki anlatamam. Atatürk yanıma geldiğinde nasıl sevinç içindeydi. İnanın çocuklar benim sevincim O'nunkinin yanında bir hiç kaldı. O'nu bu uçuşum çok mutlu etmişti.

Ç.Ö. : İlerleyen yıllarda Eskişehir Askeri Tayyare Okulu'na geçiyorsunuz. Hem bir bayan, hem de bir kadın pilot olarak askeri ortama geçişiniz sizin için zor olmadı mı?

S. Gökçen : Hiç zor olmadı. Çünkü uçmak benim için bir tutku olmuştu. Her şeyi öğrenmek istiyordum.

SABİHA GÖKÇEN, Atatürk'ün manevi evladı ve ilk Türk kadın havacısıdır. Yedi erkek öğrenciyle birlikte Rusya'ya gönderilerek Yüksek Planörcülük Eğitimi yaptıktan sonra askeri pilot olmuştur. Türk Hava Kurumu Türk Kuşu'na başöğretmenlik yapmıştır. Halen Ankara'daki Atatürk'ün hatıralarıyla dolu evinde hayatını sürdürmektedir.

dum. Her uçakla uçmak istiyor insan. Ve hatta bir okula Atatürk beni özel olarak gönderdiği için çok mutlu oldum tabi. Okul iki senelikti. Çok çalıştım, birbuçuk senede bitirdim. Aslında uçmayı spor olarak görüyordum. Atatürk kendisi o kadar ilgili idi ki bana her akşam "nasıl geçti" diye soruyordu. Ayrıca öğretmenlerimden de soruyormuş. Ve anladım ki Atatürk yetişmemi çok istiyor. O zaman onu bir meslek olarak kabul etme düşüncesi hasıl oldu bende. Hem Atatürk'e mahcup olmamak hem de milletime mahcup olmamak için çok çalıştım. Başarısızlık hem O'nu hem de beni çok üzdi.

Ç.Ö. Atatürk'ün size hediye ettiği bir tabanca var. O tabancayı şakağınıza dayayıp, tetiği çekmenizi ister, amacı sizin cesaretinizi ölçmektir. Tetiği çektiğinizde silah boştu ama, bunu bilmiyordunuz.

S. Gökçen : Evet. Tabancanın boş olduğunu bilmiyordum ama Atatürk istediği için tetiği çektim.

Ç.Ö. : Atatürk'ün sabahlara kadar kitap okuduğunu sık sık duyuyor ve okuyoruz. Bir de sizden duymak istedik. Başladığı bir kitabı sabaha kadar okur muydu?

S. Gökçen : Evet. Bütün kitapları inceleyerek, ara vermeden okurdu. Çok önemli gördüğü yerleri kırmızı kalemle çizdi. Bizlerin hatta herkesin okumasını isterdi.

Ç.Ö. : Atatürk'ün uzun süreli sofraları meşhurdur. Bu sofralarda yine söz dönüp dolaşıp milli mücadeleye gelirdi, ama ağırlıkla neler konuşulurdu?

S. Gökçen : Atatürk'ün sofrası kesinlikle eğlence sofrası değildi. O'nun sofrası daima bir okuldu. Geçmiş olaylar, yapılacak işler anlatılır. Ve daima asker arkadaşları bulunurdu. Atatürk'ün sofrasında en az onbeş kişi bulunurdu. O'nun içki

sofrası eğlence sofrası değildi. Derler ki: Atatürk neden çok içiyordu. İlk önce Atatürk her hareketinde çok ölçülü idi. O içtiği zaman kendini kaybetmez isabetli kararlar alabiliyordu.

Ç.Ö. : Makbule Atadan Hanımefendi'nin sürekli desteğini alıyordunuz? Fakat bütün bunlara rağmen bu meslek bana göre değilmiş dedğiniz, ümitsizliğe kapıldığınız oldu mu?

S. Gökçen : Hayır olmadı. Çok mutlu idim. Mesleğimi çok sevdim. Söylediğim gibi sonuçta Atatürk'ün arzusu yerine geliyordu.

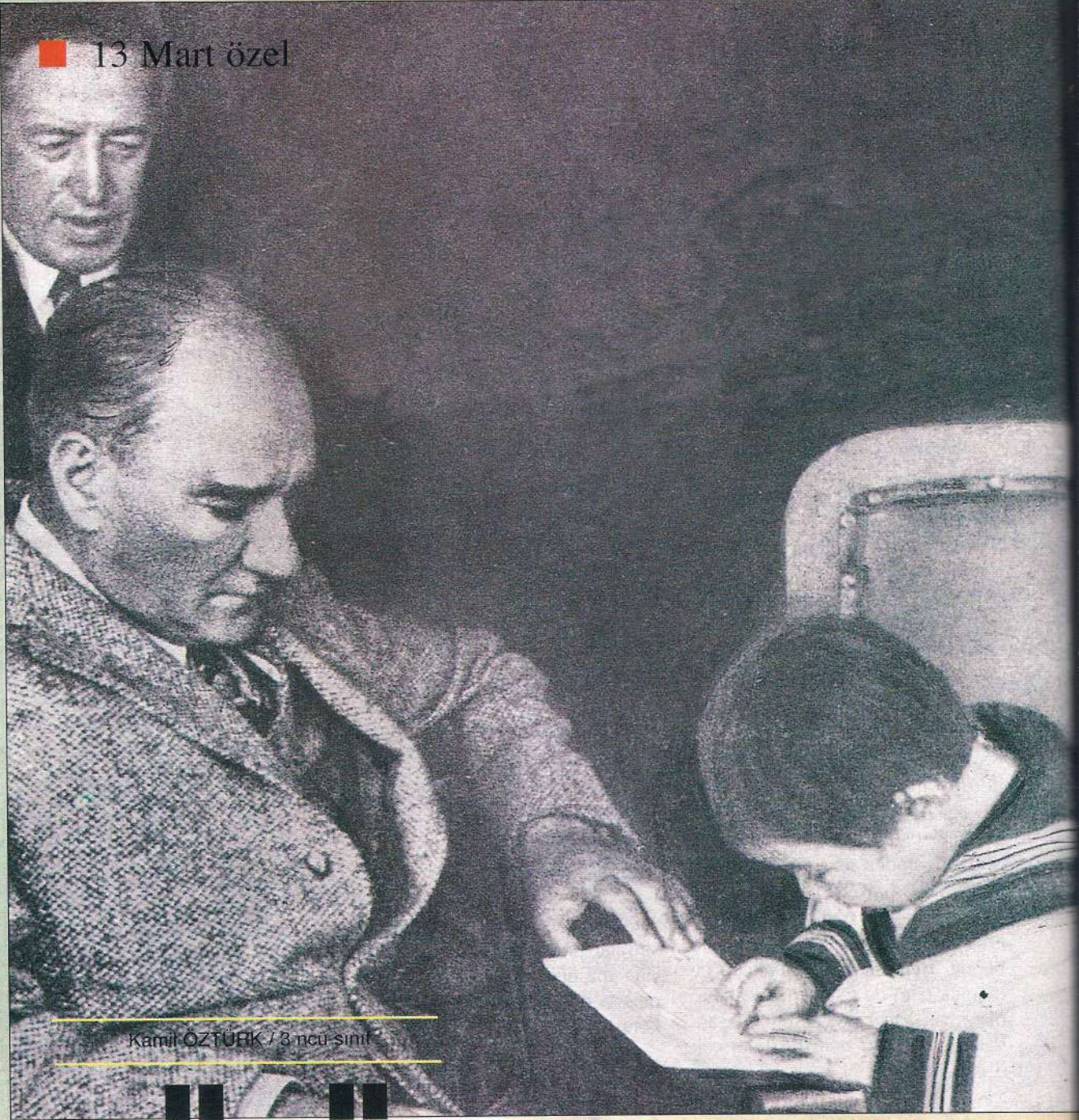
Ç.Ö. : Mustafa Kemal'in şiire olan ilgisini biliyoruz. Şiirleri yüksek sesle okumayı sevmiş. Kendisinin de nadiren de olsa şiir yazdığını okumuştuk. Bunlardan hatırladığınız veya elinizde bulunan var mı?

S. Gökçen : Şiirleri çok sevdi. Namık Kemal'in şiirlerini yüksek sesle okurdu. Sanata karşı çok yakınlığı vardı. Sanatçıya saygı duyardı, müziği severdi. Sanatçıları çağırırdı. Türk sanat müziği ve halk müziği söyletirdi. Gördüğü hataları düzeltirdi. Yani her şeye karşı ilgili idi. Bütün sanatçıları çok sevdi. Yalnız Münir Nurettin'i daha çok sevdi. Onu sık sık çağırırdı ve dinlerdi.

Ç.Ö. : Değerli zamanınızı bize ayırdığınız için çok teşekkür eder, tüm Harbiyeliler adına saygılarımızı sunarız. ■

■ 13 Mart özel

Kamil ÖZTÜRK / 8 ncu sınıf

DÜŞÜNCE UFKU

SU

zaman denen koridorda çocukluğumuzda oynadığımız köşe kapmaca misali dört bir yanımızı kuşatarak, almış başını gidiyor bir koşuşturma, kovalamacı. Daha ne olduğunu anlamadan ilkbahar neşesiyle geçiveren çocukluğumuz, yaz güzellikleriyle göz boyayan gençlik ve sonbaharın belini büktüğü ihyarlık. Kış hüznüyle noktalanan son perdenin adı ise ölüm.

Acımasız "tik-tak" seslerinin ritmiyle birbirini ardınca, bir an olsun duraksamadan akıp giden hayatta biz de rollerimizi ezberleyerek çıkmışız sahneye. Hayat denen bu sahnenin şaşırtıcı yanı; belki de hiç önemsenmeyen bireyin, toplumun tohumu olabilmesi. Kendine özgü arzularıyla yola çıkan birey, bakıyorsunuz çığ gibi büyüdükçe büyüyor. Eklendikçe, gelişir; geliştikçe de devleşir ve sonunda devlet olarak karşımıza çıkar. Bir bakıma topraktan gün ışığına doğru fıskırma, dünyada söz sahibi olma tüm dünyaya "ben de varım" diyerek haykırmak heybetle. Milletiyle bütünleşen bu cılız, donuk ses ırmağın denizde sonsuzlaşması gibi kulaklarda yankılanır durur.

Bu labirentte gizem bağına çözenler ise asıl kahramanlarımız. Onlar ilerlemeyi hayatlarının amacı yapıp yıldızlar arasında göz kırpmaktalar. Onlar toplumun tohumu olabilen ender kişiler olmuşlardır. Zorlu "varoluş" savaşında ufak bir kıpırdanmayla, zifiri karanlıkları boğmuşlar, kaybolan gemilere kutup yıldızı olup parlamışlardır tarih boyu.

Ancak o yıldızlar arasında size ne isken keskinliğinden ne de Fatih bakışından söz etmeyeceğim. Sadece altın saçlı kahramana dikkatinizi çekmek istiyorum. Mavi gözlü, bakışlarıyla nicelerin gönüllerinde taht kuran bir kahraman... Evet

Mustafa Kemal ATATÜRK ilerlemeyi an be an yaşayan ve bu yaşadıklarıyla tarihe altın harflerle geçen özel kişi.

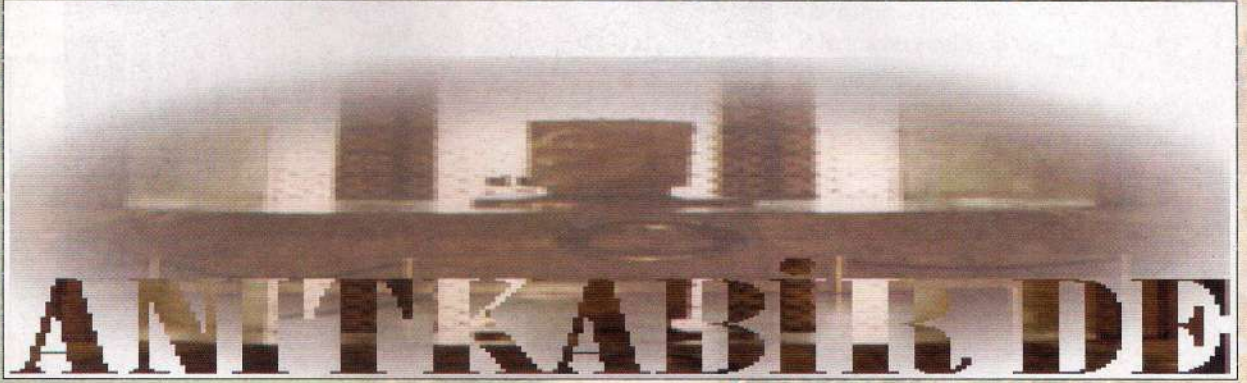
En büyük özelliği; azmin gölgesinde sürekli çalışması, gece geç saatlere kadar okuması, okuması... En küçüğünden en büyüğüne kadar varolmanın, dünyaya merhaba demenin habercisi sayılan duyguların hepsini -gerek olgunluk, gerek yenilik ve ilerleme olsun- kişiliğinde toplamış olması. Ve hiçbir zaman kendisini yeterli görmeyip hep bir adım daha atabilme heyecanını taşıması, böylelikle de bir liderde bulunması gereken bütün özellikleri eksiksiz kazanması...

Zaten bu hislerle yola çıkmasaydı tohum yanlış toprağa atılmış, devlet ölü doğmuş olacaktı ancak bunlardan hiçbirisi olmadı. Ve eğer birisini örnek alacaksınız bu M. Kemal ATATÜRK olmalı. O hep geçmişte geleceği gözler önüne sermiştir. Bize düşün görevde ibremizi önderimize yöneltmek. Gelişip ilerleyerek boy atmak ve özellikle okumanın büyüdü dünyasında kendimizi akıntıya kaptırarak son noktayı koymak. 2000'e 4 kala, son dönemde hem bireysel hem de devlet olarak geleceğe uzayıp giden katarı eklenmekte zorlanmayacağımızı umuyorum. ■

BEN, KALPLERİ KIRARAK DEĞİL, KALPLERİ KAZANARAK HÜKMETMEK İSTERİM.

M. Kemal Atatürk

■ 13 mart özel

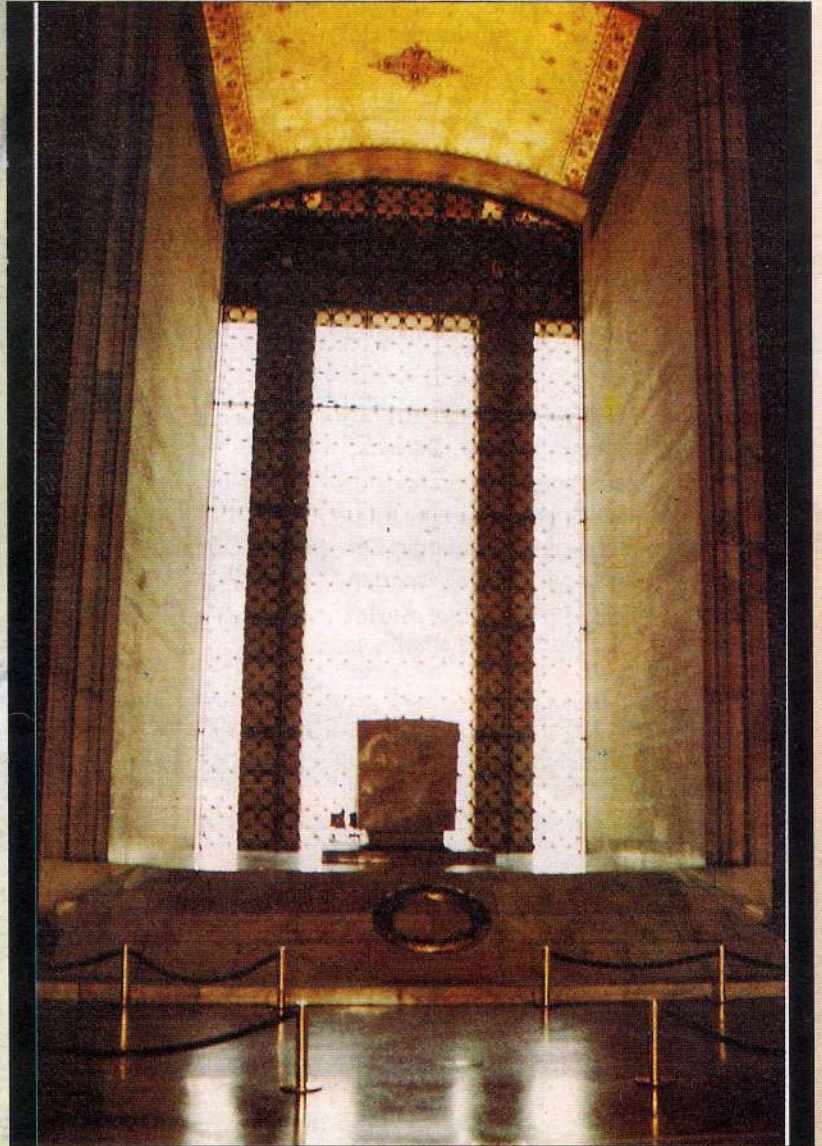

İsmet ÇEHRELİ / 3 ncü sınıf

Basın-Yayın Kolu, Genel Kurmay Başkanlığından izin alarak Anıtkabir'in özel bölümlerini siz değerli okurlarımız ve Harbiyeliler için ziyaret etti ve görüntüledi.

Anıtkabir'i gezmenin, O'nun huzuruna çıkmanın heyecanı tüylerimizi ürpertiyordu. O'nu daha iyi anlamak ve bunu düşünmek bile heyecanımızı kat kat artırıyor. Hayatı, Türk milletinin bağımsızlığını kazanması için giriştiği mücadeleler ile ve Türk milletini çağdaş uygarlık seviyesine ulaştırmak amacıyla gerçekleştirdiği inkılaplarla geçen Ulu Önder Atatürk 10 Kasım 1938'de ebediyete intikal etmiştir. Atatürk'ün aziz naaşı Etnografya Müzesi'ne kaldırılmış, ardından 1953 yılında Anıtkabir'e nakledilmiştir. Yapımı dokuz yılda tamamlanan Anıtkabir; Türk tarihini, özellikle Kurtuluş Savaşı'nı, Atatürk'ün büyüklüğünü, O'nun asker, inkılapçı ve devlet adamı yönlerini temsil eden görkemli bir anıttır.

Gezimizin ilk durağı, Anıtkabir'e varan sağlı-sollu yirmi dört aslan heykelinin süslediği Aslanlı Yol'du. Girişin sağında İstiklal Kulesi, solunda Hürriyet Kulesi sadeliği ve ifade ettiği anlamla Türk milletinin mane-

vi özelliklerini simgelemektedir. Kulelerin önünde çalışan, üreten ve aydınlatan Türk ulusunu temsil eden üç kişilik erkek, üç kişilik de kadın olmak üzere iki grup heykeller sanki ziyaretçileri selamlamakta ve Ata'nın izinde olduğunu herkese göstermektedir.

Hititler'den Osmanlı'ya hep Türk mimarisinin kullanıldığı Anıtkabir'e Aslanlı Yoldan avluya girişte sağda Mehmetçik Kulesi, solda Müdafaa-i Hukuk Kulesi bulunmaktadır. Mihmandarımızla beraber bu kuleleri gezerken Atatürk'ün verdiği mücadeleleri çok daha iyi anlıyoruz. Zafer Kulesi'ni gezerken Atatürk'ün aziz naaşının taşındığı top arabasını görmek bizi hüzünlendirdi. Avluyu çevreleyen Zafer, Barış, 23 Nisan, Mili Misak, İnkılap ve Cumhuriyet Kuleleri ve diğerleri milletimizin ve devletimizin var oluşunun kaynağı olan kavramları temsil eder. Bu kavramlar, Atatürk'ün yüce kişiliği ile sıkı sıkıya ilişkilidir. Buraları gezerken sanki o anı yaşıyor gibi olduk. O tarihi anlar gözümüzde canlanır gibi oldu. Bütün heybetiyle Atatürk'ü içimizde hissettik.

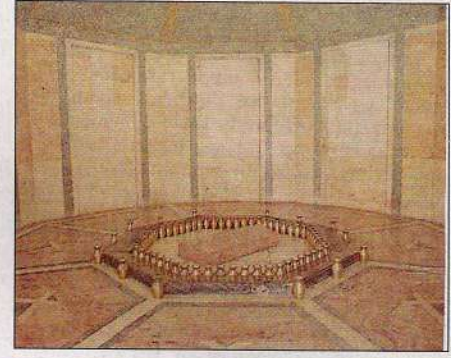
Anıtkabir'in Çankaya yönünde otuz üç metre yüksekliğindeki devrin en büyük tek parça bronz bayrak direği Türk vatanının ve milletinin daima bir bütün olarak kalacağını dünyaya ilan ediyor.

Anıtkabir'in tarihi değeri en yüksek bölümü Atatürk müzesidir. Atatürk'ün şahsi eşyalarıyla, kendisine takdim edilen armağanların korunduğu müze, tarih sayfalarını günümüze taşımaktadır. O'nun kullandığı kılıcı, O'nun kullandığı kalemi, kağıdı, O'nun aldığı maddeleri, giydiği elbiseleri görünce O'nu içimizde hissediyor, O'nunla yaşıyoruz. Müzenin kendisi küçük; fakat, varlığı o kadar büyük ki, manevi ağırlığı altında eziliyoruz. Arkadaki özel odaya gir-

diğimizde, Atatürk'ün bal mumundan yapılmış heykeli görünce bir anda duraklıyoruz. Şaşkınlık içinde O'nu seyrederken bize "İzimden ayrılmayın!" dediğini fark ediyoruz. Müzeyi gezmek o kadar güzel ki, oradan ayrılmak bize zor geliyor. Müzeden ayrıldığımızda O'nun özel eşyalarıyla sosyal, kültürel, sportif ve diğer bütün özellikleriyle Türk milletine ve hatta bütün dünya milletlerine gerçek bir örnek insan olduğunu bir kez daha görüyoruz.

Atatürk'ün mezarının bulunduğu Şeref Holü, sağında Viyana'dan Sakarya'ya kadar savaş ve zaferleri, solunda da Başkomutanlık Meydan Savaşı'nı temsil eden kabartmalarla süsli'dür.

Anıtkabir'in en görkemli bölümü Mozole'dir. Bu bölüm anıtın yapılmasında ağırlık merkezi olmuştur. Tam karşıda, holü aydınlatan büyük pencerenin önünde ve taş set üzerinde Atatürk'ün lahdı yer almıştır. Renkli tek parça mermerden yapılmış lahdin tam altında Atatürk'ün mezarı bulunmaktadır. Ziyaretimizin esas bölümünü oluşturan Atatürk'ün mezar odasını gez-

mek için sabırsızlanıyoruz. Girişi, Cumhuriyet Kulesi'nde olan Mezar Odası'na girme düşüncesi bile tüylerimizi ürpertiyor. Fakat iki televizyon kanalından sonra ilk defa Mezar Odası'na girecek olan Harbiye Televizyonu olarak çok mutluyuz. Girmek için özel izin aldığımız Mezar Odası'na doğru Anıtkabir Komutanı eşliğinde ilerliyoruz. Uzun ve loş koridorları geçtikten sonra Mezar Odasına varıyoruz. Odaya girdiğimiz anda sanki kanımız donuyor. Fakat soğuk kanlılığımızı kaybetmeyip "selam dur"a geçiyoruz. Ulu Önder Atatürk'ün mezarının önünde geçen süre zarfında sanki O, ruhlarımızla bütünleşiyor. O an, O'nun ne kadar büyük bir insan olduğunu bir kez daha anlıyoruz. O'nun verdiği mücadeleler, O'nun kurduğu Cumhuriyet, O'nun yaptığı inkılaplar, hepsi bir film şeridi gibi gözümüzün önünden geçiyor. Ve O'na bağlılığımız bir kat daha artarak kendimizden geçiyor. Yattığı yerde dahi "Vatan bir bütündür, bölünemez!" der gibi, Mezarının çevresi bütün illerden ve yavru vatan Kibris'tan gönderilen toprakların konulduğu pirinç vazolarla çevrili. Dışarıya çıktığımızda tüylerimiz hala diken dikendi. ■

■ 13 mart özel MUSTAFA KEMAL TANIMAK ADINA

*"Hepimiz Atatürk'ü
bildiğimiz kadar değil,
Atatürkçülüğü
yaşadığımız kadar
Atatürkçüyüz."*

Prensip sahibi olduğumuz birçok konuda, eğilimlerimiz, ya örnek bir şahsiyet etrafında toplanmıştır ya da kaynağını kendi özümüz ve yaradılışımızdan alan bunu keşfetmemiz sonucu, peşinde koştuğumuz, düşünce yapımıza paralel bir çizgi üzerindedir. Üçüncü bir şık ki, bunu başarabilmek, içimizde keşfedilmeyi

bekleyen özelliklerimizin varlığına bağlıdır, yaradılışımıza ve karakterimize uygun bir şahsiyet bulup onu örnek seçmektir. Bir anlamda ilk iki şıkın ortak paydası. Türk gençleri olarak bizler, tarihi bu tür örnek şahsiyetlerle dopdolu Türk Milleti'nin bir üyesi olmakla, kendimizi tanıma yolunda ne kadar şanslı olduğumuzu, araştırdığımız, okuduğumuz, çaba sarfettiğimiz oranda anlayabiliriz. Bize çok yakın bu değerleri, değerlendirmemek ve hatta ulaşılmaz görmek düşülecek en büyük hatadır.

Bu çerçevede idealizmimizi yönlendirirken, tabii ki tarihe damgasını vuran insanları incelemek kendi iç dünyamızla onların arasında bağlantı kurmak, atılacak adımların en isabetlisidir. "Profesyonel asker" ve "ideal lider" adayları olarak bizler, bu konuda yapacağımız çalışmaları, Milletimizin timsali M. Kemal üzerinde yoğunlaştırmak durumundayız. O'nu ele alırken, eksikliklerimizi giderecek, bizde somut değişiklikler meydana getirecek konulara eğilmek asıl olmalıdır. Örneğin 'risk' olgusunun yüksek, dolayısıyla "isabet" in öneminin yüksek olduğu "Yaratıcı düşünce" konusunda bir ilişki kuracak olursak, "Yaratıcı düşünme" yeteneği, yeteneğin idealler doğrultusunda kullanılışı, cesaret ve ardından gelen başarı zincirinin en belirgin örneğini gördüğümüz M. Kemal'i bir de bu yönüyle inceleyip bu yolda daha güçlü olmak için, O'nun neler yaşadığına, O'nun için neler söylendiğine bir göz atalım.

"Kimsenin hayaline uğratamadığı kavramları bir düşünce haline koydu ve en cesur düşünenlerin belirsiz emellerini bir gerçek haline getirdi." (İngiliz Albayı A. Rawlinson)

"Dünyanın gidişi hakkında görüşleri, insanı ürkütecek kadar doğru çıkmıştır." (İngiliz Times, 1964)

Genellikle yabancı milletlerin fikir adamlarının söylediği bu tür sözler, M. Kemal'i Türk Milleti olarak duygusal yönümüzle değerlendirdiğimiz, realiteyi bizden daha çok onların yakaladığı fikrini doğuruyor. Bundan kendimize pay çıkarmamız gerekmektedir.

Atatürk realitesini iyi anlamış, O'nun icraatının gelişim sırasını iyi incelemiş İngiliz Lord Kinross'un genel kanısı şudur; "M. Kemal, yeni bir Türkiye yarattı. Yarattığı ülkeyi tecrübeli bir önderin, yeterli bir yönetim düzeninin, sırası gelince daha özgür anlamda geliş-

meler sağlayabilecek yetkide bir parlamento sisteminin ellerine bıraktı. Ülkesini Ortaçağ'dan Modern anlayışın eşğine, bir basamak da öteye taşıdı. Yeni bir basamağın daha atılması kendisinden sonrakilerin, yeni düzende kalanların göreviydi artık." (1964)

M. Kemal düşüncelerini aksiyona dökerken, kendisine varolan olmazsa olmaz türünden, yüce yeteneklerin gücünden de faydalanıyordu. Vatanına ve milletine karşı duyduğu sorumluluk hissi ve bağlılığına birkaç ifadeyle zihinlerimizde yer verelim.

"Mutlaka şu veya bu sebeple, milletimizi harbe sürüklemek taraftarı değilim. Harp zorunlu ve hayati olmalı. Gerçek kanaatım şudur; Milleti harbe götürünce vicdanında acı duymamalıyım. "Öldüreceğim" diyenlere karşı "Ölme-yeceğim" diye harbe girebiliriz. Fakat, millet hayatı tehlikeye uğramadıkça harp bir cinayettir."

Yine İngiliz Albayı Rawlinson'un "Vatanseverliğe olan ciddilik ve bağlılığı dolayısıyla vatandaşlarının birbirinden çok ayrı olan ilgilerini kaynaştırabilirdiği" cümlesi ve yine Atatürk'ün "Sorumluluk ölümden ağırdır" ifadesi O'nun sorumluluğun ne olduğunu çok iyi bildiğini gözler önüne seriyor.

Kendimizi bir mükemmel ile karşılaştırma ve hayatımızı O'na göre düzenleme gibi bir fırsatı bulan tek Millet olmamız sebebiyle, özellikle biz askerler için, örnek bir hayatın yakından takibi önemli bir noktadır. Birkaç ay evvel yapılan bir panelde, Okul Komutanımız Tümgenenal Yaşar BÜYÜKANIT'ın "Millet olarak Atatürkçülüğü çok iyi biliyoruz. Eksikimiz O'nu bireysel yaşam seviyesinde uygulamayıyız" ifadesi ile anlamını bulan bu noktada, General Faruk GÜVENTÜRK'ün ifade tarzıyla, bir takım eksikliklerimiz olduğuna işaret ettiği şu ifadelerle kulak verelim. "Hepimiz, büyük Atatürk'ün yolunda giderek, halka inmedikçe; halkın bağrına kulağımızı yaslayıp nabzını elimize almadıkça, O'nun içinde ve O'nun derdiyle dertlenip çalışmadıkça, vatan ve millete hizmet ettiğimizi asla kabul edemez ve milli şeref sahibi olduğumuzu iddia edemeyiz."

Buradan anlaşılan o ki;

Hepimiz Atatürk'ü bildiğimiz kadar değil, Atatürkçülüğü yaşadığımız kadar Atatürkçüyüz. ■

■ 13 mart özel

ATATÜRK HARP OKULU'NDA

Hakan TOPRAK / 2 nci sınıf

Mustafa Kemal, İstanbul'da Harp Okulu'na girmek üzere Mart ayının ilk yarısında Selanik'ten vapura biner. Çocukluk ve gençlik yıllarının geçtiği Makedonya'dan ilk defa ayrılır. İçinde bu ayrılığın verdiği bir hüznün, Harbiye'ye girmenin verdiği sevinç ve mutluluk duyguları vardır.

13 Mart 1899 Pazartesi günü Mustafa Kemal İstanbul'dadır. O gün Harp Okulu'nun piyade bölümüne kaydını yaptırır. 1315 duhüllülere ait künye defterinde Mustafa Kemal için şu satırlar yazılmıştır. "Selanik'te Koca Kasımpaşa Mahalleli gümrük memurlarından merhum Ali Rıza Efendi'nin oğlu uzun boylu, beyaz benizli Mustafa Kemal Efendi, Selanik 96"

Genç Harbiyelinin apolet numarası 1283'tür.

O günlerde Harp Okulu'nun tüm mevcudu iki bini aşkındır. Mustafa Kemal'in dahil olduğu birinci sınıfta ise 750 civarında Harbiyeli vardır.

Harp Okulu'nda geçen ilk sene, Mustafa Kemal için pek parlak olmaz. Kendisi, 1922 yılında Harbiye'deki ilk yılı için şunları söyleyecektir; "Birinci sınıfta gençlik hayallerine tutuldum. Dersleri ihmal ettim. Senenin nasıl geçtiğinin farkında olmadım. Ancak dersler kesilince kitaplara sarıldım."

Kendi anlattığına göre "Harp Okulu'nun ilk sınıfında aldığı derece yüzünden kurmay sınıflarına geçebilmesi için üçüncü sınıfta birincilerden olması gerekiyordu. Ve bu yüzden o yıl çok çalışmıştır. Sınavların bittiği gün, kendisinin de birincilerden olduğuna ve dolayısıyla kurmay subay ola-

cağına dair o kadar büyük bir güven vardır ki, daha sınavın sonuçları bildirilmeden kurmay işaretlerini yakasına takmış ve o akşam eğlence yerlerine gitmiştir. Bunları anlattığı sırada "Ya kurmay olmasaydınız ne yapardınız?" sorusuna karşılık "Olduğuma kesin güvenim vardı. Eğer olmasaydım, ilk fırsatta askerlikten çıkar ve kendime başka bir meslek arardım." cevabını vermiştir.

Mustafa Kemal Harbiye üçüncü sınıfta derslerin yanında siyasi konulara ve hürriyet konularına da eğilir.

O yıllarda memleketin kötü giden durumu genç Harbiyelilerin dikkatini çeker. Harp Okulu öğrencileri Namık Kemal'in yurt sevgisi aşılayan yapıtlarını gizli gizli okumaktadırlar.

Mustafa Kemal, Namık Kemal'in kitaplarını koğuştaki herkes yattıktan sonra okuma fırsatı bulur. Bu gibi yapıtları okuyanlara karşı yöneticilerin davranışları Mustafa Kemal'i büsbütün kuşkulandırır ve hükümet işlerinin kötüye gittiği izlenimini uyandırır. O, kendisinde bir takım anlam ve içeriğini henüz açıklayamadığı duyguların çarpıştığını hissederek; fakat bunlara ne iyi ne de kötü bir türlü anlam veremez. O, küskündür. O, kederlidir. O, ruhundan gelen anlaşılabilir bir

sebeple asidir. Fakat kime karşı? Ve ne için? Bunu O da bilmez.

Bir gün O'na yakın arkadaşlarından biri "Sen" diyor, "kalk borusunda bir türlü uyanamıyorsun. Dahiliye zabiti karyolanı sarsmadıkça kalkmıyorsun" Mustafa Kemal'in cevabı şöyledir; "Arkadaşlar yatağa girdikten sonra ben sizler gibi sakin uyuyamıyorum. Sabahlara kadar gözüm açıktır. Nihayet tam dalacağım zaman kalk borusu çalınıyor. Onu da bir türlü işitemiyorum. Sağ elinde sopa tutan bir adamın karyolanı sarması ile uyanıyor gibi oluyorum. Uyandırılıyor."

Milletinin kara bahtına dur diyecek. Türk milletini içine düştüğü, bunalımlı ve zor günlerden kurtaracak. O büyük dehanın, henüz Harp Okulu 3 ncü sınıfta okumaktayken milletinin ve ülkesinin içinde bulunduğu durumu düşünmekten geceleri gözüne uyku girmiyordu. Mustafa Kemal'e göre, durumu düzeltmek isteyenler önce teşkilatlanmalıdır. Bunu da ancak genç subaylar yapabilir. Türkiye Cumhuriyeti üzerine fikirleri daha o yıllarda filizlenmektedir. Mustafa Kemal Harp Okulu'nu milleti ve ülkesi üzerine kurduğu planlarla bitirir.

10 Şubat 1902'de 459 mevcutlu sınıfın 8 ncisi olarak Piyade-1474 sicil numarasıyla 21 yaşında bir teğmen olarak mezun olur. Fakat herşey bitmemiştir. Önce Harp Akademisi sonra "Vatan" ve "Millet" beklemektedir O'nu..." ■

Bizi istiklale kavuşturan, devletimizin ve cumhuriyetimizin kurucusu Büyük Önder Atatürk'e bu millet çok şey borçludur.

Atatürk başardığı büyük işlerle milletimizin gönlünde çok büyük yer tutmuş ve O'nu bir destan kahramanı ilan etmiştir. Bir millet olarak, Atatürk sevgisini kalplerde daima yaşatmak için şiirler yazmış ve O'nu hatırlamaya çalışmıştır.

Atatürk hakkındaki şiirler özellikle ölümünden sonra yazılmıştır. Şiirlerin teması genellikle büyük bir insanı kaybetmiş olmaktan dolayı duyulan üzüntü ve keder olmakla birlikte başardığı büyük işler de şiirlere konu olmuştur. Modern şiirden halk şiirine kadar her türde şiir yazılmış ve söylenmiştir.

Birçok ünlü şairler şiirlerinde Atatürk'e mutlaka yer vermişlerdir. Behçet Kemal ÇAĞLAR, Faruk Nafiz ÇAMLIBEL, Fazıl Hüsnü DAĞLARCA, M. Emin YURDAKUL, Vasfi Mahir KOCATÜRK bunlardan bazıları.

Şairlerimiz Atatürk'e genelde kutsal kurtarıcı, ilahi kahraman, yurdun üstünde doğan güneş gibi efsanevi ve destansı özellikler katmak istemişlerdir.

Mehmet Emin "Mustafa Kemal" isimli şiirinde;
"Kavmin bir idam günündeydi ki
Ey Münci, sen Rabbin yolundan geldin;
Mukaddes dağların üzerindeki
Bir aziz tepeye yükseldin."

Şiirlerde

ATATÜRK

görüldüğü gibi Atatürk'ü "Münci" yani "Kurtarıcı" ile özleştirmiş ve Tanrı tarafından, "idam gününde" olan yani bağımsızlığın elinden alınmak istenen bir millete kurtarıcı olarak gönderiliğini belirtmiştir.

"Giyom Tel, Washington gibi senin de Başında zaferlerin tacı vardı;
Dünyaya yıldırım atan elinde Allah'ın intikam kılıcı vardı"

yine aynı şiirin bir başka dörtlüğünde Atatürk Giyom Tel ve George Washington gibi özgürlük kahramanlarıyla özleştiriliyor ve ilahi kahraman özelliği kazandırılarak destansı nitelikler veriliyordu.

Vasfi Mahir KOCATÜRK de "İstiklal Savaşı Destanı'ndan" adlı şiirine efsanevi bir hava katmak istemiş;

"Güneşin çizdiği izden
Canlı bir umut geliyor;
Ufku dumanlı denizden
Tanrısal Bozkurt geliyor."

Bu şiirde destanlarımızda çok sık rastlanan "Bozkurt" motifi "Kurtarıcı"yı sembolize etmektedir. Şairin kullandığı bu motif gerçekten yerinde bir benzetme olmuş.

Atatürk'ün çehresi de şiirlere konu olmuştur;

"Bir yüz tanıdım ruhuma
nakşoldu zamanla,
Bir yüz ki bütün hatları
şimşekle doluydu,
Ben yalnız O'nun resmine
daldım heyecanla,
Benden çocuğum yalnız
O'nun şiirini duydu..."

Atatürk'ün gerçekten de kararlı ve azimli bir ifadeye sahip olan yüz hatlarından etkilenen Faruk Nafiz ÇAMLIBEL duygularını ve heyecanını güzel bir anlatımla dile getiriyor.

Behçet Kemal ÇAĞLAR ise, "Mustafa Kemal'e" adlı şiirinde şöyle diyor;

"Çak yine, çak yine, Masmavi Şimşek!
Bu kutsal çorağın özlemi yağmur.
İn yine, in yine, Sarı Yıldırım
Ayrıklık tarlayı aydınlat kavrur."

Atatürk'ün sarı saçlı ve mavi gözlü oluşu birçok şaire ilham konusu olmuştur ve O'nun bu fiziksel özelliklerinden etkilenerek benzetmeler yapılmıştır. Bu şiirde de şair Atatürk'ün mavi gözlerini şimşeğe, sarı saçlarını da yıldırıma benzetmiş ve sert bir imaj yakalamak istemiştir.

Ayrıca bu şiirde Atatürk'ün ölümüyle toplumda oluşan sarsıntı dile getiriliyor ve yine mısralarda onun gibi bir dehaya duyulan özlem hissediliyor.

Ve ölüm teması... Atatürk'ün ölümünden duyulan derin üzüntüyü şairlerimiz birçok şiire konu etmişlerdir. "Sen öldün ölüm güzel demektir" başlığını şiirine veren F. Nafiz ÇAMLIBEL milletimizin ortak üzüntüsünü şöyle ifade etmektedir;

"Bu giden yolcu bir boyda yaratmış Yaradan!
İlk asırdan beri hiç bir gidenin ardından,
Bu kadar yandığı dünyada bilinmez Türk'ün,
Atatürk öldü, bütün millete can verdiği gün."
Halk şiirimizde de ölüm temasına rastlarız;
"İnledi kainat, ağladı her yer
Koptu arz üstünde sanki bir mahşer."

diyen Trabzonlu Baba Salim, Atatürk'ün ölümünü kıyametin kopması kadar dehşet verici bir olay olarak niteliyor.

Yine halk şairlerimizden Hazım DEMİRCİ de aynı duyguları taşımaktadır;

"Semadan yıldızlar yere döküldü
Yerler kan ağladı, dağlar söküldü."

Kemal Edip KÜRKÇÜOĞLU isyanla karışık çaresizliğini şöyle dile getiriyor;

"Yoksulluğa, zenginliğe lanet...
Lanet, edebi acz olan insanlığa lanet...
Lanet, şu ölüm adlı perişanlığa lanet...
Şarkın kara bahtında ışıktın, niye söndün?..."

Atatürk'ün ölümünden sonra O'nun açtığı yolda ilerlemek ve O'na sadık kalmak millet olarak hepimize bir borç olmuştur. Öyle ki O'nun ölümü herşeyin sonu değildir çünkü bu millet daha nice "Mustafa Kemaller" yetiştirebilir.

"Tükenir elbet,
Gökte yıldız, denizde kum tükenir
Bu vatan, bu topraklar cömert
Kutsal bir ateşim ki ben, sönmeyiz,
İnanın Mustafa Kemaller tükenmez."

diyen ünlü asker şairimiz Fazıl Hüsnü DAĞLARCA Türk Milleti'nin Mustafa Kemal gibi nice eşsiz dehayı çıkarabileceğini sade bir dille ifade etmiştir.

Yine DAĞLARCA'nın "Sonsuz Mustafa Kemal" isimli şiiri bir önceki şiirine paralel bir anlam taşımaktadır;

"Savaşın sonudur bitti sanırsınız
Vatan ve bayrak.
Bir çocuk daha doğar
Bir Mustafa Kemal daha."

B. Kemal ÇAĞLAR da aynı fikri dile getiriyor;

"Tutabilmek için O'nun yerini
Daha yükseltmeye baş eserini
Bir anda dirildik on yedi milyon
Ha Atatürk, ha Türk yoktur O'na son."

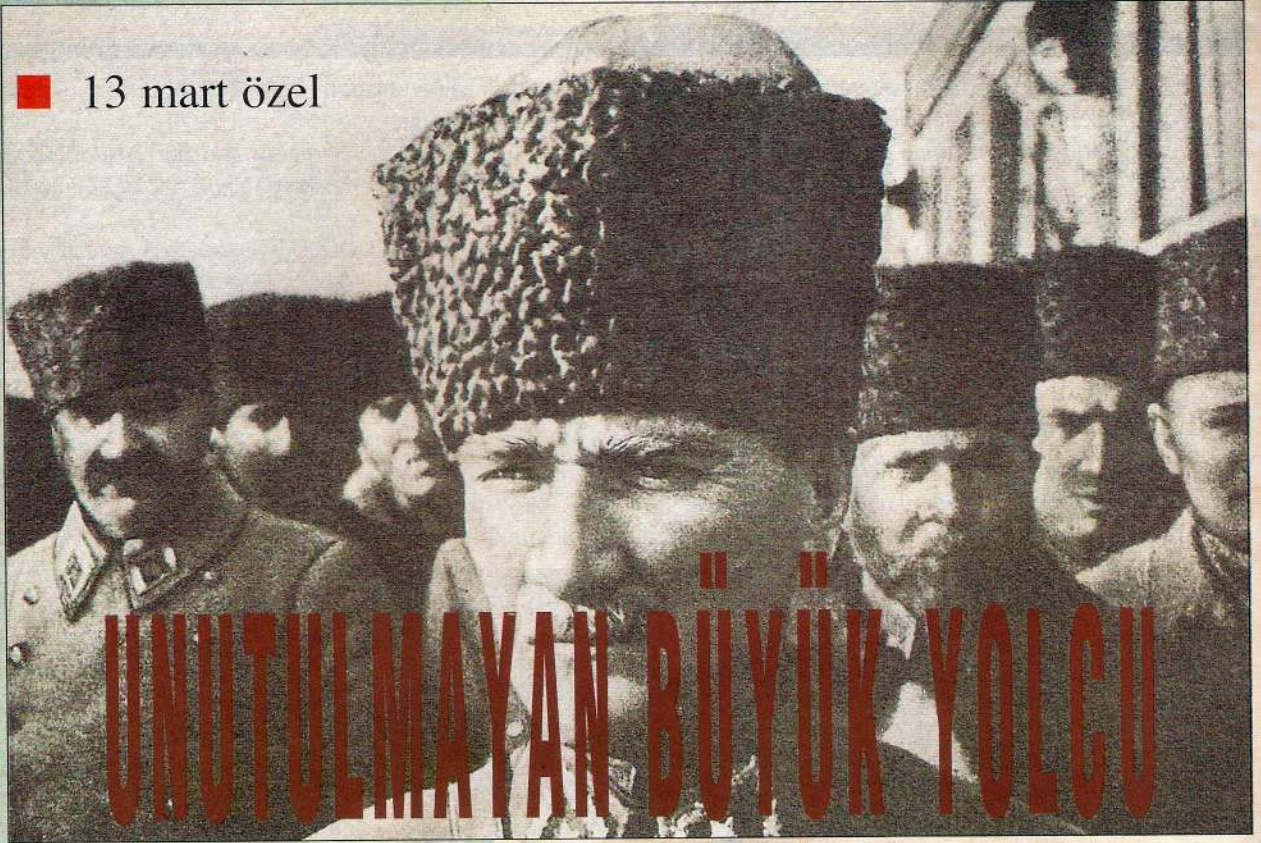
Türk milleti yeryüzünde olduğu sürece Atatürk gibi liderler de içinden eksik olmayacaktır.

Atatürk hakkında yüzlerce şair binlerce şiir yazmıştır, yazmaktadır ve yazacaktır. Bu, Atatürk sevgisinin daha ima içimizde olduğunun bir kanıtıdır. ■

KAYNAKÇA

1. Söyleşi ve Seçme Şiirler Anotoloji, Necati EVLİYAGİL
2. Şiir Dünyamızda Atatürk, Aydın OY
3. Saz Şairlerinin Diliyle Atatürk

■ 13 mart özel

Uğur BAHTİHAR / 2 nci sınıf

"Yolculuklar vardır kaçıştır, kurtuluşur."

"Yolculuk vardır başlangıçtır, doğuştur."

Halk içinden biriydi O. Büyük hayalleri, hedefleri vardı. "Mesele ölmek değil ölmeden idealimizi yaratmak, yapmak ve yerleştirmektir." dedi ve ardından şanlı ve şerefli milletin yeniden doğması için uzun bir yola koyuldu.

O "Engeller ne kadar büyükse, arkasındaki zafer o kadar heybetli olur." diyordu. Yolculuk çileli, çileli olduğu kadar da büyük ve yüceydi. Yolun sonu kesinlikle anlamlı ve değerli olacaktı.

Vatan sahipsiz, halk ümitsizdi. Herşeyden önce halkı ümitlendirmek, inandırmak gerekiyordu. İnanıktan sonra bu asil millet vatanına sahip çıkar ve vatani uğrunda bütün varlığını feda ederdi.

Sabırla, gizlilikle millet savaşa hazırlandı. Kurtuluş Savaşı başladı. Halk güçsüzdü, fakirdi elinde sava-

şacak silahı bile yoktu ama inançlıydı, gayretliydi. "Ya istiklal, ya ölüm" evet parola buydu. Binbir fedakarlığın yapıldığı bu çetin mücadele kazanılmıştı. Savaş bitmiş barış da yapılmıştı.

Sıra inkılaplara gelmişti. Yenilikler yapmak pek kolay görünmüyordu. Ve Ata yenilikleri sindiremeyenlerin yaptığı süikast girişiminden sonra şunları söylemişti:

"Benim naci vücudum, bir gün elbet toprak olacaktır. Fakat Türkiye Cumhuriyeti ilelebet payidar kalacaktır. Ve Türk Milleti emniyetini ve saadetini garanti eden prensiplere uygarlık yolunda tereddütsüz yürüyecektir." Ata bütün bu olumsuzluklara rağmen Cumhuriyeti ilan etti ve inkılapları yaptı. Harf inkılabını yaparken İsmet İNÖNÜ bile pek hoşnut değildi. Ama Ata kararlıydı. Daha sonra İsmet İNÖNÜ de harf inkılabının ne kadar gerekli olduğunu anlayacaktı.

O Türk Milletini çağdaş devletler seviyesine ulaşması için bu yeniliklerin yapılmasının zorunlu olduğunu biliyordu. Hayatı pahasına bi-

le olsa bunları yapacaktı. Ve yaptı da.

1930'dan sonra Ata artık meseleleri hükümete bıraktı. Planladığı her şeyi yapmıştı. Hükümetin başında İsmet İNÖNÜ'nün olmasından dolayı gözü arkada değildi. O halkı hiçbir zaman unutmuyordu. Bir seyahatinde halkın durumunu görmüş ve canı sıkılmıştı. Ankara'ya döndükten sonra şöyle bir anısını anlatmıştır:

"Biz Harbiye'de talebeyken mektepte sobalar yanmazdı. Bütün kış titreşir dururduk. İdareye derdimizi anlatmazdık. Nihayet bir gün arkadaşlar beni müdüre çıkmak için seçtiler: Müdür Zülüflü İsmail Paşa idi. Müsaade aldık. Huzura çıktık. Önce padişaha sonra Müdüre dualarımızı sunduk. Nihayet maksada geldik. İş anlatmak istedik. Ama Paşa daha ilk cümlelerde kükredi:

"Ne soğuğu nankörler! Padişah nimeti gözünüze, dizinize dursun. Görmüyor musun sobalar gürül gürül yanyor. Defol buradan yoksa...."

Gerçekten de müdürün sobası

gürül gürül yanıyordu. Müdür buram buram terliyordu. Sıcaktan göğsünü bağrını açmıştı. Zannediyordu ki mektebin sobaları öyle yanıyor. Çocuklar biz bu Çankaya köşkünde bazen, galiba bu Zülüflü İsmail Paşa gibi kendimizi aldatıyoruz."

O olaylara gerçekçi yaklaşır ve doğruları söylemekten korkmazdı. Milletin durumundan haberdardı. Onlar için yapılması gereken herşeyi yapıyor veya yaptırıyordu.

O'da bir insandı. Çaresi olmayan bir hastalığa yakalanmıştı. O'nun hasta olduğu öğrenilince dünyanın her yerinden yüzbinlerce mektup gönderilmişti. Bunların içinde Güney Amerika'dan bir rahip tarafından gönderilen mektup çok düşündürücüydü.

"Sizin yaşamanız gerek. Sizin iyi olmanız insanlık için gerekmektedir. O'nun için bu manastırdaki rahibeler Allah'tan size sağlık diliyorlar. Bir çoğumuz sizin sağlığınızın geri gelmesi için oruç tutuyoruz."

O'nu bir çok yabancı anlamıştı ve O'nu kaybetmekten korkuyordu. Ama bu yol dönüşü olmayan bir yoldu. Hastalık 1936'dan beri sürüp gidiyordu. O'nun bir çöküş içinde olduğu görülüyordu. 1938 Martin'da Doktor Nihat Bey Ata'nın karaciğerinden rahatsız olduğunu teşhis etti. Hastalık ilerlemişti. Ata artık eskisi gibi değildi. Neşeli değildi; yorgun ve bitkin görünüyordu. Verilen ilaçlar biraz işe yaramıştı. İyi olduğunu hissedince Merinos fabrikasında tertiplenen bir baloya katıldı. Bu balo O'nun son balosuydu. Orada bulunan bir gazeteci şunları söyler:

"Asker gibi genç ve uyumlu adımlarla büfedenden ayrıldı. Orkestra Şefine;

- Sarı Zeybek... diye haykırdı ve anında Ödemiş ve Aydın efelerini hayran edecek bir zey-

beğin kahraman figürlerini icraya başladı. Bu bir kahramanlık ayini idi. Tıbbın derin üstadlarından:

"Rejime uyarsa nihayet dokuz ay yaşayabilir, bir yıl yaşaması için bir mucize bile yeterli gelmez teşhisi olan ve bunu bilen bir adam, dizlerini yere vura vura Zeybek oynuyordu. Bu ölümüne meydan okumak demektir. Saray erkanı bu vaziyete korkarak bakıyorlardı. Yine o anda O'nun, bu üzüntüde bir merhamet sezmiş ve kızmış gibi raksına bir kat daha şiddet verdiği görüldü. Tahtaya vuran dizlerinden çıkan sesler, kafesinden kurtulmak isteyen bir aslanın kükreyişini andırıyordu. Orkestra zeybeğin son notalarını bitirince, kadınlar ve erkekler gözyaşlarını göstermemek için ipekli mendillerini alelacele gözlerine bastırırken Ata, ağız dolusu bir kahkaha attı..."

Bu O'nun son dansıydı. O hastalığa meydan okuyor adeta ben yitmedim diyordu. O ölümden korkmuyordu. "Ölümü istemek bir cesaret değildir, ama ölümden korkmak da bir ahmaklıktır." diyordu. Hastalık sinsi sinsi ilerlemekte, Ata iyice bitkin düşmekteydi. 26 Eylül'de ilk komaya girdi. Gözlerini açtığı zaman;

"- Bana ne oldu? Bana birşey oldu!" dedi.

Yanında başkası yokken Afet İNAN'a halsizce fısıldar:

- Ölüm, demek böyle olacaktı kızım.

Ekimde karnı iyice şişmişti. Çok acı çekiyordu. Doktorlar su almaktan bile korkuyordu. Canı o kadar yanmış olacak ki,

"- Emrediyorum bu suyu bugün çekin" diye emretti. Bu O'nun son emriydi. Su alındı. O çok zayıflamış ve yorgun düşmüştü.

Artık hiç bir ümit yoktu. Yıllarca savaş meydanlarında kahramanca savaşan Başkomutan yataktan bile kalkamamaktadır. 7 Kasım'da ikinci kez komaya girer. Tam 96 saat sürer. Ama doktorların ağlamaktan başka yapabilecekleri hiç bir şey yoktur. O artık son yolculuğuna çıkmıştır. Milli şairlerimizden Orhan Seyfi ORHON şöyle seslenmektedir.

"Gidiyor bir daha tarih rast gelmez eşine
Gidiyor, on yedi milyon takmış peşine
Gidiyor, sonsuz olan kudreti sığmaz aklı,
Gidiyor, göğsünü çepeçevre saran bayrakla,
Gidiyor, yerde kılıçlarla eğilmiş başlar.
Gidiyor, harbin o korkulu aslan yelisi,
Gidiyor, sulhün ufuklarda yanan meş'alesi.

Yine bir devr açacakmış gibi en başta O var,
Hiçkırıktan seste O var, sessiz akan yaşta O var.

Büyüyor, gökten inip toprağa yaklaştıkça,
Büyüyor, gitgide gözlerden uzaklaştıkça."

"Hüzünlü yüzler, yaşlı gözler, dertli gönüllerle dolu bir matem yolculuğunda atılmıştı sevgi tohumları, ve binlercesine açıldı serpildi gönüllerde. O daima içimizde yaşad ve yaşayacak. Bu millet O'nu ve eserlerini hiç bir zaman unutmayacak." ■

■ 13 mart özel

ATATÜRK'ÜN ÇOCUKLUĞU VE BİLMEDİ

İbrahim KURTOĞLU / 3 ncü sınıf

Atatürk hakkında yazılanlar ve çizilenlere baktığımızda, genellikle hayatının 1909-1938 dönemi içerisinde yaptığı veya yapmayı düşündüğü şeylerle ilgili olduğunu görürüz. Kurmay yüzbaşı olarak orduya katılmasından vefatına kadar geçen süre içindeki faaliyetleri ayrıntılarıyla anlatılmaya çalışılırken çocukluk, gençlik ve okul dönemlerinden daha kısa bir şekilde bahsedildiği bir gerçektir. Bu nedenle çoğumuz O'nun bu döneme ait hatıralarını bilmeyiz. Bilenlerimiz ise bir takım kişisel çabalar sonucu bu bilgilere sahip olanlardır.

AK SAKALLI İHTİYAR

Atatürk'ün kardeşi Makbule ATADAN, anne ve babasının evlenmesi ile ilgili olarak şunları anlatır:

"Birgün babam rüyasında ak sakallı bir ihtiyar görmüş. Bu ihtiyar kişinin yanında gayet güzel sarışın bir kız duruyormuş. Bu ihtiyar babama: "Bu kız senin kısmetindir, deyip kaybolmuş. Babam sabahleyin uyanınca rüyasını ablası Hatice Hanım'a anlatmış, sonra da O'na: Bana sarışın bir kız bul, ben onunla evleneceğim, demiş. Halam mahalle mahalle dolaşıp sarışın bir kız aradıktan sonra nihayet annemi beğenmiş ve gelip babama bahsetmiş. Bir müddet sonra bu kıza talip olmuşlar. Annemin ailesi zengin olduğu için babamdan fazlaca ağırlık istemişler. Fakat dayım Hüseyin Ağa araya gire-

rek babamla annemi evlendirmiş."(1)

Ayrıca Makbule ATADAN, evlendiklerinde Ali Rıza Bey'in 32, Zübeyde Hanım'ın ise 14 yaşında olduğunu söyler.(2)

ÜNİFORMA AŞKI VE ASKERLİĞE İLK ADIM

Atatürk'ün askeri eğitim ve öğreniminin ilk basamağını Selanik Rüştiyesi teşkil eder. O'nun bu okula girişinin ise hayli ilginç bir hikayesi vardır. Bu hikayeyi kendisinden dinleyelim:

"Onlar (büyükannesi ve annesi) okusun mu? okumasın mı? diye aralarında tartıştıkları sırada ben kararımı çoktan vermiş bulunuyordum. Asker olacaktım. Komşu binada Binbaşı Kadri Bey isminde biri oturuyordu. Oğlu Ahmet Bey Askeri Rüştiye'ye de-

UK- GENÇLİK YILLARI İKLERİMİZ

vam ediyor ve mekteb elbisesi giyiyordu. O'nu gördükçe ben de böyle elbise giymeye hevesleniyordum. Sonra sokaklarda zabıtlar görüyordum. Bu dereceye ulaşabilmek için takip edilmesi gereken yolun Askeri Rüştiye'ye girmek olduğunu anlıyordum. O sırada annem Selanik'e gelmişti. Askeri Rüştiye'ye girmek istediğimi söyledim. Annem askerlikten ürkmüştü. Asker olmama şiddetle karşı koyuyordu. Kabul sınavı zamanı kendi kendime Askeri Rüştiye'sine giderek sınav verdim. Böylece anneme karşı bir emrivaki oldu."(3)

Genç Mustafa (henüz Mustafa Kemal olmamıştır) Askeri Rüştiye'ye girdiğinde henüz 12 yaşındadır. Ancak genç yaşına rağmen ideallerini gerçekleştirmek yolundaki bu azmi ve ısrarcılığı gerçekten takdire değerdir.

ZÜBEYDE HANIM'IN İKİNCİ EVLİLİĞİ

Bilindiği gibi Atatürk'ün babası Ali Rıza Bey 1889 yılında vefat eder ve Zübeyde Hanım üç çocuğu ile dul kalır. Rahmetli eşinden kalan dul maaşı aileyi geçindirmeye yeterli değildir ve geçim sıkıntısı çekmeye başlarlar. Bu şekilde geçen 6 yıldan sonra 1895 yılında -M. Kemal Selanik Askeri Rüştiyesi'nin son sınıfında iken- Yunanistan'a terkedilen Teselya'dan Selanik'e göç eden, dul ve ilk eşinden çocukları bulunan Ragıp Efendi, kendisine talip olur ve evlenirler. Genç Mustafa Kemal bu haberi aldığı anda çok üzülür ve evi terkederek halası Emine Hanım'ın yanına gider. Manastır Askeri İdadisi'ni bitirinceye kadar da annesinin evine nadiren uğrar (4)

ÖNEMLİ BİR YOL AYIRIMI: ŞAİR YA DA ASKER

Mustafa Kemal'in Manastır Askeri İdadisi'ndeki arkadaşlarından birisi de Ömer Naci isminde şair bir gençtir. Bu genç, M. Kemal'e şiir ve edebiyatı tanıtip sevdirmiştir. O kadar ki, M. Kemal zamanının büyük bir kısmını bu konulara ayırır hale gelmiştir. Gerisini yine Atatürk'ten dinleyelim:

"Eğer Kitabet (Kompozisyon) hocamız imdadıma yetişmeseydi ben de şair olup çıkacaktım. Çünkü hevesim vardı. Asım Efendi (kitabet hocamız) bir gün beni çağırdı. "Bak oğlum Mustafa," dedi. "Şiiri falan bırak. Bu iş senin iyi bir asker olmana engel olur. Diğer hocalarınla da konuştum. Onlar da benim gibi düşünüyorlar. Sen Naci'ye bakma, O hayalperest bir

çocuk. İleride belki iyi bir şair veya hatip olabilir; ama askerlik mesleğinde kesinlikle yükselemez." Hocamın tavsiyesine uydum; ancak güzel yazma hevesi bende bâki kaldı. Hocamın ne kadar haklı olduğunu hadiseler ispat etti. Naci, çok arzu ettiği halde Erkân-ı Harp zabiti (kurmay subay) olamadı. (9)

ÖĞRENME UĞRUNA

Mustafa Kemal'in lisedeyken biraz zayıf kaldığı tek ders Fransızca idi. Fransızcasını geliştirmeyi çok istiyordu; ancak okuldaki derslerle bunu başarabilmesi imkansızdı. Fakat bunun da bir çaresini buldu. Yaz tatillerinde Selanik'teki Fransız Okulu'na devam edecek ve Fransızcasını geliştirecektir. Ancak o yıllarda müslümanların yabancı okullara gitmeleri şiddetle yasaktı. Hele hele bir askeri lise öğrencisinin böyle bir okula devam etmesi, başına büyük dertler açabilirdi. Fransızcasını ilerletme isteği ağır basan Mustafa Kemal, bu yasağa rağmen okula gizlice devam etti ve Fransızca da büyük ilerleme kaydetti.

Bu olay O'nun öğrenme aşkı uğruna neleri göze aldığını gösteren son derece anlamlı bir tablodur.

GENÇ GÖNÜLLÜ

Osmanlı İmparatorluğu'nun 19 ncü yüzyılın ikinci yarısında girdiği iki büyük savaştan biri 93 Harbi, diğeri ise 1897 yılındaki Türk-Yunan Savaşıdır. Türk-Yunan Savaşı başladığında gönüllülerin de orduya alınacağı açıklanmış, bunun üzerine ülkenin her yöresinden, genciyle yaşlısıyla, kadınıyla erkeğiyle birçok vatansever gönüllü olarak cepheye koşuyordu. Bu olaylar sırasında Manastır Askeri İdadisi'nde bulunan M. Kemal'i de büyük bir heyecan ve vatan aşkı sarmıştı. Bir gece arkadaşlarından biri ile gizlice kaçarak harbe katılmak üzere yola koyulurlar ancak çeşitli sebeplerden dolayı bu arzularına kavuşamazlar ve okula geri dönmek zorunda kalırlar. Bu harbin sonunda Türk Ordusu, Yunanlıları perişan eder ve büyük bir zafer kazanır; fakat harp meydanındaki başarı masada tekrarlanamamış ve pekiştirilememiştir.

Muhteşem zafere rağmen istenilen neticenin alınamaması, o dönemde

Mustafa Kemal'i etkileyen ve üzen en önemli olay olmuştur.

İLK GÖNÜL MACE-RALARINDAN BİRİ

Mustafa Kemal Manastır Askeri İdadisi'ne devam ettiği yıllarda mahallerinde oturan bir Rum kızına aşık olur ve O'nu Manastır'a çıkarmak ister. Annesi durumu öğrenir; fakat engel olamaz. Bunun üzerine kardeşi Hüseyin Ağa'ya haber verir. M. Kemal'in niyeti Manastır'a trenle giderken kızı da yanına almak ve Manastır'da O'na bir oda tutmaktır.

Hüseyin Ağa o gün kızın evine gider ve kızı vazgeçirir. M. Kemal garda kızı boş yere bekler ve bir süre sonra annesini ve dayısını görüp durumu anlar. O sıralarda duruma biraz üzülür; ancak sonraları dayısına hak vermiş ve "Bu kızı Manastır'a götürecektim; fakat orada O'na nasıl bakacaktım? dayım haklıydı" demiştir. (6)

KAYNAKÇA

1. Kemal Atatürk ve Milli Mücadele Tarihi, ŞAPOLYA Enver Behnan sf. 20
2. Büyük Kardeşim Atatürk, ATADAN Makbule (Yani İstanbul gazetesi 1 Kasım 1952 - 22 Mart 1953 arası çıkan hatırat)
3. Atatürk'ün Vakit gazetesi-ne verdiği hatıralarından (1922)
4. Sınıf Arkadaşım Atatürk, CEBESÖY Ali Fuat sf. 7
5. A.G.E, CEBESÖY Ali Fuat sf. 9
6. A.G.E, ŞAPOLYA Enver Behnan sf. 46-47

HARBİYELİ'DEN

MİLLETİMİZİN GURUR KAYNAĞI KARA HARP OKULU'NUN ANLAMLI VE ŞEREFLİ TARİHİNDE BİR 13 MART'I DAHA KUTLAYAN BİZLER, ATA'MIZI VE AZİZ TÜRK MİLLETİNİ SELAMLAMAKTAN ÖVÜNÇ DUYUYORUZ.

MODERN YÖNETİM, BİLİMSEL EĞİTİM VE ÖĞRETİM İLE YETİŞTİRİLEN BİZLER İLERİDE SİLAHLI KUVVETLERİMİZİN GÜCÜNE GÜÇ KATACAK OLMANIN GURURUNU YAŞIYORUZ. BİZLER ATATÜRK İLKE VE İDEALLERİNE YÜREKTEN BAĞLI, BİLİMSEL DÜŞÜNCE YAPISINA SAHİP, MİLLİ HASLETLERİNİ BENLİĞİNDE YAŞATAN, GERÇEKÇİ, BİLGİ DÜZEYLERİ VE BİLİMSEL DAVRANIŞLARI İLE DEMOKRATİK BİRER OTORİTE ODAĞI VE BİRLEŞTİRİCİ NİTELİKLERE SAHİP SUBAY OLMA YOLUNDA KOŞUYORUZ.

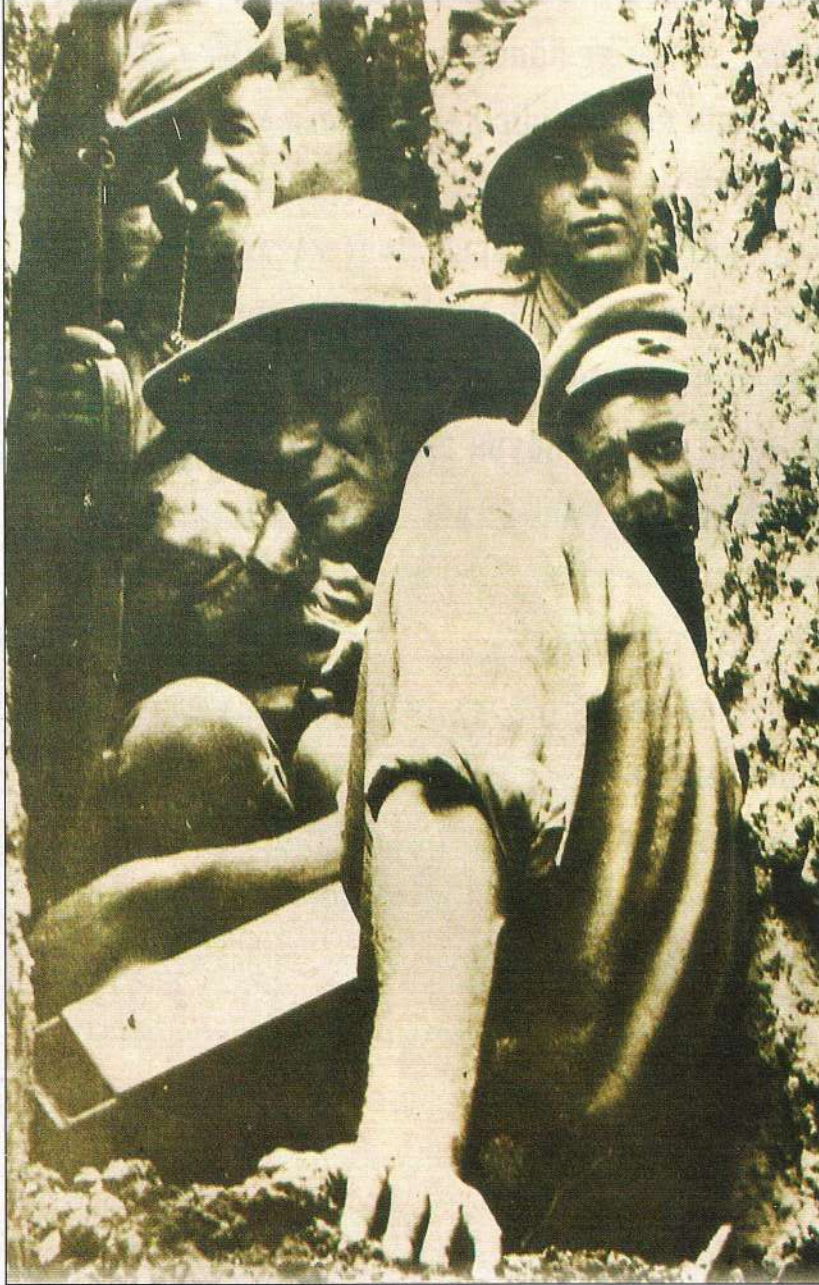
YOLUMUZU AYDINLATAN MEŞALEMİZ EN BÜYÜK HARBİYELİ ATATÜRK'TÜR.

GÖZLERİMİZDE AYDINLIK BİR GELECEĞİN PARILTILARI, YÜREĞİMİZDE BAŞARININ ÖZLEMİ VAR. NEREDE OLURSAK OLALIM TÜRKİYE CUMHURİYETİ'Nİ SONSUZA DEK KORUMAK, AZİZ VATANIMIZI VE ASİL MİLLETİMİZİ BİR BÜTÜN HALİNDE BULUNDURARAK ÇAĞDAŞ UYGARLIKLAR SEVİYESİNE ULAŞMIŞ BİR TÜRKİYE YARATMAK İÇİN VAR GÜCÜMÜZLE ÇALIŞACAĞIZ. BU MİLLİ VE TARİHİ SORUMLULUĞUMUZUN FARKINDAYIZ. BUGÜN BU YUVADA KAZANDIKLARIMIZ İYİ BİR SUBAY OLMAK İÇİN YETERLİDİR. ANCAK BİLİMSEL BİR DÜŞÜNCE YAPISINA SAHİP OLAN BİZLER DAHA DA İLERİ GİTMEK VE MUSTAFA KEMAL'E BİRAZ DAHA YAKLAŞMAK İÇİN SÜREKLİ ENTELLEKTÜEL BİLGİ DAĞARCIĞIMIZI GELİŞTİRMELİYİZ. GÜNÜMÜZ DÜNYASININ CEHALETİ AFFETMEDİĞİNİ BİLİYORUZ. CEHALETİ BİZLER YENECEĞİZ VE BİRER MUSTAFA KEMAL TAKİPÇİSİ OLACAĞIZ...

HARBİYE MUSTAFA KEMAL'I UNUTMAYACAK, UNUTTURMAYACAKTIR...

■ çanakkale özel

ÇANAKKALE NEDEN GEÇİLMEZ?

Dr. İbrahim BODUR

Çanakkale muharebe alanında, gerek hareket harbi ve gerekse siper muharebelerinin sürüp gittiği dönemlerde iki taraf komutanlıklarının akademik ölçülere sığmayan ve normal sınırlarını aşan hatalı kararları ve uygulamaları olduğu bir gerçektir.

Nitekim İngiliz Donanmasının Kara Kuvvetleriyle işbirliği yapmaksızın boğazı geçmeye çalışması, Türk Başkomutanlığını uyarmış; başlangıçta az bir kuvvetle hareket geçmeleri ve çıkarma yerlerinin tespitindeki isabetsizliği, başarısızlıklarına neden olmuştur.

İngiliz tarih yazarlarının Çanakkale muharebelerini kendileri için bir yenilgi saymamaları teselliden başka bir şey değildir. Fransız Başbakanlarından Mitterand'ın şu sözleri yukarıda belirtilen görüşün ger-

O Y

Yıl 1945, 25 Nisan 1915 Arıburnu çıkarmasında e-sir düşen iki Anzak subayından biri eşi ile 30 yıl sonra harp ettiği bu toprakları ziyarete gelir. 1915 te Çanakkale harp sahaları yasak bölgedir. Genel Kurmay Başkanlığı'ndan mücadele almak gereklidir. İşte bu Anzak subayı Genel Kurmay Başkanlığına müracat ettiğinde onlara yardımcı olan 191 nci Fırkanın 57 nci Alay Komutanı Yarbay Hüseyin Avni Bey'in oğlu Em. Hv. K. K. Org. Tekin Arıburn, o günlerde Genel Kurmay Başkanlığında Hava Dairesi Komutanı'dır. O aileye üç gün izin alır ve onlardan tek ricası Çanakkale dönüşü Ankara'ya tekrar gelip bir kahvesini içmeleridir.

Tekin Paşa, babası şehit olduğu zaman sekiz yaşlarındadır. Yıllardır baba özlemi ile yaşamaktadır. Anzak subayı 3 gün sonra eşi ile Ça-

çek olmayacağını göstermektedir.

"Türkler, boğazı kapatmakla, harbin iki yıl uzamasına ve müttefiklerin milyonlara varan insan hayatıyla yüzbinlerce milyonluk zayıata uğramalarına sebep olmuşlardır."

Çanakkale kıyı savunması, tüm Türk komutanlarının önerilerine karşın ters bir yargılamayla düzenlenmişti. Bu düzenle 5. Ordu Komutanı

Limon Von Sanders çıkarma kuvvetlerinin kıyıya ayak basmadan yok edilmesi yerine kıyıya çıkmalarına olanak sağlamıştı.

Eğer Türk Ordusu, Türk komutanlarının önerilerine

göre tertiplenip İngiliz ve Fransız birliklerini kıyıya ayak atar atmaz imha etseydi, Çanakkale faciası meydana gelmeyebilirdi.

Ayrı düşünen kafalarda oluşan ve en tehlikeli sonuçları doğurabilecek olan hatalı kararlar yine Türk komutan ve subaylarının bilinçli ve ustalıkla uygulamalarıyla ve özellikle

Türk askerlerinin vatanı için şahlanması ile önlenebilmiştir.

Bütün bu eleştirilere hak vermekle beraber, Türk Ordusunda görev alan büyük ve küçük rütbeli birkaç Alman subayının veya küçük çapta da olsa top, makinalı tüfek ve cephane yardımlarının Türk harp gücüne katkıda bulunduğu inkar edilemez.

Bu kadarcık yardım bile, Türklerde silinmez ve unutulmaz silah arkadaşlığı duygusunu yaratmış; tatlı anılar bırakmıştır.

19. Tümen Komutanı Yarbay Mustafa Kemal, insiyatifini kullanarak harekete geçmiş ve düzenlediği karşı taarruzlarla Limon Van Sanders'in savunma düzenindeki hatasını bir ölçüde düzeltmiş; büyük bir felaketin oluşmasına engel ve Çanakkale mucizesinin yaratılmasına sebep olmuştu.

S A K İ _ _ _

nakkale'den Ankara'ya döner. Tekin Paşa onları karşılar ve evine götürür. Salona buyur eder. İkramda bulunmak için mutfaka gider. Herşeyden habersiz olan Tekin Paşa salondan İngilizce "Bu komutan bizi esir almıştı." cümlesini duyar. Babasının üniformalı, kalpaklı resmi salonda asılıdır. Tekin Paşa ya da 30 yıldır babasının harp hatıraları hayatta kalan arkadaşları tarafından anlatılmaktadır.

Hatıra Olay:

Çıkarmadan sonra esir alınan iki Anzak subayı 57 nci Alay Komutanının çadırına getirilir. Tir tir titremektedirler. Alay Komutanı onlardan bilgi alabilmek için, onlara izzet ikramda bulunur. Onların üzerinden tabanca, dürbün, İncil vs. eşyaları alınır. Fakat onlara başka hediyeler verilir. Titremeleri yine de devam etmektedir. O güne kadar anlatılan hatıralar Tekin Paşa da canlanır. Hemen salonda bulunan bir dolaptan fildişi kaplı İncil'i, tabancayı ve dürbünü çıkarır.

Misafir: "A..eşyalarım."

Tekin Paşa: "Babamın çadırında neden saatlerce tir tir titrediniz?"

Misafir: "Bakın bugün hayattayım. Diğer arkadaşlarımda Avusturalya'da yaşamaktadır. Babanız bize bir misafir gibi muamelede bulundu. Bu günümüze O na borçluyuz. Çadırında bu asil muameleden sonra hicap duydum, bizzat babanıza söyleyemedim. Fakat bizi esir alanlara işaretle anlatmıştım. şimdi size burada anlatıyorum:

Çıkarmadan bir gün İnce Limni Adası'nda bizlere hitap eden ordu komutanı "Sakin Türk lere esir düşmeyin, (ölene kadar çarpışın) belki...Türk'ler yamyamdır, sizi yerler. "Bizler de o gün çadırda yeneceğimiz saatleri bekliyorduk. Ancak, Türklerle harp etmekle asil bir milleti yakından tanımış ve vatanı için ne büyük fedakarlıklara katlandıklarını görmüştük."

SAKA OLAYI

Çanakkale Savaşı benzersiz insanlık manzaralarına sahip olmuştur. Muharebe esnasında taraflar karşılıklı mola vererek, yakın siperlerden şehitlerini ve cesetlerini toplamak için çıkarlardı. Bu molalarda taraflar arasında su, sigara ve yiyecek alışverişi olurdu. Karşılıklı yapılan bu ikramlar, savaş alanında dahi insanlık ruhunun herşeyin üzerinde tutulduğunun kanıtlarıdır.

Birgün, 57nci Alayın sakası yolunu şaşırarak düşman mevzilerine düşer. Şaşkınlığını gizlemeye çalışarak "Beni komutanım gönderdi, bu yaz sıcakta suya ihtiyacınız vardır, diye düşünmüş" der. Buna çok sevinen karşı tarafların askerleri de, su dolu torbaları alıp sakanın katırını konserve çikolata ile yükleyerek geri gönderirler.

Bu sevecen olay, insani değerlerin milli vasıflara nasıl işlediğini gözler önüne sermektedir.

Çanakkale, Savaşlarına katılan subay heyeti, gerek taktik gerekse lojistik alanda en büyük sınavını vermiş; böylece Türk sevk ve idaresi kendini bir kez daha kabul ettirmiştir.

Çanakkale muharebelerine benzersizlik özelliğini veren unsur, muharebelerin kurallar dışında ve ruhi atmosferin baskısı altında şiddetli, acımasız ve inatla üstlenip sürdürülen taarruz ve karşı taarruzlardır.

Çanakkale muharebelerinde savaşan personelin morallerini etkilemek ve burada yaşanan durumu ölümsüzleştirmek amacıyla Başkomutanlık Vekaleti ve Hükümet Ricalince düzenlenen gezi, amacına ulaşmış Türk komutanlarının silahlar kadar moral gücünün önemini kavramış olduğunu göstermiş, bu savaşın müzik, resim, düzyazı ve şiir olarak ölümsüzleştirilmesi suretiyle Çanakkale'de savaşanlarda ve onların torunlarında kendine güven ve savaşma azminin oluşmasına etken olmuştur.

Çanakkale Muharebeleri sırasında lojistik faaliyetler, hemen hemen hiç aksamadan yürütülmüş; erlerin muhtaç olduğu besin maddeleri, olanakların müsadese göre verilmiş ve özellikle yüksek kalorili ye-

meklerin verilmesine çalışılmıştır.

Hasta ve yaralıların tedavisine önem verilmiş, sağlanan ateşkes aralıklarında şehit olanların na'şı kaldırılmış ve böylece hem savaşanların moralleri bozulmamış ve hem de hastaların oluşmasına imkân verilmemiştir.

Bu muharebelere katılan Türk birliklerinin yoksulluk içerisinde ve akıllara durgunluk veren azim ve iradesiyle kazandığı zafer, övünmenin ötesinde bir değer taşır. Yetenekli elerde yönetilen Türk savunması, hem hareket alanını sınırlandırmış ve hem de muharebelerin seyrine yön vermişti.

Pek çok eksikliklerine ve olanaksızlıklarına karşın Türk Ordusu, dünyanın en güçlü ve büyük donanmasını hezimete uğratmış, en modern harp silah ve araçlarının desteğine dayanan üstün İtilaf Devletlerinin ordularını, bulunduğu dar bir kıyı şeridi içinde kalmaya mecbur etmiş ve hatta onu karaya çıkırtıya pişman etmişti.

Çanakkale'de yüzbinlerce Türk subay ve eri hayatlarını kaybetmişti. Kendine özgü bir pervasızlık ve bir atılganlık şuuru içinde şahlanan Türk Ordusu, Hasta Adam diye adlandırılan bu ulus Balkan Harbinden kalma bu ezikliği üstünden atmış; can çekişen bir imparatorluk içinde, kahra-

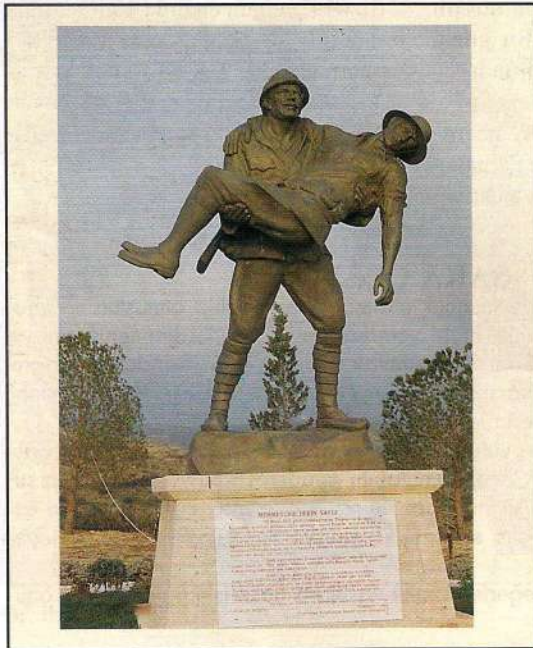
man bir milletin varlığını bütün dünyaya ispat etmişti.

Ulu Önder Atatürk, bir Anzak günü dolayısıyla Çanakkale'ye giden zamanın İçişleri Bakanı Şükrü Kaya aracılığıyla Çanakkale Zaferi'ni ve bu uğurda akıtılan kanların önemini şu özetlerle belirtmiştir.

"Burada yatan şehitlerimiz... Sizleri hürmetle ve şükranla anıyoruz. Siz olmasaydınız ve siz göğüslerinizi çelik kalelere siper etmeseydiniz bu boğaz aşılır, İstanbul işgal edilir; vatan toprakları istilaya uğradı."

Kaynakça:

Çanakkale Savaşları 80. Yıldönümü

ÇANAKKALE

*Biz iki iskelet burada,
İskoçya'dan yüzbaşı Wouters
Ve Erzincanlı mülazımı Mustafa,
Bir nisan sabahı
Karşı karşıya kaldık
Armağanımız ölüm,
Niyetimiz sunmaktı birbirimize
Ansızın yer gök karardı
Son çakan ışık*

*Bir bombanın yakamozuydu gözlerimizde
Bu gün kanlarımız döküldüğü yerde
Kır çiçekleri açıyor barış ve mutluluğa
Ve doğan günün ilk ışıklarında
Bir millet yıkılıyor,
Yeniden doğuşlara
Biz iki kan kardeşiyiz şimdi
Yok birbirimize kinimiz*

*Adımız mehmetçik
Birleştik bütün olduk
Türk ananın kollarında*

Korg. Hasan MURATLI

Çanakkale tahliyesi ve İngilizlerin şansı

Nusret ERDENER / Kur. Alb.

20 Aralık 1915 günü gece yarısı Yzb. Ali Remzi uyuyan mareşali uyandırarak Almanca şu sözleri söyler "Ekselans! Düşman, kaçtı!" bu haberi büyük bir dinginlik ve derin bir şaşkınlıkla dinleyen mareşal Sanders, titrek bir sesle "Gott ich dank! (Tanrıya şükür der.)"

Evet, düşman nasıl kaçmıştır? Anafartalar ve Arıburnu cephesindeki 85 bin askerini, toplarını, atlı arabalarını, motorlu araçlarını, ustaca cepheden sıyırıp; hem de hiç zayıat vermeden Türkler'i zaferin tadından yoksun bırakarak nasıl barmıştır tüm bunları?

Oysa her zaman iştirile gelen gü-rültüler, geri siperlerdeki ışıklar, alevler; gece yarısına doğru yavaş yavaş şiddetini yitiren her zamanki piyade ve daha çok topçu ateşleri, son zamanlara kadar hep aynı bağintıda kalmış, atım sayıları bile azalmamıştı. Siper savaşı yaşantısı sürmekteydi.

İngiliz hatlarında ateş susması vardı. Ancak Türk kıtaları İngiliz siperlerinden beklenen ateşlerin açılmaması üzerine, bir çok kez taruza kalkışmışlar ve daima zayıata uğramışlardı. Belli ki İngilizlerin ateş etmeme taktiği, bir pusuya düşürme oyunuydu.

"Cepbedeki her şey aşamalı seyrekleştirilmişti. Sık sık yer değiştirerek ateşi sürdüren bataryaların seyrekleştiği sezilememişti. Kendi kendine ateşlenen düzenekte tüfekler yerleştirilmişti."

Olağan zamanlarda gelmekte olan ikmal kolları, yine her sabah sandıklarla ileri hatlara hareket ettiriliyordu.

Çadırli ordugâhlarda yemek pişirmek için yakılan ateşler, her gün alışılmış köşelerinde tütmeğe; bataryaların tüm cephe boyunca ateşleri devam etmekteydi; mevzilerde tüfekler ateşleniyordu.

Hatta 19 Aralık 1915 günü İngiliz ve Fransız birlikleri, Seddülbahir bölgesinde Türk sağ kanadı doğrultusunda taarruz yapmıştı!

Uzaktan bakıldığında durum böyleydi ama, gerçekte ayrıntılı hazırlanan bir tahliye planı ustacı uygulanmıştı. Üç aşamalı bu plana göre birinci aşamada ihtiyatlar, arabalar, hayvanlar; ikinci aşamada olası Türk taarruzuna karşı, mevzilerin elde tutulması için kesin gerekme-yen insan, hayvan ve toplar; son olarak geride bırakılan artçı kıtaları, toplar, hayvanlar, donatılar tahliye edilmişti. Tahliye üç gecede yapılmış,

son gece Arıburnu ve Anafartalar'daki 20 bin kişi başlatılmıştı. Siperlerinden kıyıya battaniyeler üzerinde giden askerlerin sesleri duyulmamıştı. Cepbedeki her şey aşamalı seyrekleştirilmişti. Sık sık yer değiştirerek ateşi sürdüren bataryaların seyrekleştiği sezilememişti. Kendi kendine ateşlenen düzenekte tüfekler yerleştirilmişti. İngiliz uçakları Türk keşfine karşı koyma perdesi oluşturmuş; İngiliz hatlarında ateş susmasına Türkler önceden alıştırmıştı. 20 Aralık 1915 taarruzu, gösteriş taarruzu idi.

Seddülbahir bölgesindeki düşman kuvvetleri de benzeri güvenlik gizleme, aldatma, oyalama ve taktik önlemleri içeren ayrıntılı bir planlamaya göre bölgesini 28 Aralık 1915-9 Ocak 1916 tarihleri arasında tahliye eder.

Anafartalar Grup Komutanı Albay Mustafa Kemal, 10 Aralık 1915 günü hastalandığından, tedavi için İstanbul'a gider. Görevi başında bulunsaydı, kendine özgü ön sezisi ve ileri görüşlülüğüyle düşman çekilmesinin bu derecede başarılı olmasına engel olabilir miydi? Zira hiç bir durumu raslantıya bırakmayan ve ayrıntılı olasılıklara önem veren kişiliğiyle kendisini kanıtlamıştı. Belli ki, O'nun cepheden ayrılmış bulunması, İngiliz kuvvetleri için büyük bir şanstı. ■

**Tehdidin
nereden, ne zaman
geleceği belli olmadığı
günümüzde, her türlü
tehlikeye karşı her zaman
hazırlıklı olmanın şartı,
güçlü EH kabiliyetinden geçer.**

MIKES

■ tarih süzgecinden

İBRETLER VE NÜKTELER

Alper YILDIRIM / 4 ncü sınıf
Cengiz KORKMAZ / 2 nci sınıf

TATARESKO

Komşu bir devletin (ROMANYA) başbakanlığı kadar yükselmiş; BM topluluklarında söz, yer ve itibar sahibi olmuş Tataresko, bir gün, Ankara Palas'ta, Mustafa Kemal'e bakmış bakmış da "Uzak atalardan kalma da olsa vücudumda bu adamın kanından bir şey dolaştığını farkettilikçe yeni ve büyük şeyler yapmak için kendimde kuvvet buluyor, gurur duyuyorum" demişti...

KÜÇÜK ASYA'DAKİ MUSTAFA KEMAL

1922 sonlarında, Hindistan'ı resmen ziyaret etmekte olan ve Kral babasına önceleri gösterilen saygı ve ilgiden hiçbir iz görmeden dolaşan Velihaht Edward bu şaşkınlığını babasına şöyle yazıyordu:

"Ben Hindistan'ı ziyaret ettiğim zaman Hintliler yalnız hayvanlarını değil, kendilerini kurban etmek istercesine ayaklarının dibine atılıyorlar." diyordun. Şimdi bütün sokaklarda resmi heyetlerden başka kimseler yok. Pencereler bile sağır ve dilsiz. Bunun sebebi ne baba? Seyahatime devam edeyim mi yok-

sa geleyim mi? İmparator babası şöyle cevap veriyordu:

-Küçük Asya'da bir Mustafa Kemal türedi; bu, O'nun tesiridir; daha da artacak. Bu hale şükret ve seyahatine devam et.

ÇİNCE NUTUK

Şimdiki adı Tayvan olan Milliyetçi Çin'in kurucusu Çan-Kay Şek'in karısı, kendisiyle konuşan bir yabancı ajans temsilcisine şöyle diyordu:

-Kocamın, değil savaşından, hatta hayatından bile bıkmış göründüğü karamsar akşamları oldu mu; anlarım ki gündelik laflarla onu avutmanın imkanı yoktur. Mustafa Kemal'in büyük nutkunun Çince metninde, karanlık günlerle parıltılı zafer günlerini anlatan sayfalarını çevirir yatağının başucuna koyarım. Gece yarısı uyanırım ki hala okuyor. Sabahleyin eskisinden şevkli ve azimli, büyük işinin başındadır.

KEMALLER

Endenozya'da, Cezayir'de, Pakistan'da 30 Ağustos 1922 ile yaşıt müslüman gençlerden adı Kemal olanların sayısı bir hayli fazladır.

BAŞ KUMANDAN

Fransız emperyalistlerin şehit ettiği Cezayirli savaşçıların çoğunun koynundan, Dumlupınar'daki başkumandanın O boz kalpaklı resmi çıkmıştır.

TÜRK HAVASI

Atatürk'ün gözleri parlamış yüzü ağulmuştu. Balalaykaların şefini çağırdı ve "Siz hiç Türk havası çalmaz mısınız?" diye sordu. Hayır cevabını alınca, "Nasıl olur?" dedi, Rusya'daki müzik folklorunun yarısı Türkler'e aittir; bir kaçını olsun bilmeliydiniz. Neyse, durun, ben size bir hava öğreteyim dedi ve ellerini dizine vura vura tempo tuttu, biraz sonra iyi-kötü şu hava çalınıp söyleniyordu:

Tuna nehri akmam diyor
Etrafımı yıkmam diyor
Adı büyük Osman Paşa
Plevne'den çıkmam diyor!

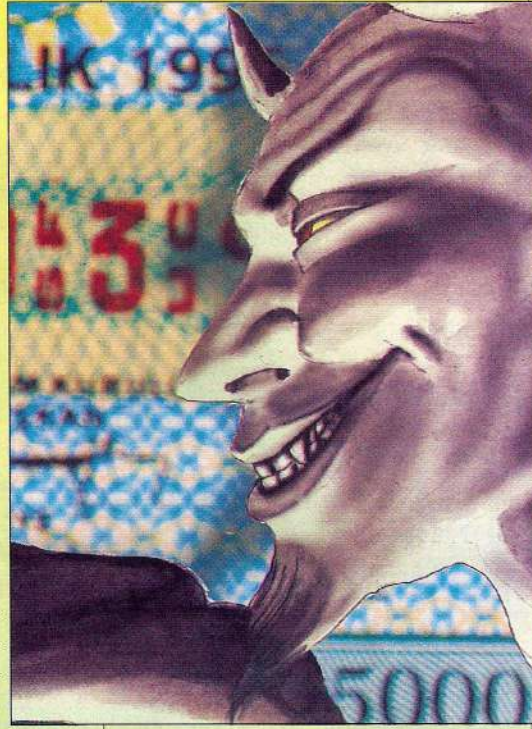
ÖNCEDEN UYARILMADILAR!... HIROŞİMA 6 AĞUSTOS 1945

Hiroşima'ya atılan ilk Atom bombası "Little Boy" 4500 kg ağırlığında, 3.5 m boyunda ve 75 cm çapındaydı. Uçaktan bir paraşütle bırakıldıktan 43 saniye sonra kentin 550 m üzerinde patladı. O anda yaydığı ısı 50.000.000 santigrat dereceye ulaştı. Patlamadan 1/10.000 saniye sonra 5.5 m çapında bir ateş topu oluştu bu topun iç ısı 300.000 santigrat dereceydi. Saniyede 8 km hızla yayılan şok dalgasıyla birlikte ortaya çıkan enerji 20 trilyon kalori değerindeydi.

Daha sonra "Blast" etkisi hissedildi. Saatte 1800 km hızla esen bu alev rüzgarı aynı alandaki her yükseltiyi alt üst etti. Patlamadan bir kaç dakika sonra başlayan siyah bir yağmur asıl kalıcı etkiyi oluşturan radyoaktif serpintiyi bölgeye indirdi. Son olarak da çıkan rüzgar bütün yıkıntıyı süpürdü. Hiroşima'da bombanın etkilediği alan yaklaşık 10 kilometrekare idi. İlk üç kilometrekare içinde 20.000 ev bombanın rüzgar etkisiyle 50.000 ev de ısı etkisiyle yok oldu.

KIRILMAZ CAM

1904 yılında Benedictus adlı Fransız bilgini, laboratuvarında çalışıyordu. Rafların birinde içi boş şişeyi almak isterken elinden düşürdü. Taş zemin üstüne düşen şişe belki bin parça olmuş fakat parçalar birbirinden ayrılmamıştı; şişe gene eski biçimini muhafaza ediyordu. Bu olay Benedictus'u çok şaşırttı. Düşündü, düşündü... Sonunda şişeye bir kolodyon bileşiği koyduğunu hatırladı. Bileşikteki eritici madde zamanla uçmuş geriye selü-

loz nitrat, şişenin duvarlarına sıvanmıştı. İlk bakışta şişeyi boş sanması, bileşiğin saydamlığından ötürüydü. Birkaç gün sonra, gazetelerde bir otomobil kazasının ayrıntılarını okudu. Otomobilde bulunanlardan biri, kırılıp dağılan cam parçalarından ciddi şekilde yaralanmıştı. Benedictus bu iki olayı birleştirdi. Artık kırıldığı zaman dağılmayan oto camları yapılmasına ilk adım atılmıştı.

ÜST SINIFIN SPORU

Feodal sistemin öncüleri olan atlı şövalyeler, savaşı katı hiyerarşik bir çizgide ilerleyen kanlı bir spor

haline getirdiler. Bazen düşmanlarıyla karşılaşmak için o kadar sabırsızlanıyorlardı ki acele içinde kendi piyadelerini öldürdükleri bile oluyordu.

FATİH SULTAN MEHMET

Sultan Murat'ın büyük oğlu yirmi bir yaşındaki Mehmet'in bulunduğu Manisa'ya 5 Şubat 1451 gününü varan bir ulak babasının ölüm haberini getiriyor. Zeki olduğu kadar azimli de olan şehzade, vezirlerine ve müşavirlerine bir tek kelimeyle olsun haber vermeden en iyi atına atlıyor ve kamçıyı bastığı gibi bir solukta tam 120 mil sürüp Çanakkale Boğazı'na varıyor, hiç durmadan yoluna devam ederek öteki kıyıda Gelibolu'ya geçiyor. Babasının ölümünü, kendisine bağlı adamlarına ancak orada haber veriyor.

YILDA BİR DEFA!

Avrupa'da banyo yapmamanın övünç kaynağı olduğu bir dönemde Fransa Kralı Louis uyuz hastalığına yakalanır. Sarayın bütün doktorları onu iyileştirmek için seferber olmuştur. Fakat bütün çabalar nafile. O sırada söylemeye pek cesaret edemeyen doktorlarından bir tanesi dayanamayarak "Kralım, Türkler banyo yapıyor ve bu hastalık onlarda pek görülüyor. Başka bir çaremi kalmadı. Dilerseniz size de banyo yaptırabilirim."

Başka çaresi olmayan kral razı olur ve bir güzel banyo yapar. Banyonun ardından aralıksız iki gün uyduktan sonra kalkar ve "Gerçekten banyo yapmak ne kadar güzelmış. Bundan sonra yılda bir defa yapmak gerek" der. ■

■ yaratıcı düşünce

Yrd. Doç. Dr. Ömer Faruk NOYAN
(Nükleer Jeoloji Yük. Müh.)
Celal Bayar Üniversitesi
Mühendislik Fakültesi - Manisa

Matematikçi, fizikçi ve astronom Arşimed M.Ö. Üçüncü yüzyılda (287-212) Sicilya adasının doğu kıyısında önemli bir liman şehri olan Sirakuza'da yaşamıştır. "Arşimed prensibi" olarak da adlandırılan hidrostatik kanunlar, "Arşimed helezonu" (Nil nehrinin sularını sulama amacıyla yükseltme için halen kullanılmaktadır) ve "manivela" gibi keşif ve icatlarıyla tanınır. Halk hamamından fırlayıp, Sirakuza'nın sokaklarında "Eureka, eureka!" (buldum, buldum!) diye bağırarak koşan O'dur.

Arşimed neyi bulmuştu? Bu soruya cevap vermek için, Arşimed'in o gün hamama giderken kafasında ne olduğunu tahmin etmemiz gerekiyor.

Sirakuza kralı Hiero ve yakın dostu (bu belki de Arşimed'in bir yakınıydı) krala saf altından bir taç yapması için bir kuyumcuyu görevlendirmişlerdi. Bunun için kral kuyumcuya bir miktar altın verdi. Kuyumcu çalıştı, tacı hazırladı ve krala takdim etti. Fakat kral tacın saf altından yapıp yapılmadığı hususunda kuyumcudan şüphelenmişti. Kuyumcu daha az değerli bir metali, örneğin gümüşü veya bakırı altının arasına karıştırmış ve kullanmadığı altını da saklamış olamaz mıydı?

Altının gümüş ve bakırla nasıl karıştırılacağı o dönemde biliniyordu. Ayrıca diğer metallerden önemli miktarda karıştırılabilirse bile, bu karışımlar veya

alaşımlar altının kendine özgü rengini koruyorlardı. (Saf altın 24 ayar altın olarak adlandırılır. 14 ayar altın ise bir alaşımdır; %58 altın ve %42 diğer metallerden içeriyor, demektir. Bu daha çok mücevherat işlerinde kullanılır ve tam bir saf altın görüntüsü verir.)

Kral Hiero dostuyla görüştü. Biraz sonra ünlü matematikçi devreydi. Tacın gerçekten saf altın olup olmadığını, kralın kuyumcuya verdiği altının tümünü içerip içermediğini bulma vazifesiyle görevlendirilmişti. M.Ö. Üçüncü yüzyılda kimyasal analizler matematik gibi çok ileri düzeyde değildi. Fakat Arşimed zeki bir matematikçi ve iyi bir mühendisti.

Arşimed daha önceden, küre ve silindir gibi düzgün şekillere sahip katıların hacimlerini hesaplamaya yönelik matematik formülleri çıkarmıştı. (piramit ve koni şekilli katıların hacim hesabını ise kendisinden uzun zaman önce, M.Ö. 460-360 arasında yaşamış olan, atomizm fikrinin babası fizikçi-filozof Demok-

rit'in bulduğunu ifade eder*) Şimdi ise karşısında bir taç duruyordu. Hiero'nun tacının hacmini belirlemesi ve saf altından mı, yoksa altın ile diğer metallerin karışımından mı yapılmış olduğunu krala bildirmesi gerekiyordu.

İşte hamamda içi suyla dolu bir fıçıya adımını attığında suyun taşmasını görünce, taşan su hacminin vücudunun suya giren kısmının hacmine tam tamına eşit olacağını düşündü. Şimdi, ister bir taç olsun, isterse ayağı, düzensiz şekilli herhangi bir cismin hacmini nasıl hesaplayacağını artık biliyordu. Böylece, eğer tacı suyla dolu bir kabın içine koyarsa, taşan suyun hacmini ölçebilecekti. Bu da tacın hacmine eşit olacaktı.

Hiero'nun kuyumcuya tam 5 pound (1 pound=454 gram) ağırlığında saf altından bir küp vermiş olduğunu varsayalım. Böyle bir kübün her bir kenarının uzunluğu 4.9 santimetre ve kübün hacmi de 118 cm³ olacaktır. Eğer kuyumcu tacı bu altının tümüyle ve diğer hiçbir metali kullanma-

"Halk hamamından fırlayıp, Sirakuza'nın sokaklarında "Eureka, eureka!" (buldum, buldum!) diye bağırarak koşan O'dur. Arşimed neyi bulmuştu? Bu soruya cevap vermek için, Arşimed'in o gün hamama giderken kafasında ne olduğunu tahmin etmemiz gerekiyor."

dan yaparsa, taç 5 pound ağırlıkta, hacmi de orijinal kübün hacmiyle aynı, yani 118 olacaktır. (taçın şeklinin farklı olması önemli değil). Eğer kuyumcu bu taçı yaparken altının sadece yarısını kullanır ve geri kalan kısmını da aynı ağırlıkta, yani 2.5 pound gümüşle tamamlarsa, taç 5 pound ağırlıkta olacak, fakat hacmi farklı bir değer gösterecektir.

Bu durumda eğer taçın hacmi ölçülürse 118 cm^3 'ten daha fazla olduğu görülecektir, çünkü gümüş altının yaklaşık yarısı kadar bir yoğunluktur. Yoğunluk, bir madde'nin birim hacimdeki ağırlığının ölçüsüdür. Altın diğer herhangi bir metalden çok daha fazla yoğundur; yoğunluğu $19,3 \text{ gr/cm}^3$ 'tür. Gümüşün yoğunluğu $10,5 \text{ gr/cm}^3$, bakırinki ise $8,9 \text{ gr/cm}^3$ 'tür. Sonuçta, %50 altın ve % 50 gümüşten yapılmış olan 5 pound ağırlığında bir taçın hacmi 167 cm^3 olacaktır.

Arşimed hamamda bu tesadüfi keşfini yaptıktan sonra, taçın hacmini ölçmek artık basit bir işlemdi. Kral, taçın hacminin, saf altından yapılmış bir taçın vereceği değerden fazla olduğunu öğrenince, sahtekar kuyumcuyu cezalandırdı. Çünkü krala göre, Arşimed için tesadüfi bir keşif olan bu durum (serendipity!) kuyumcu için o kadar rastlantısal değildi.

* Pichot gibi bazı bilim tarihçileri ise, koni ve piramidin hacim hesabının Eski Mısır ve Mezopotamya uygarlığı tarafından bilindiği görüşündedir. ■

KAYNAKÇA:

Pichot A. (1991)- La naissance de la science: Grece présocratique. Editions Gallimard. tome 2. Paris.

Robert R.M. (1989)- Serendipity: Accidental Discoveries in Science. Wiley Science Editions. New York.

askeri teknoloji

METAL FIRTINASI
Uğur SARI / 1 nci Sınıf

Orduların gelecekteki görevleri, daha çok "barışı koruma" operasyonları ya da teröristlerle yapılan mücadeleleriyle sınırlı kacaktır. Teröristlerle yapılan mücadelelerde kaybedilen askerlerin sayısı teröristler için bir zafer sayılırken, halk üzerinde olumsuz etki yaratmaktadır. Bu olumsuz etkiden kurtulmak isteyen ordu, teknolojiye önem vermeye başladı. Bu durum orduyu yetiştirmiş, profesyonel askeri birlikler oluşturmaya yöneltti. Asker sayısına bağlı kalmak yerine, özel eğitilmiş ve teknolojik imkânlarla donatılmış birlikler oluşturma can kaybını azaltacağı düşüncesine varıldı.

Yarının teknolojik savaş alanında komutanlar tüm birliklerin pozisyonları ve taktik durumları hakkında bilgi sahibi olup yeni emirleri anında ulaştırabilecekler. Bilgisayar ve haberleşme cihazı ile geliştirilen "akıllı miğfer", muharebe sahasındaki gürültünün yanlış anlamaya meydan vermemesi için emirleri kağıt üzerine iletebilmektedir. Bütün bu işlemleri ise, bilekte kol saati gibi taşınan kontrol cihazıyla gerçekleştirebiliyor. Üstün teknoloji ve yeni malzemelerden yapılan çok hafif giysiler askerleri şarapnel ve hafif silahlardan koruduğu gibi hareket kolaylığı da sağlayabilmektedir. Sürekli geliştirilen ve cam elyafı takviyeli plastikten yapılmış, bir santim kalınlığında ve birkaç kilo ağırlığında olan bu giysiler, bugün M-16 tüfeğiyle atılan 10 mermiyi durdurabilmektedir.

Hepimizin de bildiği gibi askerin en önemli silahı tüfeğidir. Tüfek, yaklaşık olarak 200 yıldır askerlerin en iyi arkadaşı olmuştur. Teknolojinin bir ürünü olan tüfekler her geçen gün daha da geliştirilmeye çalışılmaktadır. Günümüzde kullanılan İngiliz ordusunun Sa-80 ve Amerikalıların M-16'ları bile yetersiz görülmektedir. Kullanılan otomatik silahlarda her atışta nişan hattı bozulduğu için tekrar tekrar nişan alınması gerekmektedir.

Doğru hedefe birden fazla atış yapabilmenin bir yolu da tüfek geri tepmeden önce birkaç mermiyi tüfekten atabilmektir. Bu maksatla geliştirilen en son silahlardan biri olan G-11 tüfeği, tetiği çekildiğinde, saniyenin 1/10'undan bile az bir sürede 3 mermi atabilmektedir. Bu tüfeğin bir özelliği de diğer tüfeklere göre hafifliğidir. Bunun sebebi ise, büyük bir kısmının plastikten yapılıyor olmasıdır.

Mike O'diwer adındaki Avustralyalı bir mucidin geliştirdiği ve "Metal Fırtınası" adı verilen silah ise kendinden önceki bütün silahları üstün atış kabiliyetiyle geride bıraktı. Üç namluya sahip olan bu silah dakikada 135 bin mermi atabilmektedir. Henüz seri üretimine geçilmeyen bu silahın mucidinin patent hakkını hangi ülkeye satacağı ise merak konusu. ■

Emrah YANIK / 2 nci sınıf

Türkiye Cumhuriyeti kendi parasını ilk kez 27 Aralık 1927 tarihinde İngiltere'de bastırmıştı. Bir liralıkların yanında o zamanlar için çok yüksek alım gücü bulunan 500 ve 1000 liralıklar da en büyük para olarak tedavüle çıkarılmışlardı.

Cumhuriyet'in ilanını izleyen o yıllarda yurtdışında bastırılan bu kağıt paralar henüz enflasyonla tanışmadığı için üzerlerindeki rakamlar küçük, alım güçleri oldukça yüksekti. Öyle ki, 1939 yılına kadar süren birinci ve ikinci emisyon dönemlerinde kağıt para ile altın para arasındaki orantı bütünüyle aynı olarak korunmuştu. Bu dönemde bir altın para dokuz kağıt para karşılığındaydı. Türkiye ilk defa 1927 yılında, birinci emisyon döneminde karşılaştığı bu kağıt bin liralıkları çok uzun bir zaman "en büyük para" olarak kabul etti. Ülkenin yeni bir döneme girdiği 1950 yılında kadar korunan bu oran daha sonraki yıllarda geçerliliğini yitirmeye başladı.

Enflasyonun düşük, paranın alım gücünün yüksek olduğu önceki dönemlerde bin liradan daha büyük para basılmamıştı. Ama özellikle 1970'lerden sonra büyük bir hızla tırmanan enflasyon ve birbiri ardına gelen devalüasyonlar sonucu liranın büyük değer kayıplarına uğramaya başlaması ile 1000 liralık banknot hızla hükmünü yitirdi.

İlk yeni sıfırlar

1000 Liralık banknotun "en büyük banknot" ünvanını yitirmesi için 1981 yılının Kasım ayını beklemek gerekti ama, binlik çoktan itibarını yitirmişti. Türkiye bu tarihte yeni banknotlarla, yani 5000 liralara tanıştı. Bunun için aradan tam 54 yıl geçmesi gerekmişti.

Oysa ondan sonraki 12 yılda tam 7 yeni banknot tedavüle girdi. Önceki 54 yıla karşılık, 1981'den sonra ortalama her bir buçuk yılda bir yeni ve daha yüksek bir banknot çıkıyordu. Bir başka deyişle, aşırı yükselen enflasyon karşısında hızla değerini yitiren eski banknotlar daha eskimeye bile fırsat bulamadan yerlerini yenilerine bırakıyordu. Dolar değeri üzerinden örnek verirek, 1978 yılında en büyük birim olan 1000 liralık banknot

51.9 dolar ederken, 1995 yılının Ocak ayında çıkan 1.000.000'lük banknot ile sadece 26.3 dolar alınabiliyordu. Bir iki örnek dışında, paradan sıfır atma operasyonunun dünyaya nasıl gerçekleştiği konusunda da kimse bir fikir sahibi değildi. Gerçi ortalıkta bir bu operasyona "karşı çıkanlar" bir de "tarafatlar" vardı ama, her iki taraf da yüzeysel bir argüman dışında fikrini savunabilecek durumda değildi.

Tarafatlar ve karşı çıkanlar

Paradan sıfır atılmasına tarafat olanların başlıca argümanı, parasal büyüklüklerin artık hesap makinelerine sığmamasıydı. İkincisi ise, enflasyonun denetim altına alınmasında oynayacağı psikolojik roldü. Zamanın Merkez Bankası Başkanı, bazı dünya örneklerinde üç sıfır atılınca enflasyonda yüzde 15'lik bir düşüş yaşandığını söylüyordu.

Paradan sıfır atılmasına karşı çıkanların başlıca argümanı ise, önce enflasyon durdurulmadan bu işin başarılı olamayacağı ve dahası sıfır atmanın bir süre sonra "alışkanlık" haline geleceğiydi. Ayrıca, paranın zaten kaybolan itibarını iyiden iyiye yitirmesinden korkuluyordu. İki tarafta da

başkaca bir argüman yoktu...

Peki, paradan üç sıfır atılmasının gerekliliği nasıl anlaşılacak? Bunun bir ölçüsü var mı? Ekonomistlere göre bunun ölçüsü, paranın değişim değeri olarak işlevini yerine getirip getirmemesi. Bir enflasyon, insanların paranın satınalma gücüne güvenini yokedecek kadar hızlı ise, herkes parasını hızla elden çıkarmaya çalışacak. Elinde malı olanlar ise değeri hızla aşınan parayı değişimlerde kabul etmeye giderek daha isteksiz olacaklar. Harcama furysı fiyatları insanların parayı kabule isteksiz olacağı noktaya kadar çıkaracak. Böylece bir zamanlar olan şey para olmaktan çıkacak.

Bu durumda yeni fiyat sistemi için eski para biriminin kaldırılması ve yerine yeni bir birimin konması gerekiyor. O takdirde eski parasal birime göre yapılmış tüm parasal tasarruflar ve sözleşmeler anlamını kaybedecek.

Dünyada neler oldu?

Bunun örneklerine dünyanın çeşitli ülkelerinde ve çeşitli tarihlerde rastlıyoruz. Uzun süreli yüksek enflasyon karşısında para birimleri bütün saygınlığını ve değişim değerini yitiren birçok ülkenin paralarından sıfır atmasının aslında hiç de az rastlanan bir olgu olmadığı gözleniyor.

Paradan sıfır atılması aslında enflasyonun kronikleştiği gelişmekte olan ülkelerde ve özellikle 1970'li yıllardan itibaren yaygınlaşan bir olgu. Kuşkusuz ekonomi tarihinde bunda çok eski dönemlerde de çeşitli ülkelerin paralarından sıfır attıkları görülüyor. Ancak bunların hemen hepsinde de ortak payda, savaş, iç karışıklık gibi siyasal, toplumsal olayların sonucunda meydana gelen hi-perenflasyona bağlı sıfır operasyonları olmaları. Enflasyon kavramının gelişmekte olan ekonomilerin henüz bir parçası olmadığı 1960'lı yıllarda dünyada belgelenmiş en fazla bir düzine hiperenflasyon olay biliniyordu.

Dünyada paradan sıfır atma operasyonlarının iki şekilde gerçekleştiği görülüyor. Bunlardan birincisi, en az bir tane olmak üzere 4'e hatta 5'e varan sayıda sıfırın silinmesi şeklinde. İkincisi ise, paradan sıfır

“

Dünyada paradan sıfır atma operasyonlarının iki şekilde gerçekleştiği görülüyor.

Bunlardan birincisi, en az bir tane olmak üzere 4'e hatta 5'e varan sayıda sıfırın silinmesi şeklinde. İkincisi ise, paradan sıfır atılmasına paralel olarak para biriminin de değiştirilmesi şeklinde gerçekleşiyor.

”

atılmasına paralel olarak para biriminin de değiştirilmesi şeklinde gerçekleşiyor.

Örneğin bu operasyona defalarca başvuran Brezilya, parasından hem sıfır atıp hem de para birimini değiştiren ülkelerin başında geliyor. Fransa ve İsrail gibi bazı ülkeler ise paralarından sıfır attıktan sonra eski birimi başına yalnızca “yeni” sözcüğünü getirmekle yetiniyorlar.

Para biriminin adını değiştirme nedeni tümüyle psikolojik. Çünkü eski birimin itibarını yitirmiş olduğu ve itibarın sadece sıfır atmakla yeniden kazanılmayacağı düşünülüyor. Para birimini değiştirmeyenler ise, paranın devletin egemenlik hakkını temsil eden önemli bir araç olduğu savından yola çıkıyorlar. Bu sava göre belirtilen nedenden dolayı bu aracın adı fevkaleden önemlidir ve bu konuda taviz verilmemelidir.

Bu operasyon sırasında paranın adının da değiştirilmesinin enflasyonun aşağıya çekilip ekonomik istikrarın yeniden sağlanmasındaki payı as-

lında tek başına hiçbir önemi taşımıyor. Dünya deneylerinden çıkan sonuç, paradan sıfır atılarak asıl amaç olan ekonomik istikrara yeniden kavuşmanın ancak bu operasyonun istikrar tedbirleriyle birlikte uygulanması halinde mümkün olduğunu gösteriyor.

Altın, dolar ve mark

Paradan sıfır atma operasyonunu bir de paranın adını değiştirmekten başka bu yeni birimi değişim değeri olarak başka bir birime bağlayanlar var. Bazı ülkelere yeni para birimlerini en istikrarlı paralar olarak görülen dolara veya marka bağlarken, bazıları da altını yeğliyor. Örneğin, Yugoslavya sıfır atarak adını değiştirdiği parasını marka bağlarken, Uruguay aynı işlemlerden sonra para birimini dolara bağlamıştı. Diğer bir Latin Amerika ülkesi Nikaragua ise eski para birimi Cordoba yerine çıkardığı Gold Cordoba'yı sıfırlardan arındırdıktan sonra altına bağladı. Gerçi bu operasyonu uygulayıp da istikrar tedbiri uygulamayan ülke yok. En azından karar mekanizmasındakiler böyle diyorlar.

Ama bunlardan bir Brezilya 20 yılda tam 6 kez ve toplam 12 sıfır atmasına rağmen hala kronik enflasyonla boğuşurken, bir Finlandiya iki sıfır silmekle ekonomisini rayına sokabiliyor.

Yani sorun paradan sıfır atılmasıyla birlikte sadece istikrar tedbirleri uygulanmasında değil, bu istikrar tedbirlerinin nasıl uygulanacağına düğümleniyor. Tabii önemli olan diğer bir koşul da siyasi istikrar. Örneğin eski Yugoslavya ve Angola, uyguladıkları istikrar tedbirlerine rağmen, siyasi istikrarları olmadığı için paradan sıfır atma operasyonları boşa gitmiş bulunuyor.

Sıfır atmaya deneyenler arasında neredeyse bütün Latin Amerika ülkeleri var: Arjantin, Brezilya, Şili, Uruguay, Bolivya, Meksika, Nikaragua, El Salvador... Afrika'da Zaire, Angola, Tanzanya, Nijerya. ■

KAYNAKÇA

ASOMEDYA, Ağustos 1995

■ sevgililer günü

Siyah Tülün Ardından

Gece, yalnızlık ezgileri mırıldayan kahrolası bir trenin bitmek tükenmek bilmeyen vagonları gibi gelmekte üzerime... Siyah bir tülün ardından sesleniyorum sana. Sen, beni görmüyorsun... Adımı bile bulamıyorsun mektubumun altında. Veda için yazılan tüm mektuplar imzasızdır çünkü... Yazıyor ve hemen yolluyorsun. Kimden geldiğini anlamak ise nice mutlu yarınlara sırtını döndüğünün farkına bile varamayan, zavallı okuyucuya kalıyor...

Kabul ediyorum, zaman derin ve coşkulu aşkların zamanı değil. Büyük aşklar gibi büyük aşkların yakın takipçileri, romantik yazarlar da kayboldular artık... Sanki ne kendileri, ne de romanlarındaki Leylalar, Ferhatlar, Romeolar hiç aşık olmadı, hiç sevmediler birisini yürekten...

O zamanlar kuş cıvıltıları ile kaynaşıp etrafa yayılan yasemin kokuları içinde yükselen mehtap seyredilirdi. Sevgiler zaman içinde inci taneleri gibi yavaş yavaş büyüdü. Şimdiki aşklar ise hızlı büyüyüp, hızlı ölüyor. Aynı "Rüzgar Gibi Geçti" deki, mutlu sona ulaşması beklenirken izleyicileri birden hayal kırıklığına uğratacak acıyla biten Scarlett'in yitik aşkı gibi...

Yine de yeni aşklara hiç aldırmiyorum. Uçsuz bucaksız bir vadide kendi duygularını mahmuzlayan yalnız bir sürücü gibiyim. Kafesinden kurtulup göklerde çılginca süzülen minik bir kuş gibi oluyor soluğum. Kalbim yine şiddetle çarpıyor. Ve uykularım yine delik deşik. Ve geceler seni yine bana yüklüyor. Aşkları mahmuzladıkça duygular, duyguları mahmuzladıkça aşklar büyüyor. İyice içime kapanıyorum. İçimdeki an-

lam veremediğim kahrolası labirentlerde koşuyorum.

Aşk, bir başkasını yaşamaktır diyor-sun, o halde kapanmadan önce seni de alıyorum labirentlerime. Orada sahilde geçirdiğimiz geceye, araba gezintilerine, benimle ilgilendiği için kıskandığın Dilek'e gitarımdan dökülen nağmelere, dahası kendine rastlayacaksın.

Bu öyle bir mektup olsun ki, bir daha hiç yazılmasın. Özgür bir kuş olan soluğum tekrar kafesine hapsediliyor gözlerinin mavisinde. Ancak yaşadıkça seni, büyüsün aşk... Dönmeyeyim bir daha bu yolculuktan.

Siyah bir tülün ardından, yazılan bu mektubun yazarı yok. Tarih, ilk öpücüğün ikinci yıldönümü. Alıcısı, beyaz atların eşlik ettiği, hiç gelmeyecek olan prensini bekliyor. ■

BAŞKENT

Başkent Alüminyum A.Ş. tüm taahhütlerini zamanından önce bitirmekle; alüminyum sektörüne

verdiği hizmet bütünlüğü ile amaçladığı hedefine ulaşmıştır.

Çamlıtepe Sok. 97 Siteler - ANKARA
Tel: 348 63 62 / 348 13 86 • Faks : 351 54 75

Hedefimiz, inşaat sektöründe daima milli ekonomiye katkıda bulunmaktır.

Bükreş Sokak 3/18 Çankaya - ANKARA
Tel: 427 55 26 • Faks : 427 58 56

TURİST ÖMER

**BİZDEN
BİRİ**

Yalçın İŞCAN / 4 ncü sınıf

imlik bunalımı Tanzimatla birlikte Türk insanına da bulaşır. Tanzimatın oluşturduğu yeni insanın ayırıcı vasfı: Kendini inkar ve başkasına duyduğu müthiş hayranlıktır. Birçok sanatçı, sanat eseri üretirken veya sanatını icra ederken aslında kendisi değil, bir başkası olduğunun farkına bile varmaz.

Sinemamızda kopyacılık yapmak; çoğu zaman bilinçli olarak milli olandan kaçmak şeklinde kendini gösterir. Bazı sinema oyuncularının rol yapmadaki başarısızlıkları, dramının temeli olan illüzyon ve simülasyondaki genel başarısızlıkla birlikte değerlendirilse bile aslında birer fert olarak oyuncularımızın ana problemi şudur: Kendi olamama.

Kimiksizlik ve kimlik kargaşası halkta, geçmişte alaturka günümüzde arabesk kavramıyla belirsiz bir tanıma indirgendir. Kendi olamama Türk sinema oyuncularında hiçbir karakteri canlandıramama ve rol yapamama problemini doğuruyor. İnsan belli bir kimliğe sahip değil ve

ne olduğunu bilmiyorsa veya olduğunu sandığı şey değilse, neyi canlandırdığını nasıl kestirebilir.

Münir ÖZKUL, Halit AKÇATEPE, Sadri ALIŞIK Türk sinemamızın yerli karakterleri olarak aklımıza gelen ilk isimler. Sadri ALIŞIK'ı "Turist Ömer" karakteriyle çocukluğumuzda başta bizler olmak üzere tüm Türkiye seretti ve sevdi. Kıyafeti, selam verışı, kendine has şarkısı, yerden izmarit toplaması gibi kendine özgü davranışlarıyla Turist Ömer, kendi olmayı hafife almasıyla Türk insanınca sevildi ve tutuldu. Alaturka denilen ve bir zamanlar dışlanan bütün değerleri yarı şaka, yarı ciddi temsil etti. Eşya yerine insan, para yerine dostluk ve samimiyet, özentisi bir batılılık yerine de derbeder bir şehirlilik... Çünkü bir yandan geleneksel üretim ilişkileri çöküyor, yüzyıllardır yaşanan nezaket, terbiye ve insana saygı kayboluyordu.

Turist Ömer tipi bu yanlarıyla alaturkcalığı temsil ederken ikiye bölünmüş ve çifte standardı hiçe sayan tu-

tumuyla evrensel oldu. Sadri ALIŞIK Türk sanat hayatının en önemli kompleksi saydığımız "Kendi olamama kompleksini" tatmamış bir oyuncu ve canlandırdığı Turist Ömer tipinin de bu komplekse bulaşmamış bir karakter olduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz. Çünkü Turist Ömer kendi mantığı içinde tamamlanmış bir kimliğe sahipti. Ne olduğunu biliyordu. Bu sebeple de neyi canlandıracağına ve neyi anlatacağına bilincindeydi. Anlamıyormuş gibi yapıyordu. Anlamamış gibi yaptığı şey de kendi olamamaktan başka bir şey değildi. Ve bundan olacak, O, ne bizim özentisi hareketlerimizi ne de gerçekliğinden kopmuş davranışlarımızı ciddiye aldı. Gerekli olduğu her yerde ve her zaman onlarla dalga geçti. Dalga geçmediği şeyler arasında sevgi, dürüstlük, insanlık kısaca hayatın olumlu yönleri vardı. O bizden biri gibi yaşadı, bizden biri gibi oynadı ve bizden biri gibi öldü.

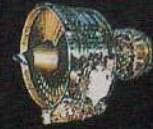
Türkiye'nin Hava, Deniz ve Karadaki Gücü General Elektrik

F110 Turbofan

F-16C/D

F108/CFM56 Turbofan

KC-135R

J79 Turbojet

F-4

F-104

J85 Turbojet

F-5

T-38

T700 Turboshift

UH-60

AH-1W

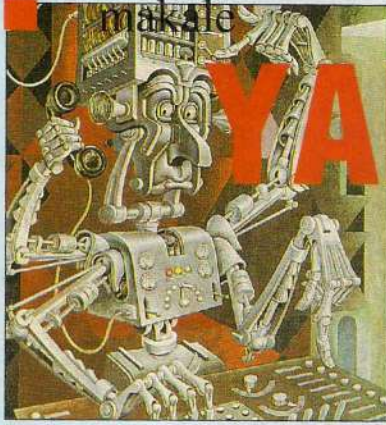
CT7 Turboprop

CN-235

GE Aircraft Engines

makale

YAPAY ZEKA

Gökhan BALTACIOĞLU / 2 nci sınıf

“

*Hazır bilgisayarlar elektrikli
konserve açacakları kadar
zararsız haldeyken ve
ortalıkta kongreye aday olan
ya da Güney Amerika'da
darbe yapan bilgisayarlar
yokken Yapay Zeka
kavramını ciddi ciddi
inceleyip nereye doğru
gittiğini görmeye çalışalım.*

”

Bilgisayarlar dünyayı ele geçirecek mi? Geleceğimiz tehdit altında mı? Kendi kendimize sorduğumuz bu soruların cevapları iç rahatlatıcı ama bilim kurgu meraklılarını hayal kırıklığına uğratabilir.

5 Numara, Landru, Clossus ve bilim kurgunun başka birçok ünlü bilgisayar bilim kurgu yapıtlarının ana temaları arasında yer almaya yıllardır devam ediyorlar. İlk vakum tüplü ENIAC bilgisayarları çıktığından beri, felaket habercileri birgün bilgisayarların dünyayı ele geçireceğini söyleyip duruyorlar. Yapay zekayla ilgili ilk deneyler yayınlandığında, aynı haberciler işte size söylememiş miydik diye ortaya dökülmüşlerdi.

Hazır bilgisayarlar elektrikli konserve açacakları kadar zararsız haldeyken ve ortalıkta kongreye aday olan ya da Güney Amerika'da darbe yapan bilgisayarlar yokken Yapay Zeka kavramını ciddi ciddi inceleyip nereye doğru gittiğini görmeye çalışalım.

Her ne kadar yapay zeka bugün bir gerçek haline gelmişse de, bilgisayarların zıvanadan çıkıp dünyayı ele geçirmeye kalkışabileceği düşüncesi ne şimdi gerçekleşebilecek ne de ileride mümkün olabilecek bir düşüncedir. Bu korkuya yapay zeka korkusu adını vermek de yanlış zaten. Bilgisayardan korkanların burada sözünü ettikleri, aslında "Yapay Bilinç"tir. Yapay bilinç, bir hayal ürünüdür. Ve günümüz bilimini alt üst edecek bir takım gelişmeler olmadıkça öyle de kalacak.

Bugün yapay zeka iki yarı alanda

yoğunlaşmış durumda: Uzman sistemler ve öğrenme sistemleri. Bu iki konu insan zihninin iki kapasitesine benziyor. Öğrenmek bir database'i genişletmek, uzman düşünce de bu database'e doğru olarak ulaşabilmekten başka birşey değil zaten.

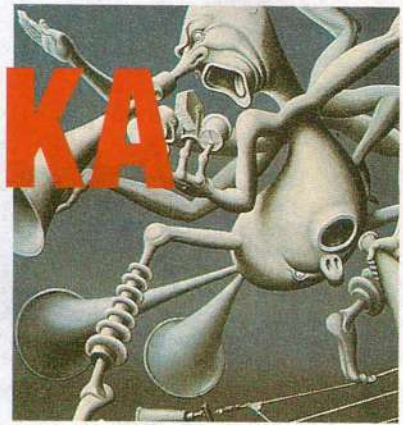
Yapay Zekanın Geleceği

Bellek kapasitesinde görülen büyük artışlar ve işlem hızındaki gelişmeden sonra, bugün bilgisayarların zihinsel kapasitesi ve bilgi işlem hızı oldukça gelişmiştir.

Bu makinelerin düşünmesi birgün mümkün olacak mı? Hayır, yalnızca yüklediğiniz programları çalıştıracaklar.

Örneğin, kucağınızda taşıdığınız küçük bir bilgisayar, yaptığınız bütün konuşmalara kulak misafiri olabilecek. Sizinle birlikte sınıfta ders dinleyip konu hakkındaki yeni bilgileri ile database'ini genişletebilecek.

Bu kişisel bilgisayar, hayatınızdaki her olayı, tanıdığınız her kızın telefon numarasını, her maç skorunu ve hatta

her maç skorunu kaydetmeyi ve hatırlatmayı başaracaktır. Birçok insanın kişisel bilgisayarlarına bundan sonra iyice bağımlı olacağını buradan anlayabiliriz. Bu bilgisayar müzik çalabilir, arabanızın aldığı yolu ölçebilir, arkadaşlarınızın telefon ve adreslerini hatırlayabilir, gazeteleri tarayıp size Paris'teki hava durumunu, Orta Asya'daki olaylar hakkında bilgi verebilir; kısacası hayatta öğrendiğiniz ve unuttuğunuz ve yüklediğiniz her kitabı hatırlayıp size sunabilir.

Herkes oldukça büyük bir kütüphanede bulunan miktarda veriyi içeren küçük bir bilgisayarla ortalıkta dolaşabilir. Uygun yapay zeka programıyla donatıldığında, önerilerde bulunabilir, değerlendirmeler yapabilir ve çok kısa bir zamanda çok fazla miktarda bilgiye ulaşabilir.

Ama insan davranışının birçok öğesi eksik kalacaktır: Risk alma yeteneği, bire karşı on olasılık olduğu halde şansını zorlayabilme gibi. Diğer bir eksiklik de yaratıcılığın hiç bulunmaması. Bütün değerlendirmelerini olasılık ve daha önceden girilmiş verilere göre yapacaktır. Olaylara yeni bir bakış açısı getirmesi hiçbir zaman mümkün olmayacaktır.

Buna rağmen yine de müthiş bir araç olacaktır. Birçok insan için zihinleri meşgul eden bir sürü gündelik ayrıntıyı bilgisayarların yapamayacağı yaratıcı çalışmaları yapmak için insanlara ayıracabileceği çok fazla zaman kalabilecektir.

Artık herhalde bilgisayarlar konusunda birtakım kuruntuları olanlar şöyle bir oh çekip rahatlamışlar, geleceklerini daha güven içinde hissetmeye başlamışlardır. ■

BEN ATATÜRK DEĞİLİM, ATATÜRK'TEN BEKLEDİKLERİNİZİ BENDEN BEKLEYEMEZSİNİZ

İsmet İnönü

HER BRİFİNGDE BİR PARÇA OKUYORUM

Alışılmışın dışında çok güzel bir dergi çıkarıyorsunuz. Her sabah brifingte pilot adaylarına Çizgi Ötesi'nin bir bölümünü okuyorum.

Birol ZENGİN / Kara Pilot. Kd. Yzb.

Asıl ihtiyacı olan bizleriz...

Görevim Komd.Bl.K.'lığı olduğu için her tarafı dolaşıyorum. Birgün görev için gittiğim J.Krk.'unda Çizgi Ötesi'ni gördüm. Hemen nefes almadan hepsini okudum ve kendimde o anda eksiklik hissettim. Niye Krk'a bu dergi gidiyor da bize gelmiyor diye. Aslın da bir J.Krk.'na ulaşması çok fazlasıyla güzel bir olay, ama ben de istiyorum. Dekontunu gönderiyorum. Bütün sayılarını edinmem için ne yapmam gerekiyorsa bana yazın. Asıl bu dergiye ihtiyacı olanlar bizleriz. Karargahtakiler değil.

J.Snr.Bl.K.'lığı

Değerli Çizgi Ötesi Ekibi

Derginizi biraz gecikmeli olarak okudum. (10ncu Sayı)
Daha önceki

sayılarını okuyamadığım için çok üzülüm.

Derginizdeki bir çok yararlı bilgi bölüğüme ait duvar gazetesi vasıtası ile vatan görevi yapan erbaş ve erlere de ulaştı. Yayınız çok gurur verici. Başarılarınızın devamını diliyorum.

ERAKYOL / Dz.P.Yzb.

Küçük Bir Mutluluk

Derginizi Ankara'da görmüştüm. İçeriğini çok beğendim. Emeği geçen tüm arkadaşlarımı kutluyorum.

Bizler için vatanın uzak bir köşesinde hem maziye hatırlatan hem de küçük bir mutluluk yaratan bir değişiklik olacağını düşünüyorum.

Sizlere çalışmalarınızda başarılar dilerim.

İzzet TEKİN / Top.Kd.Ütğm.
GÖLE/ARDAHAN

okuyucu gözüyle

Sizi Kutlarım

Her gelişimde beni sevindiriyorsunuz. Çizgi Ötesi adından da anlaşıldığı gibi gayet güzel bir dergi. Kutlarım. Başarılarınızın gelecekte de devamını dilerim.

Cumhurbaşkanı Süleyman DEMİREL

Beni bambaşka yerlere götürdü...

Ancak 13 ncü sayısında yakalayabildiğim Çizgi Ötesi beni son derece

gurulandırdı. Bir de 13 uğursuz sayı derler... İlk 12 sayısını okuyamadığım için

çok üzgünüm. Çizgi Ötesi tam Harbiyeliye yakışır bir dergi. Hiçbir eleştirim, önerim yok. Çünkü Harbiyelim eksiğini fazlasıyla çok iyi bilir ve giderir.

1988 yılında ayrıldığım bu şanlı yuvanın hiç bu kadar buram buram burnumda tüteceğini düşünmemiştim.

Hep özledim, hep düşündüm ama derginiz beni bambaşka yerlere götürdü.

Derginizi bana da gönderin. Hertürlü desteğe hazırım. Saygılarımla sevgilerimle...

Ercan KIRCILAR
İs.Kd.Ütğm

Tesadüfen değil sürekli takip etmek istiyorum

Bir Harbiyeli olarak, Harbiyelilerin böyle mükemmel bir çalışmayı ortaya koymuş olmaları beni çok sevindirdi. Bu güzel dergiyi tesadüfen karşılaşmalarla takip etmek istemiyorum. Derginizin sürekli ve düzenli olarak elime geçmesini sağlarsanız sevinirim.

Ahmet UÇAR / P.Tğm.

Halen zevkle okuyorum

Değerli Çizgi Ötesi çalışanları kardeşlerim, çok yakın zamana kadar Harbiyeli olarak zevkle okuduğum ve takip ettiğim dergimizi halen zevkle okuyor ve takip ediyorum (bir teğmen olarak) ve bundan sonraki yayın hayatınızda başarılar diliyorum.

Osman KILIÇ
Eğirdir Dağ ve Kom. Okulu

Bilgi çağını yakaladınız

Sizlerle 12. sayınızla tanıştım. "ÇİZGİ ÖTESİ" bana göre bilgi çağını yakalayan K.H.O. ndaki yeni oluşumun kaleme alınmış ilk simgesi. Bu simgenin ardındaki zenginliği kağıda dökmek oldukça zor ve alabildiğine titizlik gerektiren bir iş...

Sizinle gurur duyuyoruz. Yayın hayatınızda başarılar. Bilal AKYÜZ / Top.Tğm.

ORTAKÖY/GELİBOLU

Bir Teşekkür de Onur Teşkilatı'na

Gönderdiğiniz kartlar elimize geçti. İlginizle bizi mutlu ettiniz. Bizler Üzümlü Karakolu'nda görev yapan Mehmetçikler olarak şuur ve bilinçli bir biçimde her türlü zorluğa göğüs gererek vatanımızın bölünmez bütünlüğünü korumak ve yaşatmak amacıyla devlet tek, ülke tüm, ulus bir ideali uğruna kahramanca mücadele vereceğimize şerefimiz ve namusumuz üzerine and içtik. Siz ve sizin gibi değerli yurttaşlarımızın bizlere vermiş olduğu manevi desteğe çok teşekkür eder

şükranlarımızı sunarız.

Sevgi ve saygılarımızla.

ÜZÜMLÜ KARAKOLU PERSONELİ

Bu Alanda Örneksiniz

Bu güzelim derginizi Askeri Lise yıllarımdan itibaren takip ediyorum. Seçtiğiniz fotoğrafların çekiciliği; bizleri edebiyat dünyasına daldırışınız ve doyumsuz bir geziye eşlik edişiniz; bu alanda örnek teşkil edişiniz; gerçekten takdire değerdir. Sizlerin sayesinde Kara Harp Okulu'ndaki şair ve yazar Harbiyeli arkadaşlarımızla, sohbet söyleşi imkanı buluyoruz.

Tüm "ÇİZGİ ÖTESİ" çalışanlarına teşekkürlerimi sunar, başarılar dilerim.

Hava Harp Okulu'ndan selamlar...

Uğur AKYAZI / Hava Harp Okulu

Bizi Yepyeni Ufuklara Götürüyor

Her yazısı itinalı, detaylı bir çalışmayı yansıtıyor. "Şanslıdır dahiler. Onlar bu dünyaya veda edip kendi gözlerini kapatırken bile inkişaftan, yürüyüşten geri kalmıyor, yarattıkları manevi servet sayesinde yeni yeni yürekleri, şuuruları, ülkeleri fethediyorlar." diye başladığınız sayfalar sanki yüreklerimizi yerinden oynatıyor ve bizim yepyeni ufuklara doğru gitmemizi sağlıyor.

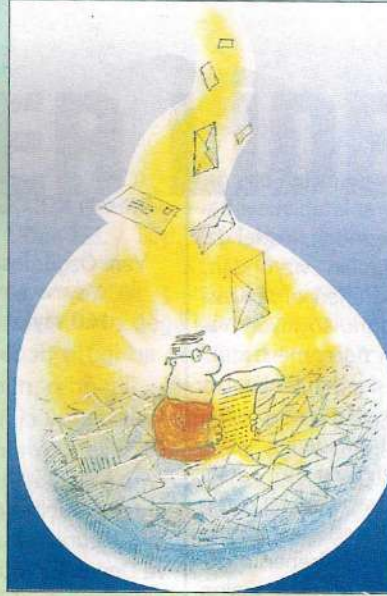
Bu kadar ilgi çekici konularda bilgi vermeniz sizden bir tek dakika bile ayrılmamızı engelliyor.

Derviş TEKİNER

Kuleli Askeri Lisesi

Bilgi Kaynağı Olduğunu Keşfettim

95 Mayıs'da elime geçen derginiz gerçekten bizler için sonsuz bir bilgi kaynağı olduğunu keşfettim. Aynı yılın yine aynı aylarında yapmış olduğum başvurunun kabul edilmesi

üzerine ben de bu değerli kaynağa kavuşma olanağı buldum.

Daha önce de derginizde belirtildiği gibi derginizin ayda bir çıkartılması en büyük dileğimizdir. Üç ayda bir çıkıyor olmasına rağmen (Çizgi Ötesi öğretim döneminde yaklaşık iki ayda bir çıkmaktadır. Ç. Ö.) bizlere her türlü tarihi, sosyal, kültürel bilgiler veren derginizin, ayda bir çıkması halinde hem daha çok ve çabuk bilgi almış olacağız, hem de size olan hasretimizi daha kısa zamanda gidermiş olacağız.

96 yılında yayınlarınızda başarılarınızın devamını diler, daha kısa sürede görüşmek üzere bütün HARBIYELİ abla ve ağabeylerime sevgilerimi sunarım. Barış TOPUZ / Maltepe Askeri Lisesi

Derginiz Özlemimi Hafifletiyor

Derginizi ilk defa kendisi de bir Harbiyeli olan arkadaşımda gördüm.

Derginizi bir bütün olarak gerçekten çok beğendim.

Benim de 3 yıl kadar Kuleli

Askeri Lisesi'nde okumamdan dolayı o günlere olan özlemim derginiz sayesinde hafifledi.

Cahit İLKAN / MERSİN

İnceledikçe Yanıldığımı Anladım

Nasıl hitap edeceğimi ve ne yapacağımı şu an kestirmek hayli güç. Ama ben

siz ve sizlere komutanım diye hitap etmek istiyorum.

Sayın Komutanım, derginiz Çizgi Ötesi ile tanışmam;

Kıbrıs'a staj için gelen Harbiyeli komutanlarımızın sayesinde oldu. Mayıs 1995'in 10 ncu sayısını bana hediye etmişlerdi. İlk başlarda fazla ilgi duymamıştım, hatta bakma zahmeti bile göstermemiştim. Kazara elime geçti, okudukça ve inceledikçe yargımın ne kadar yanlış ve hatalı olduğunu anladım. Ve içeriğinin ne kadar zengin ve doyurucu olduğunu gördüm. Özellikle;

Biyografi, Bir Mektup, Toplum, Aktüalite, Çevre, Edebiyat ve Araştırma kısımları. Tabiki Çanakkale'ye Özel araştırmamız, çok güzel olmuş.

Buradan tüm çalışanlara tebriklerimi sunarım.

Er Selami POLAT

Mersin/KIBRIS

Eleştiri ve önerileriniz için

ADRES : Kara Harp Okulu, 1 nci Tabur, Çizgi Ötesi Dergisi, Bakanlıklar -ANKARA

Kitap, yönetim bilimlerindeki çok karmaşık meseleleri bile örnek olaylar içerisinde ve konuşma dilinde anlatabilmeyi başarmış. Beş disiplin olarak, sistem düşüncesinden, kişisel uzmanlıktan, düşünsel modellerden, paylaşılan vizyondan, grup öğrenmesinden bahsetmiş. Kitap öğrenen organizasyonların temel taşının 5 nci disiplin olduğunu söylüyor. Yazar, kitabın maksadını "organizasyonların öğrenme bozukluklarının giderilmesi" olduğunu söylemesine karşın kitabın ismini 5 nci disiplin koymuş. Bu tatlı zıtlık, öğrenen organizasyonlar ve sistem düşüncesini çok iyi bir şekilde kaynaştırmış. "Organizasyonların öğrenme yetersizliği var mı?", "Öğrenen organizasyonların temel taşı", "dünyayı yeni bir gözle görmek", "doğanın modelleri", "ormanı ve ağaçları görme sanatı" gibi başlıklarla alt yapı oluşturulmuş. Öğrenen organizasyonların kurulması, zihni modeller, paylaşılan vizyon halinde öğrenme ile disiplinlerin açıklanması bitirilmiş. Teorik bilgiler taze iken prototipler verilmiş. Yöneticilere tavsiye

PETER M. SENGE
Çev.
Ayşegül İldeniz
Ahmet Doğukan
Yapı Kredi Yayınları
431 sayfa

ye niteliğinde "yönetici ve zaman", "iş ve aile savaşı", "liderin yeni işi" konulu makaleler de mevcut. Kitabın sonundaki ekler ise kitabın çok kısa bir özeti. ■

ORHAN KOLOĞLU

Yeni Özgür İnsan
Yayınevi
160 sayfa

azeteci-yazar ve ilim adamı Orhan KOLOĞLU'nun hazırladığı ve Yeni Özgür İnsan Yayınevi'nin Atatürk'ün ölümünün 50. yılı anısına yayımladığı kitap, 1988 basımı ve 160 sayfa.

Yazar, kitabın sunuş yazısında; "bu çalışma, alışılmış entellek-tüeller/düşünürler düzeyindeki Atatürk değerlendirmelerinin aksi yolu izlemektedir. Amaç, Kurtuluş Savaşı ve Devrimleri dönemindeki 20 yılda (1919 - 1938) Atatürk yönetiminde, Türk Ulusu'nun başardıklarının dünya kamu oyları ve hakları düzeyindeki yankılanmaları ortaya koymaktır. Kısacası, Türk'ün ve Türkiye'nin dışardan görünüşünün nasıl değiştiğini bulmaya çalıştık" demektedir.

Yazarın da belirttiği gibi, Atatürk'ün, Kurtuluş Savaşı'nın ve Türkiye'nin dünya halkları tarafından nasıl algılandığını kitapta bütün açıklığı ile görmek mümkün.

Daha çok 1919 - 1938 yılları arasında çeşitli ülkelerde yayımlanan dergilerde (geneli mizah) resim, karikatür ve yazılar yer almaktadır. Ve 25 yıllık bir derlemenin ürünü olması bakımından da dikkat çekici. ■

GÜVENİN
DAHA
FAZLA
ANLAM
KAZANDIĞI
YER

CİNNAH CAD KULOĞLU SOK NO: 22/8 06690 ÇANKAYA - ANKARA • TEL: (0.312) 440 61 10 • FAKS : (0.312) 438 28 36

REHBER LİDERLER

Uğur ZEL / Top. Kd. Ütğm.

G

eşmişten günümüze kadar yapılan liderlik araştırmaları incelendiğinde, liderlerin insan unsuruna gittikçe daha çok önem verdikleri dikkati çekmektedir. Özellikle, son yıllarda psikolojik bilimde ortaya atılan "Hümanist yaklaşım" ve yeni

bir bilim dalı olarak, insanın iş ortamına uyumunu inceleyen "Ergonomi bilimi" bu yönelişin

LİDER

İŞ İLİŞKİSİ EMPATİK İLİŞKİ AST

Liderin astına bir işi istekle yaptırabilmesi işgörenle lider arasındaki "empatik ilişki" sürecinin başarısına bağlıdır. Liderin astlarıyla kuracağı empatik ilişki

sürecinin bilimsel ve sistematik alt yapıya dayandırılmış şekli "rehberlik uygulaması"dır.

Liderliği, durumsal veya davranış açısından ortaya koyan liderlik araştırmaları, iki kutup arasında değişik yaklaşımlar sergilemişlerdir. Bu kutuplardan biri "insan", diğeri "görev"dir. Bu araştırmalar sonunda, ileri sürülen teorilerden bir kısmı, liderin insana görevden daha çok önem vermesi gerektiğini, diğerleri ise görevin insandan daha öncelikli olduğunu savunmaktadır. Bu yaklaşımlar aslında tek bir noktada buluşmaktadır; liderin görevi yapacak olan insana yeterli önemi vermesi, en azından onun işe karşı motivasyonunu olumlu yönde etkileyecektir. Sonuçta, bu etkileşim göreve

olumlu olarak yansımayaacaktır. Liderin astına yakın ilgi göstermesini, bilimsel ve sistematik bir şekilde ortaya koyan süreç, "rehberlik" sürecidir. Bu çerçevede, liderin astına rehberlik uygulaması hem göreve hem de insana yeterli önemi vermesini sağlayacaktır.

Her insanda belli ölçüde karşındakini anlama, onun hissettiklerini hissetme yani "empati yeteneği" mevcuttur. Belli bir makama kadar gelmiş ve insanları yöneten herkeste, değişen ölçülerde diyalog kurma ve hitabet yeteneği olması beklenir. Bu yeteneklere birçok başka yetenek daha eklenebilir. Lider konumunda bir kişinin, astlarının belli bir takım sorunlarını tesbit ve teşhis edebilmesi, onlarla diyalog kurabilmesi, onların düşünce ve duygularını paylaşabilmesi, sorunlarının çözümüne yardımcı olması ve destek olması, sahip olduğu yetenekler dahilindedir. Bazı yöneticiler için bu yetenekler eksik kalabilir, ancak bu yeteneklerin geliştirilmesi mümkündür.

Lider bu astları arasında bir köprü vazifesi gören rehberlik uygulaması, hemen her konuda gerek liderin astına, gerekse de astın lidere ulaşmasında devamlı ve sağlıklı bir bağ kurmasını sağlamaktadır. Astlarla kurulacak ilişkinin sağlıklı ve sürekli olabilmesi için bilimsel dayanakları olması gereklidir. Bu yüzden, rehberlik uygulamasına başlamadan önce liderlerin "rehberlik uygulaması" konusunda genel bir eğitimden geçmesi gerekmektedir.

dikkat çeken gelişmeleridir.

Liderin astları ile kurduğu iletişimin, astların motivasyonu üzerinde olumlu etkisi olduğu tespit edilmiştir. İdeal olarak bu iletişim, iki yönlü olmalı ve aynı zamanda karşılıklı güven ve samimiyet içinde kurulmalıdır. Lider ile astları arasındaki bu iletişim bağının büyük bir bölümü, "rehberlik" rolü altında gerçekleşmektedir. Rehberliğin amacı, astın sahip olduğu veya geliştireceği mesleki ve kişisel imkanları en iyi şekilde algılayıp kullanmasını sağlayarak iş ortamına veya hayata en üst düzeyde uyum göstermesini sağlamaktır.

Astı yapacağı işe motive ederek, sevdirek ve olumlu bir şekilde

BİR GÜN MUTLAKA

Harp Okulu'ndaki 1996 Şiir Yarışmasında
Birinci Olmuştur.

Yavuz ÜLKÜ / 4 ncü sınıf

Mahsun, kaygısız kar,
Erken açan tomurcuklarına mı yağdı senin?
Hırsız mıydı ber şafak;
Ömründen bir gün çaldı senin.
Hıçkırığa boğulup da sızdığım kollar;
Merhametsiz celladın mıydı senin?
Oysa ki zulümlü perdede tek servetin;
Ümide karılmış doludizgin yüreğin.
Aşk çekip abdal olamadın,

Olsun be civanım;

Gözinü açıp da kapayamayanlar var.

Kuru soğana indirdiğin yumrukta çörekledi dertlerin,

Olsun be fakirim;

Mendil kadar denizi görmeden gidenler var.

Izdırıp içinde mutluluğu buldun ya alabildiğine,

Azizim;

Soğuk namlu şakağında umudunu yitirenler var.

Gül be

Gül benizlim.

Canın avurtlarına çöktü de alaz alaz,

Kimseyi talan etmedin sen.

Kınalı kuzu diye yastığa döktiün de içini,

Rüyada rüyayı aramadın sen.

Bakır tasta içtin de ayrımını,

Bir yudum mutluluğa yanmadın sen.

Gül be

Gül benizlim.

Düğüm düğüm olurdu da boğazın,

Mel'unların divanına

El pençe kul olmadın sen.

Bayramını göstermeyen günlerin

Arefesine lanet ettin de,

Allabına, kitabına küfredip

Ölümlü yol bilmedin sen.

Güzel insan,

İnsan olduğuna duacı insan!

Susku bakışların nazarı sende,

Neylersin?

Zemherinin kışkandığı baharın edası sende,

Bilmez misin?

Bir "ab"ın içine bin dert sığdırsan da

Sevgi sende

Umut sende

Bir gün mutlaka...

Güleceksin,

Güleceksin gül benizlim.

Güleceksin Akdenizlim!...

1 REKLAM

HER HAKKI MAHFUZDUR.
(ALL RIGHTS RESERVED) copyright
1996 G.

- Sınavlardan sonra
Harp Okulu'nda değişik
sevinç gösterileri
sergilendi... 18

Ölüm kontrolüm
çok iyidir...
(Trafik Polisi)

meşhuru

BESTAMİ'DEN SÜPER MEGA TEKLİFLER :

- 8) Sıcak su ve soğuk suyun birbirine karışmadığı banyolarımızı (Kızıldeniz'de olduğu gibi) incelemek için Kaptan Cousteau okula davet edilsin.
- 88) Sınıf seçiminde paket sistemi yerine poşet sistemine geçilsin!
- 888) Sınavlardan önce dağıtılan teksir kâğıtları az geldiğinden çiftsir kâğıtları dağıtılsın!
- 8888) Viziteye çıkanlar insinler!
- 5x8) Prizlerin altına "LÜZUMSUZ İŞE SÖNDÜR" yerine "LÜZUMLU İŞE SÖNDÜRME" yazılsın!

by MURAT KARAHAN

BİRLİK VAKİFESİNİ DESTEKLEYEN DAURANIS LARI EDÜLENDİRİN

Ulugayık, sen çok yaşa!

Günaydın Arkadaşlar
SARKİMİZ ŞIRNAK'la başlar..!

KOMUTANLARA İNCİLER

DEMA PROBLEMA

Okumaktan zarar gelmez, oku ama Lanet Okuma

Unutmamalı: sevgiyle anmalı "UNUTULMAMALI" mamada dünya morkosk...

-YAZISIZ-

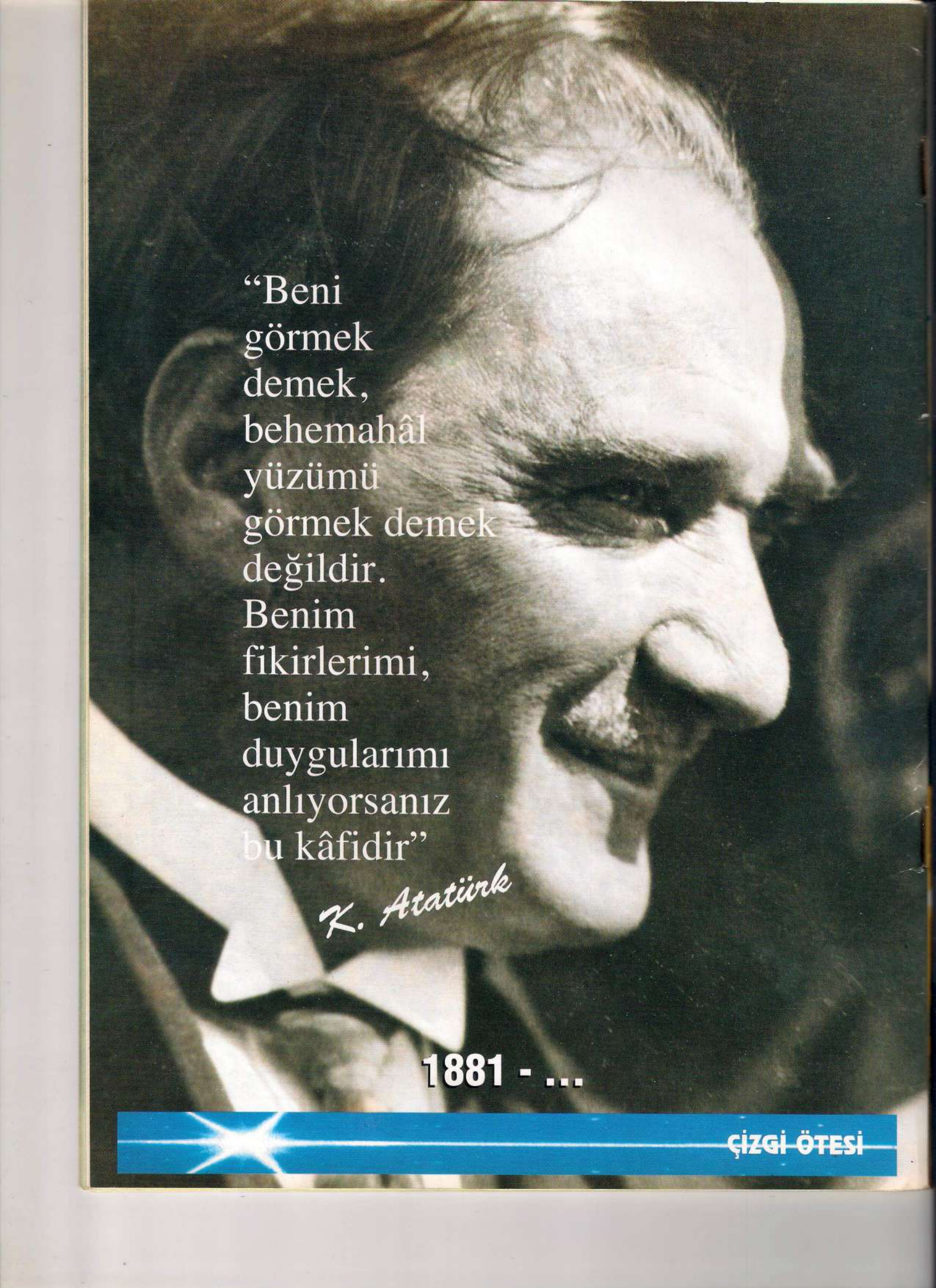
Modern Türkiye'nin Geleceğine Destek

GEC-Marconi

Abdullah Cevdet Sk. No: 26/1 Çankaya ANKARA
Tel: (312) 440 55 70 Fax: (312) 440 55 72

SEC

“Beni
görmek
demek,
behemahâl
yüzümü
görmek demek
değildir.
Benim
fikirlerimi,
benim
duygularımı
anlıyorsanız
bu kâfidir”

K. Atatürk

1881 - ...

ÇİZGİ ÖTESİ